

บทที่ 4

ผลการวิจัย

นักศึกษาต่างชาติชาวจีนที่มาเรียนต่อระดับปริญญาตรีที่จังหวัดเชียงใหม่เหล่านี้มาจากครอบครัวชนชั้นกลางตามปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ถึงแม้การมาเรียนที่ประเทศไทยเกิดจากโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างสองประเทศ แต่นักศึกษาจีนต้องจ่ายค่าเล่าเรียนตามปกติ ซึ่งค่าเล่าเรียนที่ประเทศไทยนี้มากกว่าที่ประเทศจีนประมาณ 15,000 บาท เนื่องจากพวกเขาเรียนในฐานะนักศึกษาต่างชาติ นักศึกษาจีนเหล่านี้เป็นกลุ่มคนที่อยู่ในสภาพกดดันมากที่สุดในประเทศจีน พวกเขาใช้ชีวิตอยู่ในโลกที่มีทั้งของเก่าและของใหม่จึงต้องเผชิญกับระบบสังคม เศรษฐกิจและการศึกษาที่มีการแข่งขันสูงและมากขึ้นเรื่อย ๆ การมาเรียนที่ประเทศไทยจึงเป็นทางออกหนึ่งที่สามารถทำให้นักศึกษาจีนก้าวข้ามสภาพปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งความกดดันภายในประเทศของพวกเขาได้

กรณีศึกษา

1. หลิง

หลิง เป็นนักศึกษารุ่นหนึ่งจากมหาวิทยาลัยกวางสีตงฟาง ในเขตปกครองตนเองกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน อายุ 24 ปี ไม่นับถือศาสนาใด ความสามารถพิเศษคือร้องเพลง เต้นรำ ลักษณะนิสัยนั้นเป็นคนร่าเริง มนุษย์สัมพันธ์ดี บ้านเกิดอยู่ที่เขตปกครองตนเองกวางสี หลิงเป็นลูกสาวคนที่ 5 มีพี่สาว 4 คน น้องชาย 1 คน พี่สาวทั้ง 4 ของเธอมีครอบครัวแล้ว ประกอบอาชีพค้าขายและเป็นพยาบาล ส่วนน้องชายเป็นทหาร พ่อแม่เคยประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป แต่ปัจจุบันไม่ทำงานแล้วเพราะอายุมาก พี่สาวทั้ง 4 ของเธอเป็นคนเลี้ยงดูพ่อแม่

กระบวนการเรียนรู้ของหลิง

หลิงศึกษาที่มหาวิทยาลัยกวางสีตงฟางในชั้นปีที่ 1-2 และได้มาศึกษาต่อในชั้นปีที่ 3-4 คณะพัฒนาการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 จนถึงปัจจุบัน อันเป็นผลมาจากโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา หลิงและเพื่อน ๆ มาถึงเชียงใหม่ครั้งแรกในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 “มาถึงสนามบินที่เชียงใหม่ หลิงฟังคนไทยพูดไม่รู้เรื่อง ไม่เห็นเหมือนกับที่หลิงเรียนในจีนเลย กระเป๋าของหลิงรอนานกว่าเพื่อนไม่เห็นมาซักที หลิงก็ถามคนที่ทำงานในนั้น ถามถูกถามผิด

พอเขาตอบกลับมาก็ฟังไม่ทัน เขาพูดเร็วมาก “ไม่รู้จะทำยังไง แต่ซັกพักหลังก็เห็นกระเป๋าของตัวเอง ดีใจมากเลย ก็เลยหยิบกระเป๋าแล้วไปหาอาจารย์กับพี่ที่มารอรับ รู้สึกสบายใจขึ้น” หลังตื่นตื่นมาก เพราะฟังและพูดภาษาไทยไม่ค่อยเข้าใจ ถึงแม้ว่าจะเรียนภาษาไทยที่ประเทศจีนมาแล้ว

จังหวัดเซียงใหม่ก็ไม่เคยมา แต่ก็รู้สึกดีใจที่มีอาจารย์ประจำคณะพัฒนาการท่องเที่ยวและรุ่นพี่ นักศึกษาจีนมารอรับที่สนามบิน รวมทั้งอำนวยความสะดวกเรื่องการเดินทางและที่พักให้

สำหรับเรื่องประชามหาอาเซียน+3 นั้น หลังมีความเข้าใจว่าในปี 2558 จะมีการเคลื่อนย้าย แรงงานระหว่างประเทศภายในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น “เดี๋ยวนี้คนพูดภาษาจีนเยอะมาก คนในตลาดก็พูดภาษาจีน หลังเคยไปที่พม่า คนที่นั่นก็พูดภาษาจีนได้ ถ้าเราเป็นคนจีนก็คงหางาน แลวันนี้ได้ แต่หลังอยากทำงานที่ประเทศไทย หลังชอบคนไทย รู้สึกว่าคนไทยชอบยิ้ม ใจดี ไม่เหมือนคนเวียดนาม” หลังมีความคิดว่าคนจำนวนมากในภูมิภาคนี้เริ่มใช้ภาษาจีนในการสื่อสาร หรือติดต่อทางธุรกิจ และประเทศไทยเป็นประเทศที่น่าอยู่ที่สุดเพราะคนไทยใจดี เป็นมิตร และมีน้ำใจ ต่างจากคนเวียดนาม หลังจึงเลือกเรียนภาษาไทยเป็นวิชาภาษาต่างประเทศก่อนที่จะมา ศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ ทำให้การใช้ภาษาไทยในการสื่อสารของหลังอยู่ในระดับที่ดีมาก แต่หลังยังต้องการพัฒนาภาษาไทยของตนเองให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นหลังจึงเรียนและทำงานพิเศษ ไปพร้อมกัน นอกจากนี้ในระยะแรกที่มาอยู่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ “อาจารย์ที่นี่เก่งมากเลย สอนติดต่อกันหลายชั่วโมงแต่ไม่ยอมพัก ตอนแรกหลังรู้สึกเหนื่อยมากเพราะไม่ได้นอนกลางวัน เหมือนที่จีน แต่พออยู่ไปก็เริ่มชินแต่ก็ง่วงมากเพราะหลัง ๆ หลังต้องทำงานที่ร้านอาหารด้วย บางวันที่ลูกค้าเยอะก็เลิกดึกมาก แต่ก็ทำให้เข้าใจภาษาไทยมากขึ้น ก่อนมาทำงานที่นี่หลังพูดได้ แต่คำว่าสวัสดิ สบายดีไหม กินข้าวหรือยัง แต่ตอนนี้ฟังแล้วก็พูดได้เยอะเพราะเราเจอคนไทยทุกวัน แต่ที่เรียนในมหาวิทยาลัยนี้ ไม่ค่อยเข้าใจเพราะเรียนที่จีนเป็นอีกแบบแต่มาที่นี่เป็นคนละอย่างกัน หลังว่ายากแล้วงานก็เยอะ บางทีทำส่งไม่ทันก็ขออาจารย์เลื่อนส่ง อาจารย์ก็ใจดี แต่ทำมาก ๆ ก็ไม่ดี หลังก็ต้องพยายามทำให้ทัน ไม่ได้ให้เพื่อนคนไทยช่วยเพราะสงสารเขา เขาก็ต้องทำงานส่ง เหมือนกัน ถ้าเราทำเองเราจะภูมิใจ ถ้าเรียนจบหลังอยากเป็นล่ามอยู่ที่เซียงใหม่ หลังชอบที่นี่ อากาศไม่ค่อยร้อนเหมือนที่อื่น แต่ถ้าไม่ได้งานที่นี่หลังก็อาจจะไปหาที่อื่น เพราะหลังรู้จักรุ่นพี่ ตอนนี้เขาทำงานอยู่ที่ระยองหรือเป็นครูก็ได้ แต่ไม่อยากเป็นไกด์เพราะไกด์ได้เงินน้อย เหนื่อยมากด้วย ไม่งั้นก็จะหางานดี ๆ ทำ ถ้าไม่ได้ดีหลังจะไม่กลับบ้าน” หลังต้องปรับตัวเรื่องเวลา ในการเรียนเพราะที่ประเทศไทยเรียนติดต่อกันหลายชั่วโมง พักเที่ยง 1 ชั่วโมง และเรียนต่อถึงเย็น ช่วงนั้นหลังยังไม่ชิน เนื่องจากว่าอยู่ที่ประเทศจีนมีเวลาอนนอนในตอนกลางวัน หลังจากนั้นถึงเริ่ม เรียนต่อในช่วงบ่าย นอกจากนี้ หลังต้องปรับตัวในเรื่องเนื้อหาที่เรียนเพราะเธอบอกว่ายากและไม่ ต่อเนื่องกับเนื้อหาที่เรียนในสองปีแรกที่ประเทศจีนรวมทั้งยังฟังภาษาไทยไม่ค่อยเข้าใจ

แต่เมื่อเริ่มปรับตัวได้ประกอบกับทำงานพิเศษไปด้วย ทำให้หลังเข้าใจภาษาไทยได้ดีและเริ่มสนุกกับการเรียนในชั้นเรียน อย่างไรก็ตามหลังยังรู้สึกว่าการเรียนที่ประเทศไทยยากและมีการบ้านมากไม่ค่อยมีเวลาพักผ่อนเพราะเธอต้องทำงานไปด้วย แต่รู้สึกชอบการใช้ชีวิตที่ประเทศไทย โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ เพราะอากาศดี ไม่อันตราย มีความเป็นอิสระ เมื่อจบการศึกษาหลังต้องการทำงานที่ประเทศไทยไม่ต้องการกลับประเทศจีน เนื่องจากต้องการหาประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างประเทศและอาชีพที่หลังต้องการทำในอนาคตคือ เป็นล่ามภาษาจีน ครูสอนภาษาจีน แต่ถ้าไม่ได้ทำอาชีพอย่างที่เราคาดหวังไว้ หลังจะหางานอื่นที่ดี ๆ ทำในประเทศไทย

ระยะต่อมาหลังจากที่หลังปรับตัวในเรื่องการเรียน และทำงานพิเศษไปพร้อมกัน

“ตอนนี้หลังไม่ค่อยเหนื่อยแล้ว ทำงานส่งอาจารย์ทันแล้ว ก็ตั้งใจทำแต่ไม่รู้ว่าจะถูกหรือเปล่าแล้ว หลังรู้จักคนไทยเยอะมีที่เป็นนักศึกษา ที่ทำงานแล้วก็มีเพราะพวกเขาชอบไปกินที่ร้านอาหาร หลังรู้จักพี่คนหนึ่ง เขาใจดีมาก เขาชอบมาหาหลังกับเพื่อน ๆ ที่หอพัก แล้วก็รับไปเที่ยวในเมืองไปซื้อของที่ภาคหลวงหรือว่าโรบินสันทำให้พวกเราารู้สึกสบายมากเลยเวลาออกไปข้างนอกไม่ต้องโบกรถสองแถวไปหรือถ้าอยากไปไหนไกล ๆ ก็โทรไปบอกพี่เขาก่อน ถ้าว่างตรงกันเขาก็พาพวกเราไป หลังก็ทำอาหารจีนแล้วก็เลี้ยงข้าวเขาทุกครั้ง หลังอยากทำให้เพราะเขาดีมาก ๆ”

หลังรู้จักกับคนไทยทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยมากขึ้น เช่น เพื่อนนักศึกษาไทย เพื่อนนอกมหาวิทยาลัยทั้งที่เป็นนักศึกษาอยู่และคนทำงานแล้ว การคบเพื่อนคนไทยของหลังทำให้หลังได้รับความสะดวกสบายสำหรับการดำเนินชีวิตในจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อมีเวลาว่างเพื่อนคนไทยมักไปหาหลังที่หอพัก หลังและเพื่อน ๆ จะทำอาหารจีนให้เพื่อนคนไทยรับประทานพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างวัฒนธรรมไทยและจีน ถ้าหลังและเพื่อน ๆ ต้องออกไปทำธุระในเมืองหรือไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อนคนไทยจะขับรถมารับส่งหลังและเพื่อน ๆ ที่หอพัก หลังจึงชอบคนไทย หลังมีความรู้สึกว่าคุณคนไทยใจดีและมีน้ำใจ ดังนั้นหลังจึงตอบแทนด้วยการเลี้ยงอาหารคนไทยทุกครั้งทีออกไปทำธุระภายนอกมหาวิทยาลัย

สำหรับกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดให้ คือพานักศึกษาจีนไปวัดต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ เช่น วัดพระธาตุดอยสุเทพ วัดเจดีย์หลวง และวัดเจ็ดยอด หลังชอบวัดพระธาตุดอยสุเทพมาก เพราะเมื่อขึ้นไปถึงวัดและมองลงมาจะเห็นทัศนียภาพที่สวยงามของเมืองเชียงใหม่ ถึงแม้ว่าหลังไม่ได้นับถือศาสนาใดเลยแต่เธอรู้สึกเลื่อมใสศรัทธาพุทธ เธอคิดว่าคนไทยใจดีเพราะมีศาสนาพุทธเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ “อยู่ที่ประเทศจีนก็มีชนกลุ่มน้อยแบบนี้เหมือนกัน แต่งตัวแบบเดียวกันด้วย แต่หลังไม่มีโอกาสได้เห็นจริง ๆ เพราะเคยเห็นแต่ในโทรทัศน์เวลาที่ม็องโกลดูตลุยจีนก็จะมีชนกลุ่มน้อยจากที่ต่าง ๆ ในจีนมาเต้นด้วย” หลังจากนั้น หลังได้ไปหมู่บ้านชนเผ่าม้งที่คอยปุย หลังตื่นเต้นมากเพราะที่ประเทศจีนก็มีชนเผ่าม้งเหมือนกันแต่เธอไม่เคยได้สัมผัสชีวิตความเป็นอยู่

ของชนเผ่านี้ที่ประเทศจีน หลังถ่ายรูปแบบ การใช้ชีวิต พ่อค้า แม่ค้า เด็ก ๆ รวมทั้งสวมชุด
ของชนชนเผ่าม้งด้วย เธอบอกว่าจะนำรูปถ่ายนี้ไปให้พ่อแม่ และญาติที่ประเทศจีนดู

ส่วนกิจกรรมที่ต้องไปต่างจังหวัดนั้น “ปิดเทอมที่แล้ว หลังไปเที่ยวภาคใต้ด้วยไปกับรถ
ของคณะ นักศึกษาจีนทุกคนต้องไปแล้วก็มีเพื่อนคนไทยไปด้วยเป็นคนจังหวัดภูเก็ต เขาพาพวกเรา
ไปบ้านเขาที่นั่นด้วย พ่อแม่ของเขาปลอกมะพร้าวให้กิน อร่อยมาก แล้วทะเลที่ภูเก็ตก็สวย
ที่บ้านหลังก็มีทะเลแต่ก็สวยคนละแบบ หลังก็อยากพาพ่อแม่มาเที่ยวบ้าง รอหลังได้ทำงาน
ที่นี่ก่อน” มหาวิทยาลัยได้จัดให้นักศึกษาจีนไปทัศนศึกษาที่ภาคใต้ โดยนั่งรถของมหาวิทยาลัยไป
มีอาจารย์และเพื่อนนักศึกษาไทยไปด้วย เพื่อนคนไทยที่ไปด้วยนั้นเป็นคนภูเก็ตและเป็นคนที่นำ
เที่ยวในกิจกรรมนี้ ทำให้หลังและเพื่อน ๆ สนุกกับเพื่อนคนไทย หลังชอบทะเลที่ประเทศไทยมาก
และถ้ามีโอกาสเธอจะพาพ่อแม่และแม่มาเที่ยวที่นี่ด้วย

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีโครงการพัฒนากิจกรรมและประสบการณ์นักศึกษาต่างชาติ
ซึ่งเป็นกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย - จีน และการเฉลิมฉลองเทศกาลตรุษจีน แต่ไม่ได้จัด
งานในวันตรุษจีนจริง ๆ ในงานนี้มีการแสดงของนักศึกษาจีน-ไทย 17 ชุด รวมทั้งการแสดงเขียน
พู่กันจีน หลังทำหน้าที่ร้องเพลงคู่โดยร้องเพลงจีนจำนวน 3 เพลง ประกอบด้วยเพลงเธอเยี่ยมที่สุด
เพลงใครร้องเพลงอยู่และเพลงเวลาเหงาคิดถึงใคร หลังเลือกร้องเพลงเหล่านี้เนื่องจากเนื้อหาของ
เพลงได้บอกตัวตนของหลังว่าเธอเป็นคนอย่างไร และกำลังรู้สึกเช่นไรอยู่ หลังมีความสุขมาก
ที่มีส่วนร่วมในการแสดงและเธอยังทำหน้าที่สั่งและเลือกอาหารในงานนี้ด้วย นอกจากนี้หลังได้
ชวนเพื่อนคนไทยไปงานนี้ เมื่อหลังร้องเพลงเสร็จในแต่ละครั้ง หลังจะมาดูแลเพื่อนคนไทย
เช่นนำน้ำดื่ม อาหาร ขนม ผลไม้ ไปให้รับประทาน “หลังอยากให้น้องรู้จักกับพี่เขาด้วย
อีกหน่อยถ้ามีเรื่องอะไรน้องจะได้ปรึกษาพี่เขาได้ แล้วก็สบายเหมือนกับหลัง” ในขณะที่เดียวกัน
เธอก็ได้แนะนำเพื่อนคนไทยให้เพื่อน ๆ และรุ่นน้องนักศึกษาจีนรู้จักด้วย เพื่อหวังว่ารุ่นน้อง
จะได้มีความสุขสบายในการใช้ชีวิตในจังหวัดเชียงใหม่เช่นเธอ

การใช้ชีวิตของหลัง

หลังเรียนวันจันทร์ ถึงวันพฤหัสบดี เวลา 09.00 – 16.00 น. และทำงานพิเศษกับเพื่อน
ชาวจีนอีก 2 คนที่ร้านอาหารใกล้ ๆ กับมหาวิทยาลัย เวลา 18.30 – 00.00 น. แต่ถ้าวันไหน
ลูกค้ามาก หลังต้องเลิกงานประมาณ 01.00 – 02.00 น. หลังปั่นจักรยานจากหอพักไปที่ทำงาน
ทุกวัน ลักษณะของร้านอาหารนั้นเป็นร้านอาหารที่มีนักร้องร้องเพลงเพื่อชีวิต ซึ่งเจ้าของร้าน
เป็นศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ เขาได้ชักชวนให้หลังและเพื่อน ๆ ไปทำงานด้วย ลักษณะของ
งานที่หลังทำนั้น คือทำหน้าที่เสิร์ฟอาหาร รินเครื่องดื่มให้ลูกค้าและเก็บเงิน “ถ้าวันไหนว่าง ๆ
หลังก็สอนภาษาจีนให้กับเด็กที่ข้างล่าง เป็นเด็กนักเรียน บ้านเขาอยู่ใกล้กับมหาวิทยาลัย

เขาไปกินข้าวกับพ่อแม่ที่ร้านอาหารที่หลังทำงานอยู่ เขาเห็นพวกเราพูดภาษาจีนก็เลยถาม เลย์รู้ว่าพวกเราเป็นคนจีนแต่มาเรียนที่นี่ เขาก็อยากเรียนภาษาจีนกับคนจีน หลังก็ให้เบอร์ติดต่อกับเขา ถ้าเขามาเรียนเขาจะโทรมาก่อนว่าหลังว่างหรือเปล่า ถ้าว่างหลังก็สอน หลังว่าสนุกดี เราสอนเขาเราก็ได้ภาษาไทยจากเขาเยอะเลย ” นอกจากนี้ถ้ามีเวลาว่างหลังมักจะสอนภาษาจีนให้กับเด็กนักเรียนแถวมหาวิทยาลัย แต่ไม่ได้สอนเป็นประจำขึ้นอยู่กับว่าเด็กนักเรียนจะมาเรียนที่ใดหอพักหลังทำงานพิเศษเพราะต้องการฝึกภาษาและหาประสบการณ์ รวมทั้งต้องการเรียนรู้ลักษณะนิสัยการทำงานคนไทย เพื่อเป็นประโยชน์กับเธอในปัจจุบันและอนาคต

หลังพักอยู่ที่ห้อง 209 ของหอพักนักศึกษาต่างชาติภายในมหาวิทยาลัย ห้องที่หลังพักมีนักศึกษาจีนพักอาศัยอยู่ด้วยกัน 4 คน ซึ่งเป็นลักษณะนี้เกือบทุกห้อง หอพักนี้ติดอยู่กับถนนใหญ่มีอยู่สองชั้น ชั้นบนสำหรับนักศึกษาหญิง ส่วนชั้นล่างสำหรับนักศึกษาชายที่หอพักนักศึกษาต่างชาติ มีนักศึกษาจากประเทศฟิลิปปินส์ 3 คน ประเทศลาว 1 คน นอกนั้นเป็นนักศึกษาจีน ห้องหนึ่งจะอยู่กันประมาณ 4-5 คน แต่ละห้องมีห้องน้ำ และระเบียงเพื่อใช้สำหรับตากผ้า แต่นักศึกษาจีนทุกห้องได้ตัดแปลงระเบียงเพื่อใช้เป็นห้องครัวในการทำอาหารรับประทานกันเอง ซึ่งห้องครัวนี้มีอุปกรณ์ในการทำครัวครบถ้วนเนื่องจากนักศึกษาจีนรุ่นก่อนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วได้ยกอุปกรณ์ทั้งหมดนี้ให้กับรุ่นน้อง

ถึงอย่างไรก็ตาม การมาเรียนที่นี้ นักศึกษาจีนต้องพักรวมกันหลายคนในห้อง “วันไหนที่มีเรียนตอนเช้า หลังจะเข้าห้องน้ำเร็ว ๆ เพราะเพื่อนก็ต้องใช้ห้องน้ำเหมือนกัน แต่ถ้าอยู่ที่บ้านหลังจะเข้าห้องน้ำช้ามาก เพราะตื่นสาย ” หลังต้องปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมห้องให้ได้เพื่อความสบายใจต่อการใช้ชีวิตในต่างแดน นอกจากนี้ต้องปรับตัวให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันด้วย เช่น เรื่องของนักศึกษาชายไทยที่พักร่วมหอพักติดกัน ลักษณะของหอพักนักศึกษาต่างชาติและนักศึกษาชายไทยนั้นใกล้เคียงกันมาก ดังนั้นระเบียงหลังห้องของหอพักแต่ละหลังนั้นก็แทบจะติดกัน “พวกเราเป็นผู้หญิงเหมือนกัน ถ้าเปลี่ยนเสื้อผ้าในห้องก็ไม่อายกัน แต่ไม่รู้ว่าคนที่หออื่นแอบดูเวลาที่พวกเราถอดเสื้อผ้า พวกเราใช้กล้องส่องแล้วก็ถ่ายเก็บไว้ด้วย พอเพื่อนหลังเห็นเขาก็หลบไม่รู้จะทำอย่างไรก็เลยเอาผ้ามาปิดที่ประตูแบบนี้ไง แล้วก็คิดว่าจะไปบอกป้าที่หอพัก แต่ไม่ดีกว่า ถึงบอกไปป้าก็คงช่วยอะไรไม่ได้ หลักฐานพวกเราก็ไม่มี พอเจอกันพวกเราก็รู้ว่าคนนี้เป็นคนทำ แต่ก็ไม่ว่าอะไร” ช่วงแรกที่หลังมาอยู่ไม่ได้ระวังตัว จนมาทราบช่วงหลังว่านักศึกษาชายไทยได้ใช้กล้องส่องทางไกลแอบดูนักศึกษาจีนเวลาเปลี่ยนเสื้อผ้ากันในห้องรวมทั้งถ่ายวิดีโอเก็บไว้ด้วย เมื่อหลังและเพื่อน ๆ รู้ตัวจึงได้นำผ้ามาปิดที่ประตูหลังห้องและบอกเพื่อนห้องอื่น ๆ ให้ทราบด้วย แต่ไม่ได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ดูแลหอพักรับทราบเนื่องจากหลังให้เหตุผลว่าตนและเพื่อน ๆ ไม่มีหลักฐาน แจ้งให้เจ้าหน้าที่รับทราบก็ไม่เกิดประโยชน์ ต้องระวัง

กันเอง ทั้งที่ทราบว่านักศึกษาชายไทยคนไหนเป็นคนทำ เมื่อเผชิญหน้ากันต่างฝ่ายก็ทำเหมือนไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้น

ในวันหยุดหลังจะตื่นประมาณเที่ยง แล้วก็ทำอาหารรับประทานเองที่ระเบียงหลังห้องพัก โดยมักทำอาหารจีน เช่น ไก่ต้กึ่ง ผัดแครอทใส่หมู และผัดมะเขือเทศใส่ไข่ นอกจากนี้ยังคุ้นยาจีนกับหม้อหุงข้าว เพื่อรับประทานหลังอาหารเพราะเชื่อว่าจะทำให้ร่างกายแข็งแรง ผิวพรรณดี (ไม่เป็นสิว) หลังมักชวนเพื่อนคนไทยมาร่วมรับประทานอาหารด้วย “วันเสาร์ อาทิตย์ หลังจะตื่นสายประมาณนี้ล่ะ เพราะวานอนดึกมาก กว่าจะกลับจากร้านก็ดึกแล้ว แล้วต้องทำงานส่งอีก แต่ก็สนุกดี ดีกว่าเรียนอย่างเดียว พอตื่นแล้วก็จะไปตลาดตรงโน้น ขอให้ห่าวซิมอเตอร์ไซค์ไปส่ง ที่ตลาดมีของกินเยอะดี หลังชอบไปซื้อของที่ตลาดมาทำอาหารกินกัน ตอนที่อยู่ปีแรก เวลาไปซื้อของหลังก็จะไปกับพี่เพราะเขาพูดภาษาไทยเก่งแล้ว แต่พอไม่มีพี่แล้วหลังกับเพื่อนก็ไปกันเอง แล้วก็ถามแม่ค้าว่าอันนี้คืออะไร เอาไปทำอะไรกิน แม่ค้าเขาก็บอกว่าผักนี้ต้องใช้ทำอาหารแบบไหนบ้าง เพราะบางอย่างหลังไม่เคยเห็น ทำกินเองคุ้มกว่า กินได้หลายคนด้วย กับข้าวที่โรงอาหารได้น้อยแล้วก็หวานมาก คนไทยชอบกินหวานหรือพี่ แล้วหลังก็เห็นคนไทยกินน้อยมาก ไม่เหมือนคนจีนต้องกินเยอะ ๆ เพราะใช้แรงเยอะ วันแบบนี้หลังไม่ไปไหนจะทำการบ้านไปเรื่อย ๆ แล้วชอบไปเล่นบาสตอนเย็น ๆ แต่บางครั้งก็ไปวิ่ง บางทีเพื่อนก็ชวนไปเล่นปิงปอง ถ้าไม่ได้ไปซื้ออะไร หลังไม่ออกไปในเมือง เพราะไปยาก ต้องไปต่อรถอีก ค่ารถก็ไม่เท่ากัน ” หลังและเพื่อน ๆ ไปซื้อของสด ผักสด จากตลาดสันทรายมาไว้ที่ระเบียงหลังห้องเพื่อสะสมไว้ทำอาหารในมือต่อไป หลังไปตลาดสันทรายโดยซ้อนมอเตอร์ไซค์เพื่อนผู้ชายชาวจีนไป เหตุผลที่ทำอาหารเองนั้นเนื่องจากระยะแรกที่มาอยู่ ได้ไปรับประทานอาหารที่โรงอาหารของมหาวิทยาลัยแล้ว รสชาติหวาน ได้ข้าวน้อยและไม่อิ่ม ดังนั้นทำรับประทานเองจะถูกและอิ่มกว่า นอกจากนี้เพื่อน ๆ ชาวจีนห้องอื่นสามารถมารับประทานอาหารที่ห้องของหลังได้ในทำนองเดียวกันถ้าห้องของเพื่อนชาวจีนคนนั้นทำอาหาร หลังและเพื่อนร่วมห้องก็สามารถไปร่วมรับประทานได้ด้วย ในวันหยุดนี้หลังมักทำการบ้านอยู่ที่หอพักจนถึงเย็น หลังจากนั้นไปออกกำลังกาย เช่น เล่นบาสเก็ตบอล ปิงปองหรือวิ่งภายในมหาวิทยาลัย ไม่ค่อยได้ออกไปไหนเนื่องจากเชียงใหม่ไม่มีรถประจำทางที่จะไปตามสถานที่ต่าง ๆ มีเพียงรถรับจ้างสองแถวที่มุ่งหน้าไปยังภาคหลวงเพียงสายเดียว เมื่อหลังต้องการออกไปทำธุระในเมืองจึงต้องอาศัยรถสองแถวสีเขียวสายสันทราย-ภาคหลวงเท่านั้น หลังจากนั้นจึงต่อรถแดงไปตามสถานที่ต่าง ๆ ที่ต้องการ ซึ่งการเรียกค่าโดยสารในแต่ละครั้งไม่ได้มาตรฐาน ถ้าไม่มีธุระจำเป็น หลังเลือกที่จะอยู่หอพักในวันหยุดมากกว่า

กาดหลวงหรือตลาดวโรรสเป็นสถานที่ที่หลังชอบไปซื้อเครื่องสำอางค์ เครื่องเทศจีน สำหรับทำอาหาร และของฝากให้พ่อแม่หรือญาติพี่น้องที่ประเทศจีนเนื่องจากสินค้ามีราคาถูกกว่าที่อื่นตามคำแนะนำของรุ่นพี่คนจีนและเพื่อนคนไทย “ หลังชอบไปซื้อครีมลอรีอัลที่ร้านวินในกาดหลวงเพราะราคาถูกดี หลังจะเอาไปฝากพี่สาวกับแม่ ซื้อที่จีนนะราคาแพงกว่านี้เป็นเท่า พี่เขาบอกว่าที่นี่ขายถูก หลังก็ลองมาก่อน แล้วยกถูกจริง ๆ ” หลังสามารถสื่อสารกับแม่ค้าในตลาดได้เป็นอย่างดีโดยเฉพาะการต่อรองสินค้า “ พี่คะ อันนี้ลดได้เท่าไร 150 ได้ไหม งั้นถ้าไม่ได้พี่ให้ได้เท่าไร อ้อ 180 เหมอ ได้ค่ะ ” หลังสังเกตว่าการต่อรองสินค้าที่ประเทศไทยต่างกับประเทศจีน เนื่องจากที่นี่จะไม่ต่อรองราคาสินค้าเกินครึ่ง ดังนั้นหลังจึงเลือกที่จะต่อรองราคาสินค้าแบบไทย สำหรับผักและผลไม้หลังจะไปซื้อที่ตลาดเมืองใหม่เพราะของสดและราคาไม่แพง หลังชอบทานผลไม้แทบทุกชนิดและมักซื้อไปฝากเพื่อนที่หอพักด้วย

นอกจากนี้หลังมักไปซื้อเสื้อผ้า ของขวัญให้กับเพื่อน ๆ ในเทศกาลตรุษจีนที่ห้างสรรพสินค้าโดยนั่งรถสองแถวสีเขียวสายสันทราย-กาดหลวง ระหว่างเดินทางมีคนไทยนั่งในรถด้วย “ คนไทยทำไมพูดเสียงค่อยมาก หลังไม่ได้ยินเลยตอนที่เขาคุยโทรศัพท์ในรถ แล้วอย่างนี้คนที่เขาพูดโทรศัพท์ด้วยจะได้ยินหรือเปล่า ไม่เหมือนคนจีนเลย คนจีนต้องพูดเสียงดัง ๆ เหมือนกับเป็นการแสดงอารมณ์ออกมา ถึงจะคุยสนุก ครั้งที่หลังมาแล้วนั่งรถสองแถวกับเพื่อน พวกเราคุยกันตามปกติ แต่คนในรถมองพวกเราใหญ่เลยก็คิดว่าพวกเราสวยเขาถึงมองหลังสงสัยเลยไปถามพี่ที่หอ พี่บอกว่าพวกเราคงพูดเสียงดังเกินไปที่ไทยไม่เหมือนกับบ้านเรา เวลาไปไหนก็ควรลดเสียงลงบ้าง ครั้งต่อไปเวลานั่งในรถสองแถว หลังกับเพื่อนก็พยายามลดเสียงลง แต่บางทีก็ลืมตัว ” หลังสังเกตว่าคนไทยพูดเสียงเบามาก โดยเฉพาะเวลาพูดโทรศัพท์ในรถโดยสารซึ่งต่างกับคนจีนที่มักพูดเสียงดัง แสดงท่าทาง อารมณ์ออกมาเพื่อให้ได้อิตรสในการพูด ดังนั้นจึงมีแต่คนมองหลังและเพื่อน ๆ ในระยะแรกนั้นเธอไม่เข้าใจ แต่ตอนนี้หลังได้ปรับพฤติกรรมของเธอแล้วโดยการพูดเสียงเบาลงเพราะไม่ต้องการให้ตนเองแตกต่างกับคนไทย เมื่อ หลังเข้าไปในห้างสรรพสินค้าและซื้อของที่ต้องการแล้ว เธอได้นำรถเข็นเข้าไปในร้านอาหารและนำกระเป๋าถือไว้ในนั้นโดยไม่ได้ระแวงว่าจะมีขโมยเพราะเธอมีความรู้สึกว่ที่ประเทศไทยมีความปลอดภัย มีความเป็นอิสระ ไม่มีข้อบังคับในการดำเนินชีวิตมากเท่าประเทศจีน “ ที่ประเทศจีนนะ วางกระเป๋าแบบนี้ไม่ได้เลยเพราะจะหายไปเลย ที่โน่นมีขโมยมาก เพราะคนเยอะ ต้องแย่งกัน ”

ในวันตรุษจีน “ วันนี้เป็นวันเที่ยวของคนจีน พวกเราจะออกมาเที่ยวหรือว่ากินข้าวกับครอบครัว หลังก็รู้สึกว่พี่แล้วก็เพื่อน ๆ เป็นเหมือนญาติที่นี่ พอมากินข้าวด้วยกันก็รู้สึกมีความสุข เหมือนกับว่าได้กลับไปฉลองที่บ้านเลย ” หลังชวนเพื่อนคนจีนและเพื่อนคนไทยที่สนิทไปซื้อ

ของฝากและรับประทานอาหาร เพราะหลังอยากให้วันนี้เป็นวันครอบครัว เมื่อเธอยังไม่สามารถที่จะกลับบ้านได้เธอจึงสร้างบรรยากาศให้คล้ายกับบ้านที่ประเทศจีน ซึ่งทุก ๆ คนในครอบครัวจะอยู่กันพร้อมหน้า หลังมีความสุขมากที่ได้มาเที่ยวห้างสรรพสินค้าในวันพิเศษของเธอ และคนจีนทุกคน หลังจากนั้นหลังก็กลับหอพัก พอกลับมาถึงหอพักได้หอพักมีนักศึกษาจีนมารวมตัวกันเพื่อชมการถ่ายทอดสดงานตรุษจีนจากประเทศจีน วันนี้มีการถ่ายทอดงานตรุษจีนที่จัดขึ้นที่ประเทศจีนไปทั่วทุกมุมโลก ชาวจีนทุกคนสามารถดูรายการนี้ได้และทุกคนต้องดูเพราะว่าสำคัญมาก ใครไม่ดูถือว่าในปีนั้นจะเซซและล้าหลัง “ใครที่ไม่ได้ดูงานฉลองนี้ ถือว่าปีนี้ไม่ต้องรู้เรื่องอะไร ใครพูดอะไรก็ไม่รู้เรื่อง ภาษาไทยจะว่าเซซก็ได้” ในงานมีการแสดงของชนเผ่าต่าง ๆ ในประเทศจีน การแสดงของคาราและการอวยพรจากคนสำคัญของประเทศจีน พวกเขาชมการถ่ายทอดสดด้วยความสนใจและตื่นเต้น หลังได้นำขนมที่ไปซื้อมาให้กับเพื่อน ๆ คนจีนทุกคนแต่ละคนนั้นดีใจมากและได้แลกเปลี่ยนของฝากกัน นอกจากนี้หลังให้ของขวัญแก่เพื่อนคนไทยด้วย จงกว้อเจี๋ยเป็นไหมญี่ปุ่นสีแดงถักเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนาดประมาณ 5 ตารางเซนติเมตร ร้อยต่อด้วยอักษรจีนที่เขียนคำมงคลในหยกแบน ๆ แล้วร้อยไหมเป็นพู่ยาว ๆ ลงมา หลังบอกว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งที่เปี่ยมมงคล มีแล้วทำให้คิดอะไรก็ สมปรารถนา ให้นำไปแขวนไว้ในรถหรือแขวนไว้ที่ประตูเพื่อเป็นมงคลกับชีวิต

เมื่อหลังต้องการไปรับประทานอาหารภายนอกมหาวิทยาลัย เธอมักชวนเพื่อนนักศึกษาจีนไปที่ร้านหมูกระทะบุฟเฟ่ต์แถวมหาวิทยาลัย เพราะมีอาหารให้เลือกมากและไม่จำกัดเวลา เธอจะไปตั้งแต่ร้านเริ่มเปิดจนถึงร้านใกล้ปิด เนื่องจากคนจีนรับประทานมากและระหว่างที่รับประทานมักพูดคุยกันเสียงดัง รวมทั้งมีความคิดว่าต้องรับประทานให้คุ้ม ทำให้ใช้เวลานานกว่าคนทั่วไป “คนจีนมีความคิดว่าต้องกินให้คุ้ม ในเมื่อมีของกินให้เลือกเยอะ เราก็ต้องเอามาให้ได้มากที่สุดแล้วก็ต้องกินให้หมดเพราะเสียดายของ อยู่ที่จีนพวกเราไม่มีโอกาสได้กินแบบนี้หรือตอนแรก ๆ ก็ไม่ได้สนใจอะไร แต่พอครั้งต่อไปก็สงสัยว่าทำไมคนที่ร้านถึงไม่อิ่มให้กับพวกเราเหมือนคนไทยคนอื่น หลังจากกินเสร็จหลังก็ถามเพื่อนคนไทย ก็ได้คำตอบว่าคงเพราะพวกเราคุยกัน เสียงดัง แล้วก็กินมาก กินเท่าไรก็ไม่อิ่ม พอครั้งต่อไปเวลาไปกิน หลังก็จะบอกเพื่อนแล้วว่ารู้น้องว่าให้พูดเสียงเบา ๆ แต่เรื่องกินมากนี้ ทำอย่างไรก็กินให้น้อยลงไม่ได้” ครั้งแรกที่ไปนั้นหลังไม่ได้สังเกตว่าพนักงานในร้านมีท่าทางไม่พอใจกลุ่มของพวกเธอ แต่ครั้งต่อมาหลังเริ่มรู้สึกว่าพนักงานในร้านนั้นไม่ต้อนรับพวกเธอเลย เธอจึงเกิดความสงสัยและได้ปรึกษากับเพื่อนคนไทย รวมทั้งเริ่มสังเกตพฤติกรรมของคนไทย ทำให้เธอเข้าใจว่าควรปฏิบัติตัวอย่างไร ระยะเวลาหนึ่งเมื่อ หลัง ไปรับประทานอาหารข้างนอกกับเพื่อน หลังจะเตือนเพื่อนอยู่เสมอเมื่อเพื่อนเริ่มพูด

เสียงดัง แต่หลังก็เข้าใจพนักงานที่ทำท่าทางไม่ดีต่อพวกเธอว่าร้านอาหารคงขาดทุนถ้ามีลูกค้าแบบคนจีนจำนวนมาก

หลังจากสำเร็จการศึกษา หลังต้องการทำงานในประเทศไทย เพราะที่ประเทศจีนมีคนจำนวนมากทำให้หางานยาก หลังมีความคิดว่าถ้าเธอไม่ได้ดีเธอก็จะไม่กลับประเทศจีน หลังชอบและต้องการใช้ชีวิตอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ “ถึงจะเป็นช่วงสอบแต่หลังต้องรีบหางานตั้งแต่นั้นเพราะมหาวิทยาลัยเราปิดช้ากว่าที่อื่น ถ้าเราหางานตอนนั้นคนที่จบก่อนก็คงได้งานไปหมดแล้วแล้วเราก็คงไม่ได้งานทำ” ดังนั้นเธอจึงเตรียมตัวหางานประจำมาก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา เพราะเธอคิดว่ามหาวิทยาลัยนี้ปิดช้ากว่ามหาวิทยาลัยอื่นๆ เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หรือมหาวิทยาลัยหัวเฉียวที่กรุงเทพฯ นักศึกษาที่จบก่อนนั้นมีโอกาสได้ทำงานก่อนแล้วเธอก็อาจตกงานได้ หลังต้องการทำงานเป็นล่ามภาษาจีนเพราะได้ค่าตอบแทนสูงกว่าการเป็นไกด์ เนื่องจากไกด์เป็นอาชีพที่เหนื่อยในความคิดของเธอ หลังจึงไปสมัครฝึกงานที่โรงแรมแมนดารินตามคำแนะนำของเพื่อนคนไทยเพราะโรงแรมนี้ต้องการพนักงานที่เป็นคนจีน เมื่อหลังได้รับรายละเอียดเกี่ยวกับงานนี้แล้ว หลังมีความรู้สึกไม่ค่อยพอใจเพราะในช่วงที่ฝึกงานก่อนที่จะรับเป็นพนักงานนั้น ไม่ได้รับเงินเดือนและที่พักให้ และเมื่อเป็นพนักงานแล้วจะได้เงินเดือนไม่ถึง 10,000 บาท ดังนั้นหลังจึงไปสมัครฝึกงานที่โรงแรมอื่นๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ เช่น โรงแรมเดอะเจดีย์ โรงแรมดาราทวี แต่โรงแรมเหล่านี้ไม่รับนักศึกษาต่างชาติฝึกงานเพราะนักศึกษาต่างชาติหรือคนต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยต้องถือ NON B VISA เท่านั้น หลังจึงคิดที่จะฝึกงานที่บริษัทแอสตันดาร์คทัวร์ตามที่มหาวิทยาลัยจัดให้ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เงินเดือนช่วงที่ฝึกงานก็ตาม

แต่จากคำแนะนำของรุ่นพี่คนจีนที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ทำให้หลังเห็นช่องทางในการทำงานที่จังหวัดอื่น หลังเปลี่ยนใจไปฝึกงานที่กรุงเทพฯ หรือจังหวัดระยอง เนื่องจากนักศึกษาฝึกงานจะได้รับเงินเดือนในช่วงที่ฝึกงานจำนวน 12,000 บาท รวมทั้งมีที่พัก รถรับส่ง และอาหารฟรี 2 มื้อ ดังนั้นช่วงที่นักศึกษาจีนทุกคนต้องฝึกงานระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2555 – กุมภาพันธ์ 2556 นี้ หลังจึงไปฝึกงานที่บริษัทเครื่องปรับอากาศของจีนที่จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นบริษัทที่รุ่นพี่คนนี้กำลังทำงานอยู่ “มาทำงานที่ระยอง หลังไม่ได้เป็นล่าม หลังเป็นเซลล์ที่ต้องคุยกับลูกค้าทางโทรศัพท์ อยู่แต่ในออฟฟิศ วันๆหนึ่งว่างมาก ไม่ค่อยได้ทำอะไร บางทีก็รู้สึกเบื่อเหมือนกัน แต่ที่นี้มีเพื่อนร่วมงานเป็นคนจีนเกือบทั้งหมด ก็สนุกดี แล้วก็ยังมีห้องพักให้อยู่ฟรี หลังได้อยู่กับเพี้ยเพี้ยสองคน ที่ระยองอากาศร้อนมากแต่ในห้องพักก็มีแอร์ให้แต่ไม่ค่อยเย็นเลย มีข้าวให้กิน 2 มื้อ แล้วก็มารถไปรับ-ส่งพวกเราทำงาน หลังไม่ค่อยได้ใช้เงินเลย ถ้าได้เงินเดือนมาหลังจะเก็บไว้ 10,000 บาท จะใช้ 2,000 บาท จะได้เก็บเงินเยอะๆ ตรุษจีนปีหน้าจะได้เอาเงินไปให้พ่อกับแม่

ที่จีน ” หลังไม่ได้เป็นล่ามภาษาจีนเหมือนที่หวังไว้เพราะหลังต้องทำหน้าที่ขายสินค้าให้กับชาวต่างชาติทางโทรศัพท์ หลังมีความรู้สึกว่าการนี้เป็นงานที่สบายเหมือนกับไม่ได้ทำอะไร ซึ่งหลังไม่ค่อยพอใจเท่าใดนักเพราะไม่ได้ออกไปไหน แต่ก็มีความสุข รู้สึกอุ่นใจ เนื่องจากพนักงานเกือบทุกคนในบริษัทนี้เป็นคนจีนทำให้มีความรู้สึกเหมือนอยู่ที่บ้านของเธอเอง นอกจากนี้ถ้า หลังสำเร็จการศึกษาแล้วเธอสามารถเข้ามาทำงานที่นี่ได้เลย โดยบริษัทจะปรับเงินเดือนให้สูงขึ้นเป็น 15,000 บาท

หลังมีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลางโดยได้เกรดเฉลี่ย 2.78 “ หลังได้เกรดน้อยไม่ค่อยได้อ่านหนังสือเพราะทำงานที่ร้านด้วย พอเรียนก็เริ่มรู้สึกว่าคิดผิดที่มาเรียนที่มหาวิทยาลัยนี้ แต่ตอนนี้ก็คิดว่าถ้าไม่มาเรียนที่นี่ ก็คงไม่มีโอกาสทำงานที่ประเทศไทย ถ้าอยู่ที่ประเทศจีนตอนนี้ก็อาจกำลังตกงานอยู่ก็ได้ ” หลังรู้สึกว่าเธอได้เกรดเฉลี่ยน้อยถ้าเทียบกับเพื่อนนักศึกษาจีนคนอื่น เนื่องจากเธอต้องเรียนและทำงานพิเศษไปด้วย แต่หลังก็ไม่กังวลเพราะเธอได้งานทำแล้ว หลังเคยคิดว่าตนเองนั้นคิดผิดที่มาเรียนคณะพัฒนาการท่องเที่ยวเพราะเนื้อหาวิชายาก แต่ตอนนี้เธอรู้สึกดีใจที่ได้มาเรียนที่มหาวิทยาลัยนี้ เพราะการมาเรียนที่นี่ทำให้เธอได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษาทันที ซึ่งหลังคิดว่าถ้าเธอเรียนและสำเร็จการศึกษาที่ประเทศจีนเธอคงยังหางานทำไม่ได้ เพราะที่ประเทศจีนมีคนสำเร็จการศึกษาเป็นจำนวนมากทำให้มีการแข่งขันกันมากเช่นกัน

บทสรุป

หลังเติบโตมาจากครอบครัวที่สมาชิกทุกคนต้องช่วยกันประกอบอาชีพเพื่อช่วยเหลือจุนเจือครอบครัว หลังจึงมีความตั้งใจที่ต้องทำงานหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีให้ได้ ภายใต้อุปสรรคทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาของประเทศไทยที่มีการแข่งขันสูงขึ้นเรื่อย ๆ “ ถ้าไม่ได้ดี หลังก็จะไม่กลับบ้าน ” หลังมีแรงผลักดันจากสังคมภายนอกที่ทำให้เธอต้องการประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน แต่เธอคิดว่าเธอคงมีโอกาสน้อยที่จะทำงานในประเทศของตนเองและการรับรู้ข้อมูลเรื่องประชาคมอาเซียน+3 ก็เป็นแรงจูงใจที่ทำให้เธอคิดจะไปทำงานยังต่างประเทศ เธอจึงเลือกเรียนภาษาไทยที่มหาวิทยาลัยกวางสีตงฟางเพื่อหวังที่จะเดินทางมาศึกษาต่อที่ประเทศไทย และบันทึกวบรวมเรื่องการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศไทย-จีนจึงเป็นช่องทางในการเข้ามาศึกษาต่อที่สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ของหลัง

เมื่อหลังได้มาศึกษาต่อที่จังหวัดเชียงใหม่ หลังต้องพบกับสภาพแวดล้อมใหม่ ทั้งเรื่องเวลา การเรียนในชั้นเรียน การอยู่ร่วมกันกับเพื่อนคนจีน คนไทย ทำให้เธอเกิดการเรียนรู้ว่าควรปฏิบัติตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของประเทศไทย และลดความสะเดกของตัวเองเพื่อปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นที่อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสบายใจ นอกจากนี้หลังได้ทำงานพิเศษที่ร้านอาหาร

และสอนภาษาจีนควบคู่ไปกับการเรียนเพื่อเป็นการพัฒนาทักษะทางด้านภาษา สังคมและเศรษฐกิจของเธอเอง รวมทั้งกิจกรรมการไปทัศนศึกษายังสถานที่ท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกจังหวัดตามความสนใจของเธอ และตามที่มหาวิทยาลัยจัดให้ สิ่งเหล่านี้ทำให้เธอได้เรียนรู้ลักษณะทางสังคม วัฒนธรรม รวมทั้งการทำงานของคนไทยทำให้เธอเกิดทักษะด้านการคิด การปรับตัว การตัดสินใจ รวมทั้งการแก้ปัญหาที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตในสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมไทยได้อย่างเหมาะสม และในขณะเดียวกันนั้นเธอยังคงรักษารูปแบบทางวัฒนธรรมของจีนไว้ด้วยเช่นกัน เช่น การตอบแทนบุญคุณและการสนับสนุนคนจีนด้วยกัน

สำหรับเครือข่ายเพื่อนคนไทยคือลูกค้าที่ร้านอาหาร เพื่อนทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยที่รุ่นพี่คนจีนรุ่นก่อนได้นำให้หลังรู้จัก พวกเขาได้ช่วยหลังในเรื่องการทำงานพิเศษ การไปเที่ยว รวมทั้งอำนวยความสะดวกเรื่องการเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ ซึ่งหลังมีความประทับใจและได้รับความสะดวกสบายในการใช้ชีวิตที่จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนเครือข่ายเพื่อนคนจีนคือเพื่อนและรุ่นพี่ที่เคยเรียนมหาวิทยาลัยเดียวกัน และปัจจุบันได้ทำงานที่จังหวัดระยองได้แนะนำทั้งเรื่องการเรียนรู้การใช้ชีวิต รวมทั้งสนับสนุนเรื่องหน้าที่การงาน ทำให้หลังมีโอกาสที่ดีในการฝึกงานเพื่อเตรียมความพร้อมและมองเห็นช่องทางประกอบอาชีพในอนาคตที่ประเทศไทย

2. ผึ้ง

ผึ้ง เป็นนักศึกษาจีนหญิงจากมหาวิทยาลัยกวางสีตงฟาง ในเขตปกครองตนเองกวางสีตง สาธารณรัฐประชาชนจีน อายุ 22 ปี นับถือศาสนาคริสต์ ความสามารถพิเศษ คือ เล่นไวโอลิน ลักษณะนิสัยนั้นเป็นคนที่มีความมั่นใจในตนเอง บ้านเกิดอยู่ที่มณฑลหูหนาน ผึ้งเป็นพี่สาวคนโต มีน้องชาย 1 คน อายุ 19 ปี ขณะนี้กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 ที่สาธารณรัฐประชาชนจีน พ่อประกอบอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว คือ ทำบ้านเช่า แม่ช่วยกิจการของพ่อ ส่วนตากับยายของผึ้งทำนา ปลูกข้าวไว้รับประทานเอง

กระบวนการเรียนรู้ของผึ้ง

ผึ้งศึกษาที่มหาวิทยาลัยกวางสีตงฟางในชั้นปีที่ 1-2 และได้มาศึกษาต่อในชั้นปีที่ 3-4 ที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในอำเภอฮันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 จนถึงปัจจุบัน อันเป็นผลมาจากโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศไทยกับประเทศจีน ซึ่งประกอบด้วย มหาวิทยาลัยแห่งนี้ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว กับมหาวิทยาลัยกวางสีตงฟาง

ผึ้งตัดสินใจมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้เพราะต้องการเรียนภาษาอังกฤษกับอาจารย์ชาวอเมริกันที่สอนศาสนาคริสต์ ตามคำแนะนำของรุ่นพี่นักศึกษาจีน “รุ่นพี่บอกผึ้งว่าถ้ามาเรียนที่นี่

จะได้เรียนภาษาอังกฤษฟรี ฟุ้งก็เลยเลือกเรียนที่เชียงใหม่” บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ของอาจารย์สอนภาษาอังกฤษอยู่ที่หมู่บ้านริเจนท์ 1 ถนนเชียงใหม่-ดอยสะเก็ด อำเภอเมือง อาจารย์ท่านนี้ชอบสอนภาษาอังกฤษฟรีให้กับนักศึกษาจีนเพราะชอบคนจีน เนื่องจากเคยใช้ชีวิตอยู่ที่ฮ่องกงทำให้ชอบลักษณะนิสัยของคนจีน โดยอาจารย์ได้เดินทางมาสอนภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาจีนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ทุกวันเสาร์ นอกจากนี้อาจารย์ยังได้ให้ที่พักกับนักศึกษาจีนรุ่นก่อน ๆ ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแห่งนี้ด้วย

อาจารย์ท่านนี้อายุประมาณ 60 ปี ส่วนภรรยาซึ่งเป็นชาวอเมริกันเหมือนกันก็ได้สอนภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาจีนด้วยเช่นกัน เริ่มแรกอาจารย์ได้รู้จักกับรุ่นพี่นักศึกษาจีนที่เคยเรียนที่นี่ก่อน หลังจากนั้นรุ่นพี่คนนี้ได้แนะนำให้ฟุ้งรู้จักกับอาจารย์ และบอกให้ฟุ้งไปชวนเพื่อนมาเรียนด้วย ฟุ้งได้ชวนทั้งเพื่อนคนไทยและคนจีนแต่เพื่อนคนไทยไม่มีใครสนใจ ดังนั้นเพื่อนที่เรียนด้วยจึงเป็นนักศึกษาจีนที่สนใจภาษาอังกฤษ ลักษณะของการเรียนภาษาอังกฤษนี้เป็นการเรียนภาษาผ่านเรื่องราวของพระเจ้า โดยใช้ศัพท์ง่าย ๆ ที่เข้าใจไม่ยาก รวมทั้งประโยคที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจารย์พยายามเน้นการพูดมากกว่าการเขียน นอกจากนี้มีการนำแผ่นพับต่าง ๆ มาให้ฟุ้งและเพื่อน ๆ อ่าน แล้วถามเพื่อดูว่านักศึกษาแต่ละคนมีความเข้าใจแตกต่างกันอย่างไร

สำหรับเรื่องประชามติอาเซียน+3 นั้น ฟุ้งเข้าใจว่าในอนาคตตนมีโอกาสที่จะไปทำงานยังประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน+3 ได้ โดยรับรู้เรื่องนี้มาจากรุ่นพี่ตั้งแต่ก่อนที่จะมาประเทศไทยแล้ว “ รุ่นพี่ที่จีนพูดถึงเรื่องประชามติอาเซียนให้ฟุ้งฟังว่ามี 10 ประเทศที่ร่วมมือกันทางการศึกษากับด้านทหาร แล้วทางการค้าก็มีอีก 3 ประเทศ มีเงินรวมอยู่ด้วย รุ่นพี่บอกว่าอีกหน่อยเราก็ไปทำงานภายใน 10 ประเทศนี้สะดวกขึ้น แต่ก็ต้องเก่งภาษาอังกฤษ ฟุ้งไม่เก่งภาษาอังกฤษเลย ฟุ้งอยากพูดแล้วก็ฟังได้ จะได้มีงานทำ ” ฟุ้งจึงสนใจที่จะเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มเติม เมื่อมีรุ่นพี่มาบอกว่าที่จังหวัดเชียงใหม่มีอาจารย์สอนภาษาอังกฤษให้ฟรี และที่มหาวิทยาลัยนี้เปิดสอนคณะพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งฟุ้งมีความสนใจเรื่องการท่องเที่ยวอยู่แล้ว รวมทั้งพ่อแม่ตามใจถ้าฟุ้งจะมาเรียนต่อที่ประเทศไทย เพราะค่าครองชีพไม่สูงมาก และมีหอพักนักศึกษาให้พักภายในมหาวิทยาลัย ฟุ้งจึงตัดสินใจมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ในจังหวัดเชียงใหม่ แทนที่จะไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กรุงเทพมหานคร เนื่องจากที่กรุงเทพมหานครไม่มีหอพักให้และค่าครองชีพสูงกว่าที่เชียงใหม่โดยก่อนที่ฟุ้งจะมาศึกษาต่อมันยังไม่ทราบว่าเชียงใหม่เป็นอย่างไร รู้แค่ว่าอยู่ในประเทศไทย

การศึกษาในชั้นเรียน ทางคณะพัฒนาการท่องเที่ยวได้แยกสอนระหว่างนักศึกษาไทยกับนักศึกษาจีน ช่วงแรกฟุ้งต้องฝึกฟังภาษาไทยเอง โดยใช้วีซีดีภาพยนตร์ไทย ฟังเพลงไทย เพราะอาจารย์ที่สอนคณะพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นคนไทยทุกคน และอาจารย์ก็พูดภาษาจีนไม่ได้

ดังนั้นการสื่อสารในชั้นเรียนจึงใช้แต่ภาษาไทย “ คนไทยกับคนจีนไม่ได้เรียนด้วยกัน อาจารย์ก็เป็นคนไทย ฟังฟังไม่ค่อยรู้เรื่อง ก็เลยดูหนังหรือว่าฟังเพลงที่เป็นภาษาไทย ก็ช่วยได้เยอะนะ แล้วเขาก็เริ่มปรับไปเรื่อย ๆ ตอนนี่ก็เข้าใจภาษาไทยแล้ว แต่อาจารย์ก็บอกฟังว่าฟังยังพูดไทยไม่ชัด ฟังก็เลยอยากพูดกับคนไทยเยอะ ๆ เพราะอยู่ที่หอก็มีแต่เพื่อนคนจีน ” ในระยะแรกนั้นฟังไม่ค่อยเข้าใจว่าอาจารย์พูดอะไร แต่เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่งฟังเริ่มฟังภาษาไทยเข้าใจ และสามารถสื่อสารกับคนไทยรู้เรื่อง เหลือเพียงสำเนียงการพูดเท่านั้นที่ฟังยังพูดไม่ชัดเหมือนคนไทย แต่ฟังยังไม่พอใจในการใช้ภาษาไทยของตนเอง ดังนั้นฟังจึงคิดว่าการเรียนแค่ในชั้นเรียนคงไม่สามารถพัฒนาภาษาไทยได้มากเท่าที่ฟังต้องการ ฟังจึงต้องการรู้จักกับคนไทยให้มากขึ้น โดยการหางานพิเศษทำ เช่น รับสอนภาษาจีนให้กับคนไทยที่หอพัก รับสอนภาษาจีนที่ YMCA หนองหอย ช่วยงานอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นผู้ช่วยของอาจารย์ได้วันในการเผยแพร่วัฒนธรรมได้วันและทำงานในร้านนมภายในมหาวิทยาลัย การทำงานพิเศษดังกล่าวนี้ทำให้ฟังรู้จักคนไทยมากขึ้นและมีเพื่อนคนไทยประมาณ 30 กว่าคน

เมื่อฟังรู้จักกับคนไทย ทำให้ฟังชอบคนไทย ฟังมีความรู้สึกที่คนไทยใจดี ให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ เช่น การเรียน การทำงานพิเศษ นอกจากนี้เพื่อนคนไทยยังพาฟังไปสถานที่ต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งแตกต่างกับที่มหาวิทยาลัยจัดให้ไป เช่น ไปตลาด ไปถนนคนเดิน ไปดูหนัง ทำให้ฟังได้เรียนรู้ลักษณะของคนไทย ว่าคนไทยทำตัวอย่างไร เช่น ฟังไม่เห็นคนไทยดูน้ำลายในที่สาธารณะ คนไทยไม่พูดเสียงดังเท่ากับคนจีน คนไทยชอบดาราเกาหลี คนไทยชอบรับประทานอาหารรสจัด และคนไทยไม่ค่อยชอบออกกำลังกาย เป็นต้น “ เพื่อนคนไทยดีมากเลย พาฟังไปเที่ยว เวลาไม่เข้าใจการบ้านเค้าก็สอนให้ แล้วก็พาไปทำงานที่ร้านนมแถว ๆ โรงอาหารด้วย มีแต่คนบอกว่าฟังเหมือนคนไทย ถ้าไม่พูดก็ไม่รู้ว่าฟังเป็นคนจีน กินเผ็ดก็ได้ ฟังชอบกินข้าวซอยที่ใส่พริกเยอะๆ เหมือนพริกที่บ้านฟังเลย อร่อยดี ” ซึ่งพฤติกรรมของฟังนั้นคล้ายกับคนไทย ฟังเป็นคนเรียบร้อย ไม่พูดจาเสียงดังเหมือนกับนักศึกษาจีนคนอื่น ๆ ฟังชอบรับประทานอาหารรสจัดเพราะเมืองที่ฟังอยู่ชอบอาหารรสจัดเหมือนกัน

เมื่อฟังไปรับประทานอาหารที่ร้านอาหารในเมือง เช่นร้านหมูกระทะบุฟเฟ่ต์ กับเพื่อน ๆ นักศึกษาจีน “ ฟังก็พูดเบาๆ บอกเพื่อนด้วย แล้วก็กินไม่นานเพราะพี่บอกว่าถ้ากินนานเค้าจะไม่ชอบ ถ้าฟังเป็นเจ้าของร้านก็คงไม่ชอบเหมือนกัน ” ตอนแรกฟังไม่ออกไปเพราะรุ่นพี่บอกว่าร้านหมูกระทะไม่ต้อนรับคนจีน ไม่ชอบคนจีนเพราะคนจีนเสียงดัง รับประทานอาหารจำนวนมาก และรับประทานนาน แต่ฟังก็ต้องแปลกใจเพราะว่าสิ่งที่รุ่นพี่พูดนั้นไม่เกิดขึ้นกับฟัง ทั้ง ๆ ที่เป็นร้านเดียวกันทำให้ฟังคิดว่าพนักงานแต่ละคนคงไม่เหมือนกัน หรือไม่เช่นนั้นก็อาจเป็นเพราะฟัง

และเพื่อน ๆ อาจไม่ทำเสียงดัง รับประทานมาก และนานเท่ากับรุ่นพี่ นอกจากนี้ฝั่งยังเข้าใจว่าถ้าฝั่งเป็นเจ้าของร้านฝั่งก็คงกลัวว่าร้านจะขาดทุน เพราะราคาของอาหารถูกมาก

ปีนี้คณะพัฒนาการท่องเที่ยวจัดให้นักศึกษาจีนต้องฝึกงานในประเทศไทย ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2555 – เดือนกุมภาพันธ์ 2556 นักศึกษาจีนต้องฝึกงานตามสถานที่ที่มหาวิทยาลัยจัดให้คือ บริษัททัวร์สแตนดาร์ด หรือไปหาสถานที่ฝึกงานเอง “ ฝั่งอยากไปหาเอง เพราะที่อาจารย์จัดให้ไม่มีเงินเดือนแล้วก็ที่พักให้ อีกอย่างถ้าไปฝึกหลายคน โอกาสที่เราจะได้เรียนรู้งานก็น้อยกว่าไปฝึกคนเดียว ” ฝั่งเลือกที่จะไปหาสถานที่ฝึกงานเอง เพราะต้องการหาสถานที่ฝึกงานที่ได้รับค่าตอบแทน และสวัสดิการ เนื่องจากสถานที่ฝึกงานที่มหาวิทยาลัยจัดให้ไม่มีสิ่งดังกล่าวให้ นอกจากนี้ฝั่งยังต้องการเรียนรู้ลักษณะการทำงานที่แตกต่างออกไปจากเพื่อน ๆ เพราะฝั่งมีความคิดว่าถ้าไปฝึกงานกันเป็นกลุ่ม โอกาสในการเรียนรู้ลักษณะต่าง ๆ ของการทำงานจะน้อยกว่าการไปฝึกงานคนเดียว หรือไปฝึกงานในจำนวนน้อย

สถานที่ฝึกงานแห่งแรกที่ฝั่งไปสมัคร คือ โรงแรมแชนกรีล่าเชียงใหม่ “ ฝั่งแต่งตัวแบบนี้ดีไหม แล้วผมฝั่งเก็บเรียบริ่อยหรือยัง พี่เค้าบอกว่าต้องแต่งตัวดี ๆ หน้าแต่งเข้มไปหรือเปล่า ” วันที่ฝั่งไปสมัครงานนี้ฝั่งแต่งตัวเรียบริ่อย เกือบเหมือนกับพนักงานของโรงแรม ตามคำแนะนำของเพื่อนคนไทยที่บอกฝั่งว่าถ้าไปสมัครงานที่โรงแรมต้องแต่งตัวให้สุภาพเรียบริ่อย แต่โรงแรมนี้ไม่รับนักศึกษาต่างชาติฝึกงานโดยไม่ได้ออกเหตุผล ฝั่งจึงไปหาสถานที่ฝึกงานใหม่ต่อไปสมัครงานที่โรงแรมเดอะเจดีย์ และโรงแรมนี้ก็ไม่รับนักศึกษาต่างชาติฝึกงานเช่นกัน โดยบอกว่าเคยรับเข้ามาฝึกงานแล้วเกิดปัญหาขึ้น แต่ไม่ได้บอกว่าเกิดปัญหาอะไร “ ฝั่งเหนื่อยทำไมเค้าไม่รับคนจีน แล้วอีกหน่อยเราจะหางานทำได้หรือเปล่าก็ไม่รู้ ” เมื่อฝั่งเจอสถานการณ์เช่นนี้ติดต่อกัน ฝั่งเกิดความรู้สึกท้อแท้แต่ก็ไปหาสถานที่ฝึกงานใหม่ต่อ ครั้งนี้ไปที่บริษัททัวร์แห่งหนึ่งในสนามบินเชียงใหม่ เจ้าของบริษัทสัมภาษณ์ฝั่งและรับฝั่งฝึกงานที่นี่ โดยอธิบายลักษณะของการทำงาน ว่าฝั่งต้องมีหน้าที่ช่วยพนักงานคนอื่นขายทัวร์ นอกจากนี้ต้องทำงานเอกสารต่าง ๆ ด้วย ถ้าฝั่งฝึกงานที่บริษัทนี้ บริษัทจะจัดการเรื่องที่พัก และรถรับส่งให้ เพื่อการเดินทางที่สะดวกสำหรับมาฝึกงาน “ ฝั่งไม่อยากทำงานแบบนี้ ฝั่งนึกว่าเราจะได้ออกไปกับนักท่องเที่ยว แต่ต้องขายทัวร์ให้กับลูกค้า อยู่แต่ในสนามบินแล้วที่นี้ก็เป็นบริษัทเล็ก คงได้ประสบการณ์ไม่มากถ้าฝึกงานที่นี่ ลองไปหาที่อื่นก่อนดีกว่า ” เมื่อพูดคุยกับเจ้าของบริษัทเรียบริ่อยแล้ว ฝั่งมีความรู้สึกที่ไม่อยากฝึกงานที่นี่ เพราะฝั่งไม่ชอบลักษณะของการทำงานที่ต้องทำงานขายทัวร์อยู่ภายในสนามบิน ไม่สามารถออกไปกับลูกค้าได้เหมือนกับที่ฝั่งคาดหวังไว้ เพราะฝั่งคาดหวังว่าบริษัทที่ฝั่งจะไปฝึกงานต้องเป็นบริษัทใหญ่ ไม่ใช่บริษัทเล็กเหมือนกับที่นี่ ถึงแม้บริษัทนี้จะรับฝั่งเข้าฝึกงาน แต่ฝั่งตัดสินใจปฏิเสธที่จะไม่ฝึกงานที่นี่ โดยยังไม่ได้ออกให้เจ้าของบริษัททราบในทันที

แต่กล่าวกับเจ้าของบริษัทว่าต้องไปปรึกษากับอาจารย์ก่อน ถ้าทางมหาวิทยาลัยอนุญาตฝั้จะติดต่อกลับมาที่บริษัทอีกครั้ง ดังนั้นฝั้จึงไปหาสถานที่ฝึกงานใหม่ต่อไป โดยไปที่โรงแรมคาราเทวี “ฝั้มีนทำงานอยู่ที่โรงแรมนี้ เคยพาฝั้มาสมัครแล้ว ไปที่นี้ดีกว่า ถ้าได้ทำที่นี้ก็จะได้พักกับฝั้มีนที่หอ” โรงแรมนี้เป็นโรงแรมที่รุ่นพี่นักศึกษาจีนที่ฝั้สนิททำงานเป็นล่ามภาษาจีนอยู่ ฝั้เคยมาขึ้นเอกสารประวัติส่วนตัวว่าจะมาฝึกงานที่โรงแรมนี้แล้ว และทางโรงแรมก็ตอบรับ แต่ในวันนี้พนักงานที่ตรวจสอบเอกสารเรื่องวีซ่า บอกฝั้ว่าขณะนี้ทางโรงแรมไม่สามารถรับฝั้เข้ามาฝึกงานได้ โดยให้เหตุผลว่านักศึกษาต่างชาติหรือคนต่างชาติที่จะเข้ามาทำงานในประเทศไทยต้องถือ NON B VISA เท่านั้น ถ้าฝั้ต้องการฝึกงานที่นี้ฝั้ต้องกลับไปประเทศจีนเพื่อขอวีซ่านี้เท่านั้น ซึ่งพนักงานได้กล่าวขอโทษฝั้ด้วย เพราะเรื่องนี้เป็นกฎหมายใหม่ที่เพิ่งบัญญัติไว้เมื่อต้นปี 2554 นี้ “ฝั้ช่วยโทรคุยกับทีมมหาวิทยาลัยให้หน่อยนะ เดี่ยวฝั้ฟังไม่ค่อยรู้เรื่อง” ฝั้จึงขอให้เพื่อนคนไทยโทรศัพท์ไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ดูแลนักศึกษาจีนในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ซึ่งเรื่องนี้เจ้าหน้าที่ไม่ทราบมาก่อนว่าจะเกิดปัญหาเช่นนี้ ทางเจ้าหน้าที่ได้บอกฝั้ว่าจะต้องคุยกับผู้ใหญ่ในมหาวิทยาลัยก่อนว่าจะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร ให้ฝั้ใจเย็น ๆ แล้วลองไปคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษาว่าควรทำอย่างไร อาจารย์บอกว่าไม่ต้องกังวลเพราะทางมหาวิทยาลัยต้องจัดการให้ ซึ่งขณะนี้ฝั้และนักศึกษาจีนคนอื่นๆ ยังไม่ทราบว่าตนเองต้องไปฝึกงานที่ไหน เพราะบริษัทที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้นั้นไม่รับนักศึกษาจีนฝึกงานแล้ว

เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ “ฝั้รู้สึกคิดผิดที่มาเรียนที่นี้ ที่คณะไม่ได้พาไปเที่ยวข้างนอกเท่าไร เรียนอยู่แต่ในห้อง แต่ฝั้ก็ตั้งใจที่ได้มาอยู่เชียงใหม่ ถ้าเลือกเรียนใหม่จะไม่เลือกเรียนมหาวิทยาลัยนี้ จะไปเรียนที่อื่น” ฝั้มีความรู้สึกหดหู่ และบอกว่าผิดหวังที่เลือกเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ เนื่องจากหลักสูตรที่เรียนไม่เหมือนกับที่ฝั้คาดหวังไว้ ฝั้คาดหวังว่าคณะพัฒนาการท่องเที่ยวจะพานักศึกษาไปศึกษานอกสถานที่มากกว่าการเรียนในชั้นเรียนหรือทำรายงานส่งแต่ฝั้ไม่ผิดหวังที่ได้มาศึกษาต่อที่จังหวัดเชียงใหม่ เพราะฝั้ได้รู้จักเพื่อนคนไทยที่นิสัยดี ฝั้มีความรู้สึกว่ามีปัญหาเกิดขึ้น เพื่อนคนไทยสามารถให้คำปรึกษาฝั้ได้ ช่วยเหลือและให้กำลังใจฝั้ ฝั้จึงชอบไปไหนมาไหนกับคนไทยมากกว่าเพื่อนนักศึกษาจีน

เพื่อนคนไทยของฝั้ที่ฝั้นับถือคนหนึ่ง อายุประมาณ 40 กว่าปี “แม่บอกให้ฝั้ไปฝึกงานที่พืชสวนโลก แต่หอที่นี้ไกลกับที่ทำงาน ต้องหาที่พักเอง แต่แม่ก็จัดการให้ แล้วก็จะเอารถจักรยานมาให้ใช้ แม่ใจดีแล้วก็ดีกับฝั้มาก วันหยุดที่แล้วฝั้ก็เอาดอกไม้ไปไหว้แม่เหมือนคนไทย แม่ก็เหมือนเป็นแม่แต่อยู่ที่ประเทศไทย” ฝั้เรียกเพื่อนคนนี้ว่าแม่ เพราะฝั้อายุรุ่นราวคราวเดียวกับลูกของเธอ และเธอจะคอยช่วยเหลือฝั้เมื่อฝั้มีปัญหา เช่น เรื่องที่ฝั้ยังหาที่ฝึกงานไม่ได้ เพื่อนคนไทยคนนี้ได้ช่วยหาสถานที่ฝึกงานให้ฝั้ โดยแนะนำฝั้ให้ไปฝึกงานที่พืชสวนโลก

เพราะที่นั่นอนุญาตให้นักศึกษาจีนมาฝึกงานได้ ผึ้งสนใจจะฝึกงานที่นี่ แต่ยังคงกลัวเรื่องที่พักเพราะไกลจากที่พักเดิมที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ เพื่อนคนไทยคนหนึ่งของผึ้งจึงได้แนะนำที่พักใกล้ที่ทำงาน และราคา ไม่แพง รวมทั้งมีความปลอดภัยให้กับผึ้งและแนะนำว่าผึ้งควรมีเพื่อนนักศึกษาจีนมาฝึกงานด้วย จะได้ช่วยกันแชร์ค่าหอพัก นอกจากนี้ยังให้ผึ้งยืมรถจักรยานไว้ใช้ด้วย ผึ้งรู้สึกเคารพและซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อนคนนี้มาก ในวันแม่ที่ผ่านมามีผึ้งได้ซื้อดอกมะลิไปไหว้เพื่อนคนไทยคนนี้ด้วย เพราะผึ้งคิดว่าเธอเป็นแม่อีกคนหนึ่งของเธอ

ผึ้งเป็นคนที่มีความกระตือรือร้นในการหาสถานที่ฝึกงาน และทำงานพิเศษมากกว่าเพื่อนนักศึกษาจีนคนอื่น ๆ แต่ผึ้งก็ไม่ทิ้งการเรียนในชั้นเรียนเพราะเกรดเฉลี่ยของผึ้งก็มากกว่าเพื่อน ๆ “ ผึ้งทำงานเยอะ แต่ผึ้งก็ทำการบ้านด้วย ผึ้งได้เกรดเยอะกว่าเพื่อนคนอื่น พวกเขาอยู่แต่ในห้องเล่นอินเทอร์เน็ต ไม่ค่อยได้พูดคุยกับคนไทย ” ผึ้งบอกว่าที่ผึ้งหางานพิเศษทำเพราะผึ้งต้องการฝึกภาษาไทยให้คล่อง ถ้าอยู่แต่ในหอพักกับเพื่อนคนจีนหรือไปไหนมาไหนเป็นกลุ่ม โอกาสที่จะฝึกภาษาไทยนั้นมีน้อยและการมีเพื่อนคนไทยหลายคน ทำให้ผึ้งสนุกและเรียนรู้ลักษณะนิสัยของคนไทยว่าเป็นอย่างไร เช่น เวลาผึ้งชวนเพื่อนคนไทยไปรับประทานอาหารที่หอพัก ผึ้งจะเตรียมช้อนส้อมและน้ำปลาให้กับเพื่อนคนไทย เพื่อนคนไทยจึงชอบผึ้งและให้ความช่วยเหลือเมื่อผึ้งมีปัญหา มีเพื่อนคนไทยคนหนึ่งบอกข้าพเจ้าว่า ผึ้งหน้าตาน่ารัก และลักษณะท่าทางเหมือนคนไทยมากกว่าคนจีน ถ้าผึ้งไม่พูดภาษาจีนก็ไม่ทราบว่าเป็นคนจีน

เดือนกันยายน เป็นช่วงที่นักศึกษาใกล้สอบปลายภาค และต้องส่งงานอาจารย์ “ ช่วงนี้งานเยอะมาก ต้องทำงานส่งอาจารย์ด้วย ผึ้งไม่ค่อยเข้าใจเลย ยากมาก เป็นเรื่องโครงการธุรกิจของตัวเอง แต่ก็ทำกับเพื่อนด้วย ผึ้งทำในส่วนของผึ้งแล้ว แต่เพื่อนไม่ยังไม่ทำเลย ก็ลองขอให้หนัก (เพื่อนคนไทย) ช่วยแต่เค้าก็ต้องทำของตัวเองเหมือนกัน ผึ้งรู้สึกเครียดก็เลยบอกเพื่อนให้รีบทำเดี๋ยวจะส่งไม่ทัน เพื่อนก็ไม่พอใจผึ้ง ” ผึ้งต้องทำงานกลุ่มในหัวข้อการทำธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว งานนี้เป็นงานที่ผึ้งคิดว่ายากมากสำหรับผึ้งและเพื่อน ๆ เพราะต้องช่วยกันคิดทำโครงการเกี่ยวกับธุรกิจของตนเองขึ้นมา แต่เพื่อนในกลุ่มของผึ้งไม่ค่อยสนใจทำงาน หลังจากตกลงแบ่งกันรับผิดชอบในแต่ละหัวข้อแล้ว แต่เพื่อนของผึ้งไม่ทำงานเลย ทั้ง ๆ ที่ใกล้ถึงกำหนดส่งงานทำให้ผึ้งเครียดมากเพราะนอกจากงานชิ้นนี้แล้วยังมีงานอื่น รวมทั้งสอบปลายภาคอีก ผึ้งจึงขอความช่วยเหลือจากเพื่อนคนไทยที่เรียนคณะเดียวกัน แต่เพื่อนคนไทยไม่ช่วยโดยให้เหตุผลว่างานของตนยังไม่เสร็จ ผึ้งก็เข้าใจว่าช่วงนี้เป็นช่วงที่ทุกคนยุ่ง ผึ้งจึงคิดหาทางออกใหม่โดยการพูดคุยกับเพื่อนในกลุ่มอีกครั้งว่าควรช่วยกันคิด ช่วยกันทำงาน งานจะได้เสร็จตามกำหนด ถ้าไม่ทำงานจะไม่เขียนชื่อผู้ทำในรายงาน ทำให้เพื่อนของผึ้งหงุดหงิด แต่ก็รับปากว่าจะเริ่มทำงานให้เสร็จตามกำหนด

นอกจากเรื่องนี้แล้ว ผึ้งยังมีเรื่องกลุ่มใจอีกเพราะว่างานแปลภาษาจีนที่ผึ้งเคยรับทำให้อาจารย์ จำนวน 60 หน้า อาจารย์ยังไม่ให้เงินผึ้ง ทำให้ผึ้งไม่สบายใจเพราะผึ้งให้รุ่นพี่ช่วยแปลด้วย แต่ยังไม่ให้เงินไปให้รุ่นพี่ และผึ้งก็ไม่ต้องการทวงเงินกับอาจารย์อีกเพราะทวงมาหลายครั้งแล้ว แต่อาจารย์ก็ยังไม่ให้ ผึ้งจึงได้แต่รอ ถ้าสิ้นเทอมนี้แล้วผึ้งยังไม่ได้เงิน ผึ้งก็ไม่หวังอีกแล้ว

ขณะนี้ผึ้งได้ไปฝึกงานเป็นครูสอนภาษาจีนที่โรงเรียนวาริในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ตามคำแนะนำของรุ่นพี่คนจีนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว “ มีรุ่นพี่เค้าได้ทำงานที่โรงเรียนวาริ ก็เลยชวนผึ้งมาฝึกงานที่นี่ มาพักอยู่กับเค้าได้เลย แล้วที่นี่ก็มีเงินเดือนให้ ทางโรงเรียนบอกว่าถ้าผึ้งเรียนจบจะให้ผึ้งเป็นครูที่โรงเรียนนี้จริง ๆ เลย ผึ้งก็อยากทำงานที่นี่เหมือนกัน ” ผึ้งเลือกฝึกงานที่นี่ เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนขณะฝึกงานและทางโรงเรียนจะบรรจุผึ้งเข้าทำงานทันทีเมื่อผึ้งสำเร็จการศึกษา ผึ้งต้องฝึกงาน 4 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2555 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2556 การมาฝึกงานที่ผึ้งต้องย้ายที่พักจากหอพักในมหาวิทยาลัยแห่งนี้มาอยู่หอพักข้างนอกร่วมกับรุ่นพี่คนจีนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพราะการเดินทางสะดวกกว่า ผึ้งได้สอนภาษาจีนให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ผึ้งได้เรียนรู้เกี่ยวกับการสอน การตรวจการบ้าน การให้คะแนนของโรงเรียนในประเทศไทย รวมทั้งได้เรียนรู้ลักษณะนิสัย พฤติกรรมของเด็กไทยด้วย “ มาสอนเด็กที่นี่ก็สนุกดี แต่ก็เหนื่อย ผึ้งต้องเตรียมแผนการสอนให้กับครูภาษาจีนที่นี่ด้วย แล้วก็เด็กมัธยมต้นก็มีเด็กชน แล้วก็ไม่ชอบอ่านหนังสือหรือว่าส่งการบ้าน หลายคนชอบบ่นว่าการบ้านเยอะ ผึ้งก็เลยให้ดูหนังสือภาษาจีน ก็เลยบ่นน้อยลง ส่วนเด็กมัธยมปลายสนใจเรียนมากกว่า แต่ก็มีบ้างที่ชอบแซวผึ้ง แต่ก็ดีนะทำให้ผึ้งรู้ภาษาไทยมากขึ้น แล้วก็รู้ว่าเด็กไทยเป็นแบบนี้ อีกหน่อยถ้าได้ทำงานจริง ๆ ผึ้งก็ปรับตัวได้แล้ว คงไม่มีปัญหาอะไร ”

การใช้ชีวิตของผึ้ง

วันแรกที่ผึ้งและเพื่อน ๆ เดินทางมาถึงจังหวัดเชียงใหม่ “ พอมาถึงที่นี่ ผึ้งรู้สึกทำอะไรไม่ถูกเพราะว่าอยู่บ้านก็ไม่ค่อยได้ไปไหน ไม่รู้ว่าต้องเจออะไรบ้าง เชียงใหม่ก็ไม่เคยมา รู้แต่ว่าอยู่ในประเทศไทย แต่พอลงเครื่องมา ก็เห็นคนหลายคนชูป้ายเขียนเป็นภาษาไทยว่ายินดีต้อนรับ แล้วก็มีคนเรียกเป็นภาษาจีน ก็รู้เลยว่าเป็นอาจารย์กับรุ่นพี่มารอรับ รู้สึกดีใจมากเลย ” ผึ้งตื่นเต้นมากเพราะไม่เคยจากบ้านมาไกล ไม่ทราบว่าจะต้องทำอะไร และต้องพบอะไรบ้างในต่างประเทศ แต่ก็รู้สึกอุ่นใจเมื่ออาจารย์ประจำคณะพัฒนาการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ และรุ่นพี่นักศึกษาจีนมาต้อนรับที่สนามบิน และอำนวยความสะดวกเรื่องที่พักให้ ผึ้งได้พักอยู่ที่หอพักนานาชาติภายในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ หอพักนี้มีสองชั้น ชั้นบนสำหรับนักศึกษาจีนหญิง ส่วนชั้นล่างสำหรับนักศึกษาจีนชายและนักศึกษาจากชาติอื่น เช่น นักศึกษาจากไต้หวัน ลาว ฟิลิปปินส์ ซึ่งมาพักไม่เกิน 3 เดือน เพราะมาศึกษาที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ในระยะเวลาสั้น ๆ เท่านั้น “

หอพักนั้นคนไทยเรียกว่าหอจีนเพราะมีแต่คนจีนอยู่ มีคนประเทศอื่นนิดเดียว มาอยู่เป็ปเดียวก็กลับไม่เหมือนพวกเราอยู่ตั้ง 2 ปี” หอพักของสี่พักรวมกัน 4 คนเป็นนักศึกษาจีนทั้งหมด “ตอนแรก ๆ สี่ก็ไปกินข้าวที่โรงอาหารกับเพื่อน แต่ว่าอาหารไทยหวานแล้วก็ใส่น้ำปลา ได้น้อย หลัง ๆ ก็เลยทำกับข้าวกินเอง อร่อยถูก แล้วก็อึดกว่าด้วย” ระยะเวลาที่มาถึงนั้น สี่และเพื่อน ๆ ได้ซื้ออาหารที่โรงอาหารภายในมหาวิทยาลัยรับประทาน เมื่อผ่านไประยะหนึ่งสี่และเพื่อน ๆ ทำอาหารรับประทานกันเอง เนื่องจากรสชาติถูกปาก และรับประทานอึดกว่า รวมทั้งประหยัดค่าใช้จ่ายด้วย

“สี่ไม่มีศาสนา แต่พอมาเรียนที่นี่สี่ก็นับถือศาสนาคริสต์ อาจารย์ใจดี ชอบพาสี่ไปที่โบสถ์ สนุกดี แล้วสี่ก็พูดภาษาอังกฤษได้มากขึ้น” จากการเรียนภาษาอังกฤษในจังหวัดเชียงใหม่ทำให้สี่ได้นับถือศาสนาคริสต์ ซึ่งก่อนหน้านั้นสี่ไม่ได้นับถือศาสนาใดเลย ส่วนเพื่อนนักศึกษาจีนที่เรียนด้วยนั้นไม่มีใครนับถือศาสนาคริสต์ เพราะไม่ศรัทธาในศาสนาแต่ทุกคนก็ชอบและเคารพอาจารย์สอนศาสนาคนนั้นมาก เพราะท่านเป็นคนใจดีและมีเมตตา ดังนั้นทุกวันอาทิตย์สี่จึงต้องไปโบสถ์เพื่อทำพิธีทางศาสนาคริสต์ ทำให้สี่สนิทกับอาจารย์คนนั้นมากกว่าเพื่อนคนอื่น ภาษาอังกฤษของสี่จึงพัฒนาอย่างรวดเร็ว จากที่พูดภาษาอังกฤษไม่ค่อยได้ก็กลายเป็นคนที่พูดภาษาอังกฤษได้อย่างดี นอกจากนี้สี่ยังรู้สึกชอบที่ได้พบคนมากมายโดยเฉพาะคนไทยที่ศรัทธาในสิ่งเดียวกัน

สี่มีลักษณะที่แตกต่างกับนักศึกษาจีนคนอื่น ๆ เนื่องจากนักศึกษาจีนมักไปไหนด้วยกันเป็นกลุ่ม เช่นไปรับประทานอาหาร หรือไปเที่ยวด้วยกันเป็นกลุ่ม ไม่ค่อยมีการปะทะสังสรรค์กับคนไทยหรือคนชาติอื่น แต่สี่มักไปไหนคนเดียว หรือไปกับเพื่อนคนไทย สี่บอกว่าสี่ไม่กลัวที่จะไปไหนมาไหนคนเดียว และไม่เห็นความจำเป็นที่ต้องไปไหนมาไหนเป็นกลุ่มกับเพื่อนนักศึกษาจีน “เวลาสี่ไปข้างนอกถ้าไม่ชวนพี่ไปสี่ก็ไปคนเดียวได้ ไม่ต้องรอไปกับเพื่อนที่หอ พวกเขาชอบนึกถึงแต่ตัวเอง แล้ววันนี้สี่จะพาพี่กับสุวิมล (เพื่อนคนจีน) ไปกินหมูกระทะข้างนอก พี่ไม่ต้องบอกเพื่อนสี่นะว่าวันนี้เป็นวันเกิดสี่” สี่สนิทกับเพื่อนคนไทย รุ่นน้องและรุ่นพี่คนจีน ที่สำเร็จการศึกษาแล้วและกำลังทำงานในจังหวัดเชียงใหม่ มากกว่าเพื่อนนักศึกษาจีน เช่นในงานวันเกิดของสี่ สี่จะชวนเพื่อนคนไทย รุ่นน้องและรุ่นพี่ ไม่ชวนเพื่อนนักศึกษาจีนไป แม้แต่เพื่อนที่พักห้องเดียวกันยังไม่ทราบเลยว่าวันนั้นเป็นวันเกิดของสี่ แต่สี่ก็มีเพื่อนนักศึกษาจีนที่สนิทด้วย 1 คน ซึ่งพักอยู่คนละห้องกับสี่ เพื่อนคนนี้เป็นคนไม่ค่อยพูดแต่เรียนเก่งและเป็นคนที่นึกถึงคนอื่นไม่เห็นแก่ตัว เมื่อมีปัญหาหรือเรื่องอะไรสี่ก็จะปรึกษากับเพื่อนคนนี้

ถึงแม้ว่าสี่จะมีเพื่อนคนไทยมาก อยู่จังหวัดเชียงใหม่อย่างสุขสบาย แต่สี่ยังรู้สึกคิดถึงพ่อแม่ ญาติพี่น้องและเพื่อน ๆ ที่ประเทศจีน “สี่คิดถึงพ่อแม่แล้วก็เพื่อนที่โน่นมาก สี่ต้องโทรไปหาบ่อย ๆ แล้วกินข้าวด้วยกันแบบนี้ก็เหมือนกับว่าได้อยู่ที่บ้าน มีความสุข” สี่กล่าวว่าเวลาสี่

คิดถึงบ้านฝั่งมักจะโทรศัพท์ไปหาพ่อแม่ เพื่อน หรือทำอาหารจีนให้เพื่อนคนไทยและเพื่อนคนจีนรับประทาน เพราะบรรยากาศนี้เหมือนกับครอบครัวของฝั่งที่ทำอาหารรับประทานร่วมกัน สิ่งนี้ทำให้ฝั่งคลายความคิดถึงบ้านลงไปได้ นอกจากนี้เมื่อมีเวลาว่าง ฝั่งจะพาเพื่อนคนไทยไปรับประทานอาหารจีนยูนนานที่ห้างสรรพสินค้าในเมือง ฝั่งบอกว่าอาหารจีนที่นี้รสชาติอร่อย และอธิบายให้เพื่อนคนไทยด้วยว่าอาหารประเภทต่าง ๆ เรียกว่าอย่างไร และรู้สึกภูมิใจที่เพื่อนคนไทยชอบรับประทานอาหารจีน

การคบเพื่อนคนไทยของฝั่งทำให้ฝั่งได้รับความสะดวกสบายสำหรับการดำเนินชีวิตในจังหวัดเชียงใหม่ ฝั่งจึงแนะนำเพื่อนคนไทยให้กับเพื่อนนักศึกษาจีนคนอื่นรู้จักด้วย “ ถ้าฝั่งจะไปไหนก็โทรขอให้พี่เค้าไปส่ง ฝั่งรู้จักเพราะรุ่นพี่แนะนำ แล้วฝั่งก็แนะนำพี่เค้าให้รู้จักกับเพื่อนของฝั่งด้วย เพื่อนฝั่งจะได้สบายอย่างฝั่ง พอเย็น ๆ ก็จะทำอาหารจีนให้เค้ากิน ถ้าเค้าอยากเรียนภาษาจีนฝั่งก็จะสอนให้ แล้วก็อยากเค้าดูหนังสนุก ๆ ด้วย แต่เพื่อนฝั่งบางคนเค้าคิดแต่จะเอาฝั่งก็เสียใจ ” แต่ฝั่งรู้สึกว่ามีบางครั้งเพื่อนนักศึกษาจีนบางคนเมื่อรู้จักกับเพื่อนคนไทยที่ฝั่งแนะนำให้รู้จัก มักคำนึงถึงผลประโยชน์ของตนเองมากกว่า ไม่ได้คำนึงถึงคนอื่น หรือไม่ได้คิดที่จะให้อะไรกับคนอื่นเลย สิ่งนี้ทำให้ฝั่งไม่ค่อยสบายใจ เพราะฝั่งคิดว่าเมื่อใครช่วยฝั่ง ฝั่งก็ต้องช่วยเหลือหรือให้อะไรเป็นการตอบแทน เช่น เพื่อนคนไทยพาฝั่งไปเที่ยว หรือพาฝั่งไปสถานที่ต่าง ๆ ฝั่งก็จะสอนภาษาจีน หาซีดีภาพยนตร์จีนหรือทำอาหารให้เพื่อนคนไทยรับประทานเป็นการตอบแทน

หลังจากสำเร็จการศึกษา “ ถ้าเรียนจบฝั่งก็อยากทำงานที่เชียงใหม่ ฝั่งชอบคนที่นี้อากาศก็คล้าย ๆ กับที่บ้านฝั่งแต่ร้อนกว่า ฝั่งอยากเป็นล่าม อะไรที่เกี่ยวข้องกับท่องเที่ยวหรือว่าครูก็ได้ แต่ก็ยังไม่แน่ใจ เพราะพ่อกับแม่ก็อยากให้กลับไปทำงานที่บ้าน” ฝั่งต้องการทำงานที่จังหวัดเชียงใหม่ เพราะหลังจากที่ฝั่งได้มาอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่แล้ว ฝั่งชอบสภาพแวดล้อม สภาพอากาศ และคนเชียงใหม่ ส่วนอาชีพที่ฝั่งอยากทำ คือ เป็นล่ามจีน ครูสอนภาษาจีนหรืองานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว แต่ฝั่งยังไม่แน่ใจว่าอนาคตจะได้ทำงานที่จังหวัดเชียงใหม่หรือไม่ เนื่องจากพ่อและแม่ของฝั่งต้องการให้ฝั่งกลับไปทำงานที่ประเทศจีน ซึ่งฝั่งยังไม่ทราบว่าพ่อและแม่ต้องการให้ฝั่งทำธุรกิจแบบใด เพราะต้องปรึกษากับอาของฝั่งก่อน ขณะนี้ฝั่งยังลังเลอยู่ว่าจะทำตามที่ตนเองต้องการ หรือตามที่ครอบครัวต้องการ “ที่ฝั่งทำงานไปด้วย ฝั่งคิดว่าอีกหน่อยฝั่งอาจจะได้ใช้ทำธุรกิจของตัวเองก็ได้ แต่ก็ยังไม่รู้ว่าจะทำอะไร แล้วที่จีนมีคนเยอะ งานหายากมาก” ฝั่งได้เตรียมพร้อมโดยการเรียนรู้ลักษณะของการทำงานต่างๆ จากงานพิเศษที่ฝั่งทำ ฝั่งบอกว่าเพื่อนข้างหน้าฝั่งอาจจำเป็นต้องใช้ประสบการณ์เหล่านี้เพื่อใช้ทำงานในอนาคตก็ได้ นอกจากนี้แล้ว ฝั่งยังกล่าวอีกว่างานในประเทศจีนหายากมาก ถึงแม้ว่าจะจบปริญญาจากมหาวิทยาลัยในประเทศจีนก็ตาม อาจเป็นเพราะคนจีนมีจำนวนมาก

จากการฝึกงานที่ผ่านมาทำให้ผึ้งพบช่องทางการประกอบอาชีพในจังหวัดเชียงใหม่แล้ว ผึ้งกำลังจะได้เป็นครูสอนภาษาจีนที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง และทางโรงเรียนจะดำเนินการบรรจุผึ้งเข้าทำงานทันทีหลังจากงานรับปริญญาของเธอ แต่ก็ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผึ้งเองว่าจะเลือกเส้นทางชีวิตตามแบบที่ตนเองหรือว่าครอบครัวต้องการ

บทสรุป

ผึ้งได้มาเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยในประเทศไทยเนื่องจากโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของประเทศจีนและไทย โดยผึ้งตัดสินใจมาเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ในจังหวัดเชียงใหม่เพราะเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจที่ต้องการเรียนภาษาอังกฤษฟรี เนื่องจากผึ้งเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษที่มีความจำเป็นต่อการทำงานในอนาคต โดยเฉพาะในกลุ่มประชาคมอาเซียน+3 รวมทั้งการประหยัดค่าใช้จ่ายเรื่องที่พักอาศัย นอกจากนี้เหตุผลทางด้านหลักสูตรการสอนที่มีคณะพัฒนาการท่องเที่ยวได้เป็นแรงจูงใจให้ผึ้งมาเรียนที่นี่เช่นกัน

เมื่อผึ้งมาเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ ผึ้งต้องปรับตัวเรื่องการใช้ภาษา เนื่องจากหลักสูตรการสอนเป็นภาษาไทยทั้งหมด โดยผึ้งอาศัยการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการฝึกฟังภาษาจากสื่อต่าง ๆ และจากการทำงานพิเศษกับคนไทย ทำให้ผึ้งพัฒนาทักษะด้านภาษาได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนในชั้นเรียนและการใช้ชีวิตในต่างแดนของเธอเอง นอกจากนี้การคบเพื่อนคนไทยทำให้ผึ้งประทับใจ มีทัศนคติที่ดีต่อคนไทย และในขณะเดียวกันผึ้งก็ได้เรียนรู้ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของคนไทยว่ามีพฤติกรรมเช่นไร ซึ่งเธอได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับตัวในวัฒนธรรมใหม่ได้อย่างเหมาะสม สำหรับการหาสถานที่ฝึกงานและการได้ฝึกงานนั้นทำให้ผึ้งได้เรียนรู้ ได้รับประสบการณ์ ได้รับโอกาส และทราบข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการวางแผนทำงานในอนาคตว่าเธอควรเลือกเส้นทางไหนที่เหมาะสมและให้ประโยชน์มากกว่ากัน ระหว่างการทำงานที่ประเทศไทยหรือกลับไปทำงานยังบ้านเกิดของเธอเอง

การใช้ชีวิตในต่างแดนนั้น ผึ้งต้องอาศัยการเรียนรู้ด้านสังคม วัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ และการทำงาน รวมทั้งความสนใจของตนเอง เพราะผึ้งต้องเผชิญกับความแตกต่างทางวัฒนธรรม จึงต้องปรับตัวให้อยู่ในวัฒนธรรมใหม่ให้ได้ จากการเรียนรู้ต่าง ๆ นี้ทำให้ผึ้งใช้ชีวิตได้อย่างราบรื่น อาจมีปัญหาเกิดขึ้นบ้างแต่เธอก็สามารถแก้ไขได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้เครือข่ายเพื่อนคนจีนซึ่งเกิดจากการเรียนสถาบันการศึกษาเดียวกันได้แนะนำและคอยสนับสนุนผึ้งเรื่องความเป็นอยู่ การเรียน และการฝึกงาน ซึ่งทำให้ผึ้งได้นับถือศาสนาคริสต์ มีวิถีชีวิตที่ต่างไปจากเดิม และมองเห็นช่องทางการประกอบอาชีพในประเทศไทย ในขณะเดียวกันเครือข่ายเพื่อนคนไทยที่เกิดจากรุ่นพี่คนจีนได้แนะนำให้รุ่นน้องคนจีนรู้จักคนไทยรุ่นต่อรุ่นนั้นให้การต้อนรับและอำนวยความสะดวกในเรื่องการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ หรือไปเที่ยวและให้ความช่วยเหลือ

เมื่อฝั่งมีปัญหาเรื่องการหาสถานที่ฝึกงาน นอกจากนี้ยังเป็นกำลังใจเมื่อฝั่งเกิดความรู้สึกท้อแท้ ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานี้ทำให้ฝั่งใช้ชีวิตในจังหวัดเชียงใหม่อย่างสบายและปลอดภัย ถึงแม้ว่าเธอจะมีความรู้สึกท้อว่าคิดผิดที่มาเรียนมหาวิทยาลัยแห่งนี้ก็ตาม

3. เจน

เจน เป็นนักศึกษาจีนหญิงจากมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศกวางสี ในเขตปกครองตนเองกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน อายุ 23 ปี ไม่นับถือศาสนาใด ลักษณะนิสัยนั้นเป็นคนไม่ค่อยพูดถ้าไม่สนิทด้วย เรียบร้อย และมีความมั่นใจในตนเอง บ้านเกิดอยู่ที่มณฑลเหอหนาน เจนเป็นน้องคนสุดท้อง มีพี่ชาย 1 คน อายุ 33 ปี ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีพี่สาวที่อายุห่างกันปีเดียว 1 คนซึ่งกำลังศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาภาษาจีนและทำธุรกิจเกี่ยวกับเสื้อผ้า พอทำธุรกิจเกี่ยวกับแร่ธาตุ ส่วนแม่นั้นเคยรับราชการปัจจุบันเกษียณอายุและเป็นแม่บ้าน

กระบวนการเรียนรู้ของเจน

เจนศึกษาที่มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศกวางสีในชั้นปีที่ 1-2 และได้มาศึกษาต่อในชั้นปีที่ 3-4 ที่คณะพัฒนาการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 จนถึงปัจจุบัน อันเป็นผลมาจากโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยแห่งนี้กับมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศกวางสี

เจนตัดสินใจมาศึกษาต่อที่จังหวัดเชียงใหม่เพราะต้องการทำงานที่ประเทศไทย “น้องเจนอยากทำงานที่ไทย เพราะเพื่อนที่หัวเดียวกับพี่ที่เคยเรียนที่นั่นบอกน้องเจนว่าถ้าเรียนจบน้องเจนจะได้ทำงานเลย เป็นที่เดียวกันกับที่พี่เขากำลังทำงานอยู่ แต่ไม่ได้อยู่เชียงใหม่ ต้องไปอยู่ที่กรุงเทพ ดีกว่าจบที่จีนแล้วไม่มีงานทำ คนที่เรียนจบแล้วหางานที่จีนมีเยอะมาก น้องเจนไม่ค่อยเก่งด้วย ไม่ค่อยมีความสามารถอะไร ถ้าอยู่ที่จีนน้องเจนกลัวตกงาน ” เจนมีความหวังว่าถ้าสำเร็จการศึกษาที่นี่เธอจะมีโอกาสได้ทำงานมากกว่าที่ประเทศจีน เนื่องจากที่ประเทศจีนหางานยากมาก ถึงแม้ว่าจะจบปริญญาจากมหาวิทยาลัยในประเทศจีนก็ตาม

เจนมีความรู้สึกว่าการเรียนในมหาวิทยาลัยไม่ได้ทำให้เจนเข้าใจภาษาไทยมากเท่าที่ควร ถึงแม้ว่าอาจารย์ได้สอนเป็นภาษาไทย เพราะถ้าเจนไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียนเธอก็จะไม่สนใจฟัง ช่วงแรกที่มาเรียนนั้นเจนฟังภาษาไทยไม่รู้เรื่องเลย ทำให้เธอไม่กล้าที่จะพูดกับคนไทย และเมื่อมีปัญหาในชั้นเรียนเธอมักไม่กล้าที่จะถามอาจารย์ เจนจึงต้องเรียนรู้เรื่องการใช้ภาษาไทยหรือภาษาท้องถิ่นของภาคเหนือด้วยตัวเอง เพราะเจนไม่ไว้ใจข้อมูลที่ได้มาจากเพื่อนคนไทย เจนศึกษาภาษาไทยเพิ่มเติมด้วยการค้นคว้าหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และฟังเพลงไทยประกอบการดูภาพยนตร์ไทย ซึ่งช่วยให้เจนพัฒนาภาษาไทยของตนเองได้มาก เมื่อเวลาผ่านไป

ภาคการศึกษาหนึ่งเจนเริ่มฟังและพูดภาษาไทยได้มากขึ้นนอกจากนี้เจนสามารถฟังภาษาท้องถิ่น เข้าใจ เจนรู้สึกดีใจมากที่ความพยายามของตนเองทำให้เธอประสบความสำเร็จ ถึงแม้ว่าสำเนียง การพูดยังไม่ชัดเจนก็ตาม แต่เจนยังต้องการที่จะพัฒนาภาษาไทยไปเรื่อย ๆ เนื่องจากเจนยังมีความรู้สึกว่าคุณเองยังไม่เก่งเท่าที่ควร

ทุกครั้งที่เจนไปเรียน เจนได้แต่งเครื่องแบบเหมือนนักศึกษาไทยทั่วไป เจนมีความรู้สึกชอบการแต่งกายแบบนี้มาก และพยายามทำให้ตนเองกลมกลืนกับคนไทย “ น้องเจนอยากใส่ชุด นักศึกษาไทยมาตั้งนานแล้ว เพราะที่จีนไม่มีไง น้องเจนเคยดูในอินเทอร์เน็ต เขาลงคะแนนให้ ชุดนักศึกษาไทยเป็นชุดที่เซ็กซี่ที่สุด ตอนแรก ๆ ก็ไม่ได้ใส่แบบนี้หรอก ตอนปีแรกที่เข้ามาต้องใส่ กระโปรงยาวกว่านี้ แล้วเสื้อก็ไม่เล็กขนาดนี้ พอผ่านไปหนึ่งปีแล้ว พวกเราก็เปลี่ยนมาใส่แบบนี้ เพราะใส่แบบเดิมแล้วอ้วน คนไทยก็แต่งแบบนี้พวกเราก็เลยทำตามบ้าง ” นอกจากนี้ถึงแม้ว่าเจนมีเพื่อนคนไทยที่พูดภาษาจีนได้แต่เจนก็เลือกที่จะพูดภาษาไทยกับเพื่อนคนนั้น เพื่อเป็นการพัฒนา ภาษาของตนให้ดีขึ้น เจนจะพูดภาษาจีนกับคนไทยก็ต่อเมื่อคนไทยคนนั้นต้องการเรียนภาษาจีน โดยเฉพาะ “ ก็อยู่ที่นี้น้องเจนอยากฝึกภาษาไทย ถ้าเขาพูดภาษาจีนได้น้องเจนก็ดีใจ แต่เวลาไป ไหนน้องเจนอยากรู้ภาษาไทยมากกว่า ถ้าเขาอยากพูดภาษาจีนกับน้องเจน น้องเจนก็จะสอนให้เขา ต่างหาก ”

เมื่อเจนมีปัญหาเรื่องการเรียนในชั้นเรียน เจนมักปรึกษากับเพื่อน ๆ คนจีนในห้องหรือ เพื่อนคนไทย เช่น ปรึกษาเรื่องการบ้านที่เกี่ยวกับการทำโครงการธุรกิจในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีศัพท์ภาษาไทยที่ค่อนข้างยากสำหรับคนจีน เพื่อนคนไทยก็ได้อธิบายศัพท์นั้นให้เข้าใจ และแนะนำว่าควรใช้ศัพท์แบบใดถึงจะเหมาะสมกับภาษาเขียน ทำให้เจนชอบเพื่อน ๆ คนไทยมาก

นอกจากนี้เพื่อนคนไทยยังให้คำปรึกษาในเรื่องการท่องเที่ยว การซื้อรถจักรยานยนต์ กฎจราจรของประเทศไทยรวมทั้งช่วยเหลือเวลาที่เจนเดือดร้อนด้วย เนื่องจากเจนได้ซื้อ รถจักรยานยนต์ไปชนท้ายรถยนต์บริเวณเข็ดลัทธิลาดสวนแก้ว ขณะนั้นเจนตกใจมาก ไม่ทราบว่าจะ ต้องทำอะไรบ้างเมื่อเกิดอุบัติเหตุในต่างแดน เจนจึงโทรไปถามเพื่อนคนไทยว่าควรแก้ไข สถานการณ์นี้อย่างไร เพื่อนคนไทยได้ให้กำลังใจและแนะนำว่าควรคุยกับเจ้าของรถก่อนว่าเค้า ต้องการค่าเสียหายเท่าไร ถ้าตกลงกันได้ก็ไม่มีปัญหาอะไร “ น้องเจนไหว้เขาหลาย ๆ ครั้ง เขาก็ไม่ว่าอะไร เขาเห็นเราเป็นนักศึกษาด้วย แล้วเขายังช่วยพูดกับตำรวจให้อีก ” เจนจึงคุยกับ เจ้าของรถด้วยคำพูดสุภาพประกอบด้วยเจนสังเกตว่าคนไทยจะพนมมือไหว้เพื่อทำความเคารพและ ขอโทษ ดังนั้นเจนได้ยกมือไหว้และขอโทษ พร้อม ๆ กับเจรจาค่าเสียหายไปด้วย ทำให้เจ้าของ รถยนต์คันนั้นไม่ได้โกรธหรือโมโห นอกจากนี้เจ้าของรถยนต์คันนั้นยังช่วยเจนต่อรองค่าเสียหาย

กับตำรวจจราจรด้วย เพราะเห็นว่าเจนนับเป็นนักศึกษาต่างชาติ จึงไม่ต้องการเรียกรถประจำเสียหลาย
ในจำนวนมาก

สำหรับการเรียนในมหาวิทยาลัยนั้น เจนเดินทางจากหอพักไปเรียนที่ตึกคณะพัฒนาการ
ท่องเที่ยว ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากที่พักทุกวันจันทร์ วันอังคาร วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ หยุดวันพุธ
โดยเรียนเวลา 8.00 น. ถึง 12.00 น. “ น้องเจนรู้ว่าคนไทยไม่กลับไปนอนเหมือนพวกเราแต่น้องเจน
ไม่นอนไม่ได้หรอก ถ้าไม่ได้นอนกลางวันก็เหมือนกับไม่มีแรงเรียนต่อตอนบ่าย ขอแค่ครึ่งชั่วโมง
หรือสิบนาทีก็ได้ น้องเจนก็พอใจละ เพราะพวกเรามีเวลาพักแค่หนึ่งชั่วโมง ต้องรีบทำอะไรเร็ว ๆ
จะได้นอนเยอะ ๆ แล้วค่อยไปเรียนต่อ ” ทุก ๆ วันเจนมักเดินกลับมารับประทานอาหารและ
นอนหลับที่หอพักช่วงกลางวัน เจนไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมือนกับคนไทยได้
เนื่องจากคนจีนชอบนอนกลางวัน เจนจึงชินกับพฤติกรรมเช่นนี้ถึงแม้ว่าจะได้นอนเพียงครึ่งชั่วโมง
ก็ตาม หลังจากนั้นจึงเรียนต่อถึง 16.00 น. “ น้องเจนชอบชวนพี่ชายไปว่ายน้ำ น้องเจนอยากลด
น้ำหนัก รู้สึกว่าตั้งแต่มาอยู่ที่นี้กินอะไรก็อร่อย พี่คูเพื่อน ๆ ของน้องเจนสิ มีแต่คนตัวเล็ก ๆ
ผอม ๆ มีแต่น้องเจนที่ตัวใหญ่กว่าเพื่อน คนจีนไม่ชอบคนอ้วนหรือเพราะเป็นสัญลักษณ์
ของความขี้เกียจ ” เมื่อเลิกเรียนในช่วงเย็นเจนมักไปออกกำลังกายกับเพื่อนคนจีนที่สระว่ายน้ำ
ในมหาวิทยาลัยเพื่อลดความอ้วน เพราะเจนมีความรู้สึกที่ตนเองนั้นอ้วนขึ้นเมื่อมาอยู่ประเทศไทย
เวลาที่เจนกลับไปประเทศจีนช่วงปิดเทอมญาติและเพื่อน ๆ ที่โน่นทักว่าเจนอ้วนทำให้เธอไม่มี
ความมั่นใจ เนื่องจากคนจีนไม่ชอบคนอ้วนเพราะมีความรู้สึกที่คนอ้วนเพราะขี้เกียจ ดังนั้นคนที่
ขยันเท่านั้นถึงจะรูปร่างดี

ช่วงแรกนั้นเจนได้พักผ่อนและไปเที่ยวในวันหยุดซึ่งเป็นวันหยุด แต่ระยะหลังนี้ทาง
มหาวิทยาลัย ได้ทำโครงการให้นักศึกษาจีนไปสอนภาษาไทยให้กับโรงเรียนต่าง ๆ ในอำเภอ
สันทราย เพื่อหารายได้เข้าคณะพัฒนาการท่องเที่ยว โดยจะนำรายได้นั้นเป็นค่าใช้จ่ายในการพา
นักศึกษาจีนไปทัศนศึกษาที่ภาคใต้ “ น้องเจนเพิ่งรู้ว่าที่นี่เริ่มให้เด็กตัวเล็ก ๆ เรียนภาษาจีนแล้ว
เล็กมากเลยนะ เด็ก ๆ ยังพูดภาษาไทยไม่ชัดเลย แสดงว่าต่อไปเกือบทุกคนต้องรู้ภาษาจีนถึงจะดี ”
เจนได้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นเด็กเล็กและยังพูดไม่ค่อยรู้ความ แต่เจนก็ชอบเด็ก
เพราะได้เรียนรู้ภาษาไทยกับเด็กไปด้วย เจนรู้สึกเหนื่อยมากเพราะต้องสอนภาษาจีนตั้งแต่เช้าถึง
เย็น แต่สิ่งนี้ทำให้เจนได้รู้ว่าภาษาของตนนั้นสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ ในภูมิภาคนี้ เพราะแม้แต่
เด็กเล็กก็เริ่มเรียนภาษาจีนแล้ว

สำหรับเรื่องประชาคมอาเซียน+3 นั้น เจนมีความเข้าใจว่าในอนาคตที่กำลังจะมาถึง
คนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามประเทศมากขึ้น และปัจจุบัน
มีถนน R3A ที่เชื่อมระหว่างประเทศจีน ลาว ไทย ทำให้การเดินทางสะดวกรวดเร็วเหมาะสมกับ

การขนส่งสินค้าและการท่องเที่ยว “ตอนที่เงินไปเที่ยวที่แม่สาย ฝรั่งเยอะมาก คนขายของที่นั่นก็พูดภาษาจีนได้ คนพม่าเขาใส่อะไรที่แกล้มเหมือนแป้งเหลือง ๆ แม่ (เพื่อนคนไทย) บอกว่าถ้าไปซื้อ กุ้งกับคนพม่า ให้สังเกตเวลาที่เขาชั่งกุ้งให้เราดี ๆ เพราะแม่โดนหลอกมาแล้ว แม่จะซื้อกุ้ง 3 กิโล ตอนแรกก็เห็นว่ามีตั้งหลายตัว แต่พอกลับไปดูที่บ้านเหลือกุ้งแค่ 4 ตัวเอง ไม่รู้ว่าเขาแอบเปลี่ยนถุงเมื่อไหร่ ฝ่ายชอบกินกุ้ง ก็ไปซื้อกันแล้วน้องเงินกับฝ่ายก็มองเขาตลอดเวลา พวกเราก็เลยไม่โดนหลอก ต้องขอบคุณแม่จริง ๆ แต่น้องเงินก็คิดว่าเขาคงไม่โกงเราทุกคนหรอก แ่กกันไว้ก่อน”

เงินสังเกตเห็นว่าคนจีนได้มาตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณชายแดนเพื่อทำการค้าขายมากขึ้นเรื่อย ๆ เพราะขณะที่เงินได้ไปเที่ยวกับเพื่อนคนจีนและเพื่อนคนไทย ที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เงินสังเกตเห็นสภาพความเป็นอยู่บริเวณนั้นว่ามีคนต่างชาติทั้งคนจีน พม่า และฝรั่ง จำนวนมาก นอกจากนี้การที่เงินได้รู้จักกับเพื่อนคนไทยที่คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือเธอในเรื่องต่าง ๆ นั้น ทำให้เงินใช้ชีวิตอยู่ต่างแดนอย่างปลอดภัย ปราศจากการหลอกหลวงจากมิฉฉาชีพ

ช่วงปีการศึกษาที่สอง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2555 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ทุกคนต้องไปฝึกงาน รวมทั้งนักศึกษาจีนด้วย “พี่ที่รู้จักเขาทำงานอยู่ที่นั่น เขาเลยชวนน้องเงินไปฝึกงานด้วย โชคดีนี้ก็จะหาที่ฝึกงานไม่ได้แล้ว ไม่อยากไปฝึกงานที่บริษัทของคุณะ” เงินได้ไปฝึกงานเป็นพนักงานขายและแปลเอกสารจีน-ไทย ที่บริษัทผลิตเพชรพลอยที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เงินต้องทำงานเกี่ยวกับเอกสารและขายของในสำนักงาน และเมื่อมีงานแสดงสินค้า เช่น งานแสดงสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่กรุงเทพมหานคร เงินก็ต้องไปช่วยจัดการแสดงด้วย และเงินมีความรู้สึกชอบการไปทำงานนอกสถานที่มากกว่าการทำงานในสำนักงานเพราะได้ประสบการณ์มากกว่าการทำงานเอกสาร เนื่องจากเงินคิดว่าการทำงานเอกสารนั้นในแต่ละวันเพียงแค่นั่งอยู่หน้าคอมพิวเตอร์ หรือเล่นอินเทอร์เน็ต ทำให้เงินรู้สึกว่ามีประโยชน์เท่าที่ควร

บริษัทนี้เป็นบริษัทของคนไทย สำนักงานตั้งอยู่บริเวณชายแดนแม่สอด ส่วนโรงงานผลิตเพชรพลอยนั้นอยู่ห่างออกไปประมาณ 5 กิโลเมตร เงินได้ทำงานในส่วนของสำนักงาน ซึ่งมีพนักงานประจำ 8 คน มีทั้งคนจีนและคนไทย เจ้าของบริษัทชอบการทำงานของคนจีนมากกว่าคนไทย เงินได้ฝึกงานทำงานที่นี่ เพราะมีรุ่นพี่คนจีนที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเดียวกันเป็นผู้แนะนำ ทำให้เงินเลือกมาฝึกงานที่นี่แทนการเลือกตามคณะพัฒนาการท่องเที่ยวจัดให้ไปฝึกงาน “มาฝึกที่นี่น้องเงินว่าดีกว่า เราอยากมามากกว่า ถึงจะได้เงินเดือนแค่ 8,000 กว่าบาท แต่ก็ยังดีกว่าไม่ได้เลย” การที่เงินได้ตัดสินใจเลือกฝึกงานเองนั้นทำให้เธอได้ฝึกงานตามความต้องการและความสนใจของตนเอง นอกจากนี้ยังมีรายได้ขณะที่ฝึกงาน ซึ่งต่างจากที่มหาวิทยาลัยจัดให้

ที่อำเภอแม่สอด “น้องเจนอยู่ที่บ้านของเค้าแก่ คนที่ทำงานที่นั่นเขาก็อยู่กัน น้องเจนได้อยู่กับพี่ (คนไทย) เขาชอบพาไปกินข้าวข้างนอก บางทีก็กินเหล้า สนุกดี เค้าแก่ก็ใจดี แล้วบางทีเค้าแก่ก็ไปด้วยกัน น้องเจนพูดภาษาไทยได้เยอะแล้วก็ชัดขึ้นด้วย เพราะอยู่กับพี่ ๆ เขาเลยได้พูดแล้วก็ฟังภาษาไทยทุกวัน น้องเจนว่ามาฝึกงานแบบนี้ดีกว่าเรียนที่มหาวิทยาลัยอีก เราได้รู้อะไรเยอะ แล้วภาษาก็เก่งขึ้นมาก เร็วด้วย” เจนพักอยู่ที่บ้านของเจ้าของบริษัท โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดใด และพนักงานเกือบทุกคนก็พักอยู่ที่นั่นเหมือนกัน ห้องหนึ่งมีพนักงานพักรวมกันประมาณ 2-3 คน เจนได้พักอยู่ห้องเดียวกับพี่พนักงานคนไทย อยู่ที่นี่เจนมักไม่ทำอาหารรับประทานเอง หรือถ้าวันใดทำก็จะเป็นอาหารง่ายๆ เช่น ผัดหมี่ หรือต้มมาม่า เพราะตอนเช้า ตอนกลางวัน เจนรับประทานอาหารที่บริษัท ส่วนตอนเย็น พี่พนักงานคนไทยมักพาเจนและเพื่อน ๆ พนักงานคนอื่นไปรับประทานอาหารข้างนอก และบ่อยครั้งที่เจ้าของบริษัทมักพาเจนไปรับประทานอาหารตามร้านต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งก็มีการดื่มสุราด้วย เจนชอบมากเพราะเจนรู้สึกสนุก อิสระ และสิ่งนี้ทำให้เจนเรียนรู้ภาษาไทยได้อย่างรวดเร็ว เพราะเจนต้องคุยและไปไหนมาไหนกับคนไทยตลอดเวลา เจนจึงมีความรู้สึกว่าการเรียนในมหาวิทยาลัยไม่ได้ทำให้เจนเข้าใจภาษาไทยเท่ากับการฝึกงานหรือการไปเที่ยว “เมื่อก่อนน้องเจนไม่รู้หรอก ว่าอันไหนจริงอันไหนปลอม คนไทยก็บอกว่าเป็นคนจีนทำไมไม่รู้ แต่ตอนนี้น้องเจนแยกออกแล้ว” นอกจากนี้การฝึกงานยังทำให้เจนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องพลอย หยก ปัจจุบันเจนสามารถแยกได้ว่าอันใดเป็นของจริงหรือของปลอม และต้องนำหยกไปอาบน้ำถ้าหยกชิ้นนั้นน้ำไม่งาม

การใช้ชีวิตของเจน

เจนมีความรู้สึกผูกพันกับจังหวัดเชียงใหม่เพราะเจนได้ใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อน ๆ คนจีนที่หอพักในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ นอกจากนี้ยังได้รู้จักกับเพื่อนนักศึกษาไทยที่คอยให้ความช่วยเหลือในเรื่องการเรียน และการไปเที่ยว เจนพักอยู่ห้อง 211 ที่ชั้นสองของหอพักนักศึกษาต่างชาติภายในมหาวิทยาลัย โดยพักรวมกับเพื่อนนักศึกษาจีนอีก 3 คน “เพื่อนในห้องสนิทกันทุกคน น้องเจนไม่ค่อยมีเวลาได้เหงาหรือว่าคิดถึงบ้าน เพราะอยู่กับเพื่อน ๆ ตลอด แล้วเกือบทุกวันก็จะมีคนไทยที่มาจากเพื่อนของน้องเจน เขาชอบเอาของกินมาให้ แล้วก็พาไปเที่ยวในเมือง ถ้าการบ้านไม่เข้าใจน้องเจนก็ถามเขา เขาก็ช่วยอธิบายให้เข้าใจ บางทีก็ทำให้เลย ตอนแรกที่มาอยู่ที่นี่น้องเจนไม่ค่อยพูดเพราะพูดภาษาไทยยังไม่เก่ง แต่ก็อยากพูดกับเพื่อนแล้วก็พี่ที่เป็นคนไทยนะ แต่ไม่รู้ว่าจะพูดว่าอย่างไร พออยู่ไปซักพักก็เริ่มฟัง พูดได้บ้าง แต่ถ้าคำยาก ๆ ก็ไม่เข้าใจ รู้แต่คำตลก ๆ ที่เพื่อนคนไทยชอบพูดหรือว่าคำเมือง เพื่อนสอนให้พูดคำว่า ง่าว เพื่อนบอกว่าคำนี้แปลว่าฉลาด น้องเจนก็ไปพูดกับคนขายของที่เขาลอกผลไม้แก่ง ๆ ว่าฟังง่าวจัง เขาก็มองหน้าแปลก ๆ แต่ไม่ได้ว่าอะไร แล้วเขาก็บอกว่าจริง ๆ แล้วคำนี้แปลว่าโง่ อย่าไปพูดกับคนอื่น เดี่ยวบางคนเขาไม่พอใจแล้วจะมี

เรื่องกันได้ น้องเจนฟังแล้วก็ตกใจแล้วก็โกรธเพื่อนแต่ก็ไม่ได้โกรธมาก น้องเจนเลยขอโทษที่คนนั้น หลังจากนั้นก็กลับไปบอกเพื่อนคนนั้นว่าไม่ต้องมาสอนอะไรอีก แล้ววันนั้นก็ไม่ได้ให้เขากิน ข้าวเย็นด้วย ลงโทษเขา ” สำหรับการใช้ชีวิตร่วมกับเพื่อนในห้องพัก เจนไม่ต้องปรับตัวเพื่อให้อยู่ร่วมกันในต่างแดนได้อย่างมีความสุข เนื่องจากเจนกับเพื่อนมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพราะต่างคนต่างมีความสนิทสนมก่อนจะมาเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้อยู่แล้ว

ช่วงที่เจนอยู่หอพักกับเพื่อน ๆ คนจีน เธอและเพื่อน ๆ ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น ทำอาหาร “ส่วนมากพวกเราจะทำอาหารกินเอง น้องเจนจีรดมอเตอร์ไซด์ได้ ก็ยืมรถของแอส น้องเจนเป็นคนขี่ฝ้ายเป็นคนซ้อนแล้วก็ไปซื้อของที่ตลาดกัน ตอนที่มาอยู่แรก ๆ พวกเราเดินไปที่จริงก็ไม่ไกลแต่ร้อนมาก ที่นี้แดดแรง น้องเจนคำขึ้นเยอะเลย เพราะหลัง ๆ ไปไหนก็ไม่ได้กางร่มเงา เมื่อก่อนกางร่มไปเรียนทุกครั้ง แต่เห็นคนไทยไม่ชอบกางร่ม ก็เลยไม่กางบ้าง ปิดทอมที่แล้ว น้องเจนกลับไปบ้าน มีแต่คนทักว่าทำไมดำจัง ไม่สวยเลย ” เจนมีหน้าที่ขี่มอเตอร์ไซด์และมีเพื่อนร่วมห้องอีก 1 คนซ้อนท้าย เพื่อไปซื้อของสดที่ตลาดมาทำอาหาร อาหารที่เจนและเพื่อน ๆ ชอบทำนั้นมักใส่เครื่องเทศจีนลงไปด้วย เจนชอบทำตุ๋นปีกไก่ ผัดไข่ใส่มะเขือเทศ ผัดมันฝรั่งใส่หมู และน้ำซุปรวมใส่สาหร่าย เมื่อทำอาหารเสร็จเจนและเพื่อนร่วมห้องจะนั่งล้อมวงกันรับประทานอาหาร และจะนำอาหารแบ่งใส่จานไปให้เพื่อนห้องอื่นด้วย หรือไม่ก็เรียกเพื่อน ๆ ห้องอื่นมารับประทานร่วมกัน ถ้าเพื่อนห้องไหนไม่ได้ทำอาหารก็จะมาที่ห้องของเจน นอกจากนี้ถ้ามีเพื่อนคนไทยมาหาที่หอพัก เจนกับเพื่อนร่วมห้องจะดีใจมากและมักชวนเพื่อนคนไทยรับประทานอาหารร่วมกัน “กินข้าวด้วยกันหลาย ๆ คนสนุกดี นิค (เพื่อนคนไทย) ชอบสอนภาษาอะไรก็ไม่รู้ ตอนแรกน้องเจนก็เชื่อ แต่ตอนนี้ไม่เชื่อเขาแล้ว แต่เขาก็ตลกดี เขาชอบฝ้ายเลยชอบพาพวกเราไปกินข้าวที่อร่อย ๆ หลังมหาวิทยาลัย แรก ๆ น้องเจนกินไม่ได้เลยเพราะเผ็ดมาก แล้วก็กินน้ำปลาด้วย แต่พอไปกินบ่อย ๆ ก็อร่อยดี น้ำปลาก็กินได้แล้ว ” ในทำนองเดียวกันเพื่อนคนไทยมักชวนเจนและเพื่อนไปรับประทานอาหารไทย เช่น ส้มตำ ซุปหน่อไม้ น้ำตก ปีกไก่ ข้าวเหนียว บริเวณหลังมหาวิทยาลัย ซึ่งแต่ละครั้งทีไปนั่นทำให้น้องเจนเริ่มปรับตัวในการรับประทานอาหารไทย จากเดิมที่รับประทานไม่ค่อยได้แต่ปัจจุบันนี้เจนชอบอาหารไทยถึงแม้ว่าจะมีรสจัดก็ตาม นอกจากนี้เจนยังเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตลักษณะพฤติกรรมของคนไทยและได้ซึมซับปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเพื่อให้เกิดความกลมกลืนขณะใช้ชีวิตอยู่ในสถานที่ใหม่

ในวันหยุดเจนชอบไปเที่ยวในเมืองเชียงใหม่กับเพื่อน ๆ คนจีน ในระยะแรกที่มาอยู่เชียงใหม่ “ตอนนั้นถ้าพวกเราจะไปในเมือง อาจารย์บอกให้พวกเราไปโบกรถแบบนี้ที่ได้สะพานลอย รถนี้ร้อนมาก เตี้ยด้วย บางทีน้องเจนก็ได้ขึ้นให้ฝ้ายนั่ง รถจะไปจอดที่กาดหลวง ถ้าจะไปไหนต่อก็โบกรถแดงไปอีกที รู้สึกไม่ค่อยสะดวกเลย ที่นี้น่าจะมีรถประจำทางคันใหญ่ ๆ

พอน้องเจนไปในเมืองหลายครั้งแล้วก็เริ่มรู้จักทาง เลยยืมรถของแสงซี่เข้ามาในเมืองแทน ฝ้ายเป็นคนซื่อเพราะจีรดีไม่เป็น แรก ๆ น้องเจนไม่กล้าขี่รถออกมาที่ถนนหรอก เห็นคนไทย ขี่รถนำกลัว แต่จำเป็นก็เลยพยายาม แล้วก็เร็วกว่านั่งรถสองแถวแบบเดิม แต่วันนั้นพี่ฐู๋หม่น้องเจนโดนตำรวจโบกรถ ตกใจมากเลย เพราะน้องเจนไม่ได้ใส่หมวก นิค (เพื่อนคนไทย) บอกว่าไม่ต้องใส่ก็ได้ คราวหน้าน้องเจนจะไม่เชื่ออะไรนิกอีกแล้ว ครั้งก่อนก็สอนให้พูดไม่ดี ” เจนเข้าเมืองโดยนั่งรถสองแถวสีเขียวสายสันทราย-กาดหลวง หลังจากนั้นได้ต่อรถสองแถวสีแดงไปตามสถานที่ต่างๆที่ต้องการ ตามคำแนะนำของอาจารย์ประจำคณะ แต่เจนมีความรู้สึกว่าการเดินทางไม่สะดวกเพราะต้องรอรถหลายต่อ ระยะเวลาสั้นเจนจึงขี่รถจักรยานยนต์ของเพื่อนผู้ชายเข้าไปในเมืองแทน เนื่องจากเริ่มคุ้นเคยเส้นทางในเชียงใหม่แล้ว แต่เจนก็เคยโดนตำรวจเขียนใบสั่งให้ไปจ่ายเงินที่สถานีตำรวจเพราะเจนไม่ได้สวมหมวกนิรภัย เนื่องจากเพื่อนคนไทยเคยบอกเจนว่าที่เชียงใหม่ไม่ต้องสวมหมวกนิรภัยก็ได้ แต่หลังจากที่เจนโดนตำรวจเรียกตรวจนั้นทำให้เจนสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งขี่จักรยานยนต์ ทำให้เจนเรียนรู้ว่าไม่ว่าจะทำอะไรนั้นเธอควรปฏิบัติตัวให้ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งบางครั้งการเชื่อเพื่อนอาจทำให้เธอเดือดร้อนได้ ดังเช่นครั้งนี้เป็นต้น “ พอน้องเจนรู้จักพี่เขา (คนไทย) เวลานั้นน้องเจนกับเพื่อนอยากไปไหนที่เขาก็บอกให้โทรไปหา ถ้าเขาว่างเขาจะไปกับพวกเรา น้องเจนไปกับพี่เขาคนเดียวหลายครั้งแล้ว พี่เขาดูดีมากเลย ไม่ชอบแกล้งเหมือนนิคด้วย ” นอกจากนี้ถ้าเจนต้องการไปเที่ยว เจนมักโทรศัพท์ไปหาเพื่อนคนไทยที่มีรถยนต์เพื่อนัดกันออกไปข้างนอก โดยเพื่อนคนไทยจะขับรถมารับเจนและเพื่อน ๆ ที่หอพัก ซึ่งการรู้จักกับเพื่อนคนไทยทำให้เจนได้รับความสะดวกสบายในการเดินทางมากขึ้น ระยะเวลาจึงมักเลือกที่จะออกไปข้างนอกกับเพื่อนคนไทยนี้มากกว่าคนเดิม

สถานที่ในจังหวัดเชียงใหม่ที่เจนได้ไปทำธุระและไปเที่ยว เช่น กาดหลวง ตลาดนัดหน้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน เซ็นทรัลกาดสวนแก้ว ถนนคนเดินวัวลาย วันเสาร์ ถนนคนเดินท่าแพวันอาทิตย์ ศูนย์หัตถกรรมบ่อสร้าง วัดเจดีย์หลวง เป็นต้น การไปเที่ยวตามที่ต่าง ๆ นี้ทำให้เจนชอบจังหวัดเชียงใหม่ และมีความรู้สึกที่ดีกับคนไทยโดยเฉพาะคนเชียงใหม่ โดยเจนมักพูดเสมอว่าตั้งแต่มาประเทศไทยเจนเจอแต่คนดี ๆ ยังไม่เคยเจอใครที่ไม่ดีกับเธอเลย ทั้งแม่ค้าในตลาด พนักงานในห้างสรรพสินค้า พนักงานในร้านอาหาร มักพูดจาหรือให้การต้อนรับและบริการกับคนจีนดีมาก “ พนักงานที่นี่บริการดีมาก ๆ ยิ้มให้ทุกครั้ง ถ้าเป็นคนต่างชาติเขาจะลดราคาให้พิเศษ เป็นโปรโมชันอะไรก็ไม่รู้ แม่กับพี่สาวของน้องเจนเคยมาโรบินสันที่กรุงเทพ พวกเขาใจดีและต้อนรับดีมาก ๆ เหมือนกัน น้องเจนชอบแล้วก็ต้องทำงานที่นี้ให้ได้ ” นอกจากนี้พฤติกรรมการต้อนรับคนต่างชาติของคนไทยโดยเฉพาะคนที่ทำงาน

ภาคบริการให้การต้อนรับเงินเป็นอย่างดี ทำให้เงินพอใจที่ได้ใช้ชีวิตอยู่ที่นั่น ดังนั้นเธอจึงมีแรงจูงใจและตั้งใจที่จะทำงานในประเทศไทยหลังสำเร็จการศึกษาให้ได้

คลินิกหมอบริเวณคูเมืองเป็นสถานที่ที่เงินมักไปเป็นประจำตามคำแนะนำของเพื่อนคนไทย เนื่องจากอากาศที่ประเทศไทยร้อนทำให้เงินเป็นสิ่ว เงินประทับใจในการรักษาของหมอมาก เพราะหลังจากที่เงินใช้ยาของหมอ ลิวบนใบหน้าของเงินก็หายไปและราคาของยานั้นก็ไม่แพง เงินได้บอกเรื่องนี้กับเพื่อนคนจีนทั้งที่หอพักและที่ประเทศจีน เพื่อน ๆ ของเงินสนใจมาก ดังนั้นทุกครั้งที่เงินไปตามนัดของหมอ เพื่อน ๆ ของเงินจะต้องฝากซื้อยาด้วยทุกครั้ง และเงินก็ตั้งใจที่คำแนะนำของเธอทำให้เพื่อน ๆ พอใจ “เพื่อนที่จีนสนใจยานี้มาก เพราะเขาเห็นผิวของน้องเงินดีขึ้น เขาก็อยากได้ เพื่อนก็บอกต่อกันไปเรื่อย ๆ เลยโทรมาสั่งยากับน้องเงินเยอะมากเลยนะพี่ คราวนี้น้องเงินจะกลับบ้านช่วงปิดเทอมก็จะเอาไปให้เขา แต่ครั้งหน้าน้องเงินจะคิดเงินแล้ว สั่งเยอะแบบนี้เราก็คงขายของมากหรือว่าอาจจะทำขายทางอินเทอร์เน็ตดีกว่า แต่ก็ต้องไปคุยกับหมอก่อนใช้ไหม ” ดังนั้นเงินเริ่มมองเห็นช่องทางในการทำงานว่า ถ้ามีคนสั่งซื้อยาจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ เธอควรจะเก็บค่าขนส่งด้วย หรือทำเป็นธุรกิจขนาดเล็กผ่านระบบเครือข่ายออนไลน์ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในขณะนี้

หลังจากฝึกงานเสร็จแล้ว เงินได้นั่งรถทัวร์จากอำเภอแม่สอดมาอำเภอเมืองตาก และต่อรถทัวร์จากจังหวัดตากมาจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อกลับมาที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ เมื่อมาถึงที่หอพักนักศึกษาต่างชาติ รุ่นน้องคนจีนต่างพากันมาต้อนรับเงิน และถามเรื่องราวเกี่ยวกับที่ฝึกงานกันอย่างสนุกสนาน เงินได้นำของฝากจากจังหวัดตากมาฝากรุ่นน้อง รวมทั้งเพื่อนคนไทยด้วย เนื่องจากเพื่อนคนไทยมารับเงินที่หอพักเพื่อไปซื้อของฝากที่ภาคหลวง และตลาดศิริวัฒนาให้พ่อแม่ ญาติพี่น้อง รวมทั้งเพื่อนที่ประเทศจีนของเงิน เพราะเงินต้องการกลับบ้านช่วงเทศกาลตรุษจีน และจะกลับมาที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งอีกในเดือนมีนาคม เพื่อนำเสนอรายงานเกี่ยวกับการไปฝึกงานที่อำเภอแม่สอดให้กับคณาจารย์ หลังจากนั้นก็เตรียมรับปริญญาที่บัณฑิตวิทยาลัย โดยไม่ต้องรอ 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษาเหมือนกับนักศึกษาไทย

หลังสำเร็จการศึกษาเงินตั้งใจจะไปหางานที่กรุงเทพมหานคร เนื่องจากเงินเริ่มมองเห็นช่องทางในการทำงานที่ประเทศไทยตามคำแนะนำของเพื่อนคนจีนที่กำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียว และรุ่นพี่คนจีนที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ซึ่งปัจจุบันได้ทำงานที่กรุงเทพมหานคร “น้องเงินชอบเที่ยว ไปไหนก็จะถ่ายรูปเก็บไว้ให้พ่อแม่ พี่สาวดู เลยอยากเป็นไกด์นำเที่ยวเพราะเราจะได้ไปเที่ยวด้วย ถ้าเรียนจบแล้วน้องเงินจะไปเที่ยวทุกที่ในประเทศไทยก่อนแล้วค่อยทำงานที่จริงอยากไปคนเดียวแต่เพื่อน ๆ คนไทยก็เตือนว่าอันตราย แต่น้องเงินไม่คิดแบบนั้นเพราะตั้งแต่มาเรียนที่นี้น้องเงินเจอแต่คนดี ๆ ไม่มีใครใจร้ายเลย แล้วถ้าถึงตอนนั้นคงไม่มี

ใครว่างไปเกี่ยวกับน้องเจนหรือ” เจนต้องการเป็นไกด์ท่องเที่ยวเพราะเจนชอบการท่องเที่ยวมาก และคิดว่าถ้าสำเร็จการศึกษาเจนจะไปเที่ยวให้ทั่วประเทศไทยก่อน หลังจากนั้นถึงจะเริ่มทำงาน

เจนตั้งใจเป้าหมายจะไปสมัครงานที่บริษัททัวร์ในกรุงเทพมหานคร “น้องเจนว่าจะไปสมัครเป็นไกด์ที่บริษัททัวร์ในกรุงเทพตามที่พี่เขาบอก ถ้าได้ทำที่นั่นน้องเจนจะได้รู้เยอะ ๆ ว่าทำทัวร์ต้องทำแบบไหนถึงจะดี แล้วน้องเจนอยากรู้เรื่องทุกอย่างภายในบริษัทว่ามีอะไรบ้าง ถ้าทำที่นี่หลายปีน้องเจนก็จะเก่งขึ้น แล้วจะได้รู้จักคนมาก ถ้าเป็นแบบนี้จริง ๆ น้องเจนอยากมาทำบริษัททัวร์เป็นของตัวเองที่เชียงใหม่ น้องเจนชอบอยู่ที่เชียงใหม่มากกว่าที่กรุงเทพ น้องเจนอยากทำท่องเที่ยวเชียงใหม่ไปจีน น้องเจนรู้สึกที่เชียงใหม่เป็นเหมือนบ้านของตัวเอง เพราะมาเรียนที่นี่มีเพื่อนแล้วก็พี่ที่ติดกับน้องเจนมาก ๆ แต่ตอนนี้งานที่เชียงใหม่ไม่ค่อยมีที่ดูใจ ได้เงินน้อย” เจนหวังได้ประสบการณ์ในอาชีพนี้ เช่น การทำทัวร์ต้องทำอะไรบ้าง เพื่อเรียนรู้การทำงานในด้านต่าง ๆ ของบริษัททัวร์ รู้จักกับลูกค้าจำนวนมาก เนื่องจากเจนมีความหวังว่าในอนาคตเธอต้องการมีบริษัททัวร์เป็นของตนเอง และมีความฝันว่าจะมาเปิดบริษัทที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยจะทำทัวร์การท่องเที่ยวระหว่างเชียงใหม่ – จีน เพราะเจนมีความรู้สึกผูกพันกับจังหวัดเชียงใหม่ เจนเปรียบเชียงใหม่เหมือนบ้าน ส่วนกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดอื่น ๆ นั้นเป็นเหมือนที่ทำงาน

เจนวางแผนไว้ว่าหลังจากจบปริญญา “ถ้าจบแล้ว น้องเจนอยากพาแม่กับพี่สาวมาเที่ยวอยากพามาที่เชียงใหม่ด้วย แต่จะไปกรุงเทพก่อน ที่กรุงเทพน้องเจนมีเพื่อน (คนจีน) จะให้เขาเป็นไกด์พาไปเที่ยว แม่กับพี่ก็ลงไม่ลำบาก แล้วก็อยากพามาเที่ยวที่นี่ด้วย น้องเจนจะเป็นไกด์พาแม่กับพี่เที่ยวเอง น้องเจนรู้จักที่เที่ยวแล้ว ถ้าแม่กับพี่กลับไปจีน น้องเจนค่อยเที่ยวอีกที ก่อนที่จะทำงาน” เจนตั้งใจจะพาแม่และพี่สาวมาเที่ยวที่ประเทศไทย โดยจะพาไปเที่ยวที่กรุงเทพมหานครก่อนและหลังจากนั้นจะพามาเที่ยวที่จังหวัดเชียงใหม่ เพราะเจนก็รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวจากการไปเที่ยวกับเพื่อนๆ ทั้งคนไทยและคนจีน โดยเจนต้องการพาแม่และพี่สาวไปเที่ยวที่คอยอินทนนท์รวมทั้งวัดและร้านอาหารต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนที่กรุงเทพมหานครนั้นเจนมีเพื่อนคนจีนที่เรียนมหาวิทยาลัยหัวเฉียวรับอาสาพาไปเที่ยว และพาไปซื้อของตามที่ต่าง ๆ

หลังจากนี้แล้วเจนได้หาช่องทางอยู่ต่อโดยเริ่มหางานที่กรุงเทพมหานครตามคำแนะนำของรุ่นพี่คนจีนที่สำเร็จการศึกษาจากที่เดียวกัน เจนทำตามความฝันของตนเอง และตามต้องการของแม่ที่อยากให้เจนทำงานที่ประเทศไทยเพราะแม่ไม่อยากจะให้เจนสำเร็จการศึกษาแล้วกลับมาอยู่บ้านเฉย ๆ โดยไม่ทำงาน นอกจากนี้แล้วแม่ของเจนก็ต้องการมาเที่ยวประเทศไทยบ่อย ๆ ด้วยเช่นกัน “จีนกับไทยอยู่ใกล้กัน เดินทางไม่เหนื่อยด้วย เวลาน้องเจนกลับบ้านก็นั่งเครื่องบิน

ไปไม่กี่ชั่วโมง แล้วก็ต่อรถไฟกลับไปที่บ้านเลย เร็วดี ถ้าเมื่ออยากจะมาหาห้องเรียนเมื่อไหร่ก็ได้ แอร์เอเชียถ้าจองล่วงหน้านาน ๆ ราคาจะถูก ” เนื่องจากการเดินทางระหว่างประเทศไทยและจีนนั้น สะดวก และค่าใช้จ่ายไม่สูงเพราะมีสายการบินราคาประหยัด

บทสรุป

เจนตัดสินใจมาเรียนต่อระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้เพราะเหตุผลของครอบครัว ที่ต้องการให้เจนมีงานทำหลังสำเร็จการศึกษา ถึงแม้ว่าครอบครัวของเจนมีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดีก็ตาม แต่เนื่องจากภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศจีนในขณะนี้ ที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา สิ่งนี้จึงเป็นแรงผลักดันให้เจนต้องมาเรียนต่อต่างประเทศเพื่อหวังประกอบอาชีพในอนาคต นอกจากนี้ระบบการศึกษาและการทำงานของประเทศไทย รวมทั้งเรื่องประชาคมอาเซียน+3 นั้นได้เป็นแรงจูงใจภายนอกที่ส่งเสริมให้เจนมาเรียนที่นี้ด้วยเช่นกัน

เมื่อเจนได้มาเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ เจนต้องปรับตัวเรื่องเวลาในการพักผ่อนของแต่ละวันให้เหมาะสมกับสถานที่ใหม่ นอกจากนี้เจนได้เรียนรู้ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของไทยโดยการคบเพื่อนคนไทย การไปเที่ยว รวมทั้งการไปฝึกงาน สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดการปะทะสังสรรค์ และแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างกัน ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เจนต้องเผชิญกับปัญหาทางสังคมและปัญหาส่วนตัว ทำให้เจนเกิดการคิดและประเมินตนเองว่าควรปฏิบัติตัวเช่นไรถึงจะเหมาะสมกับการใช้ชีวิตที่นี้ เช่น การพัฒนาภาษาไทยด้วยตนเองโดยอาศัยสื่อต่างๆ หรือการคบเพื่อนคนไทย เนื่องจากเจนเห็นว่าการเรียนในชั้นเรียนอย่างเดียวคงไม่เพียงพอที่จะทำให้เธอเรียนจบได้หรือแม้แต่การแต่งกายให้กลมกลืนกับคนไทย เพื่อลดความแตกต่างทางวัฒนธรรม

สำหรับการใช้ชีวิตที่นี้ของเจนเป็นไปอย่างสนุกสนาน เนื่องจากเจนไม่รู้สึกลำบากใจ เพราะเจนมีเพื่อนสนิทมาเรียนด้วย นอกจากนี้เจนยังมีรุ่นพี่คนจีนที่คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือเรื่องความเป็นอยู่ เรื่องการเรียนและการฝึกงาน รวมทั้งชักชวนเจนให้ไปทำงานด้วยหลังจากสำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นช่องทางการประกอบอาชีพที่ประเทศไทยของเจน ทำให้เจนสามารถวางแผนการทำงานได้และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมกับตนเอง โดยการไปทำงานที่กรุงเทพเพื่อสั่งสมประสบการณ์ด้านการทำธุรกิจท่องเที่ยวก่อน หลังจากนั้นเจนยังมีความหวังว่าในอนาคตเธอต้องมีบริษัทท่องเที่ยวที่จังหวัดเชียงใหม่เป็นของตนเองให้ได้ เพราะเจนมีความรู้สึกผูกพันและมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนคนไทยที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ เนื่องจากเพื่อนคนไทยซึ่งรู้จักโดยการแนะนำของรุ่นพี่ และรู้จักผ่านเพื่อน ได้ให้ความช่วยเหลือเรื่องการเรียน การไปเที่ยวยังสถานที่ต่าง ๆ ทำให้เจนได้รับความสะดวกสบายในการเดินทาง ซึ่งเจนเลือกซึมซับพฤติกรรมที่ถูกต้องของเพื่อนคนไทย

และในขณะเดียวกันเจนนยังรักษารูปแบบทางพฤติกรรมของชาติเธอไว้ด้วยเช่นกันโดยการตอบแทนความช่วยเหลือต่าง ๆ ของเพื่อนคนไทยด้วยการทำอาหารจีนให้รับประทาน เพื่อสานสัมพันธ์ความเป็นมิตรที่ดีต่อกันระหว่างคนไทยและคนจีน

4. พลอย

พลอยเป็นนักศึกษาจีนหญิงจากมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศกวางสี ในเขตปกครองตนเองกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน อายุ 22 ปี ไม่นับถือศาสนาใด ลักษณะนิสัยนั้นเป็นคนเอาจริงเอาจัง กล้าแสดงออก บ้านเกิดอยู่ที่เมืองกู่ยฺหลิน พลอยเป็นน้องสาวคนสุดท้อง มีพี่ชาย 3 คน พี่สาว 1 คน “ตอนนี้พ่อแม่ไม่ได้เป็นครูแล้ว เพราะบ้านเรามีลูกตั้ง 5 คน ” พ่อและแม่ของพลอยเคยเป็นครูแต่ปัจจุบันเป็นชาวนาเพราะต้องออกจากราชการเนื่องจากนโยบายลูกคนเดียวของจีน

กระบวนการเรียนรู้ของพลอย

พลอยศึกษาที่มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศกวางสีในชั้นปีที่ 1-2 และได้มาศึกษาต่อในชั้นปีที่ 3-4 ที่คณะพัฒนาการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 จนถึงปัจจุบัน อันเป็นผลมาจากโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศไทยกับประเทศจีนคือมหาวิทยาลัยแห่งนี้ และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวกับมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศกวางสี

พลอยตัดสินใจมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ เพราะพลอยต้องการทำงานที่ประเทศไทยหลังสำเร็จการศึกษา “ตอนอยู่ที่นั่นมีภาษาต่างประเทศให้เรียนหลายภาษา มีภาษาพม่า กัมพูชา ลาว แล้วก็ไทย พลอยอยากมาทำงานที่ประเทศไทยก็เลยเลือกเรียนภาษานี้ เพราะไม่เก่งภาษาอังกฤษ ถ้าทำงานที่จีนต้องเก่งมาก ๆ ถึงจะได้งานดี ๆ แต่พลอยไม่มีความสามารถขนาดนั้น พี่ผู้ใหญ่ขนาดบริษัทเล็กๆ ยังมีคนหางานไปสมัครตั้งหมื่นกว่าคน แล้วพลอยจะได้เหรอ คนจีนแข่งขันมาก แข่งกันไปหมด” ขณะที่เรียนอยู่ที่ประเทศจีน พลอยเลือกเรียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ เนื่องจากพลอยสังเกตเห็นแล้วว่าถ้าเธอจบปริญญาตรีที่ประเทศจีน เธอคงมีโอกาสในการทำงานน้อยเพราะที่ประเทศจีนมีการแข่งขันสูงมาก หางานทำยาก ซึ่งอาจเป็นเพราะที่นั่นมีคนเป็นจำนวนมาก พลอยให้เหตุผลว่าแม้แต่บริษัทขนาดเล็กยังมีผู้สมัครจำนวนหมื่นกว่าคน ในขณะที่อัตรากรรับเข้าทำงานมีจำกัด ขณะที่เรียนอยู่ชั้นปีที่ 1-2 ที่ประเทศจีนนั้น พลอยตั้งใจเรียนภาษาไทยมากทำให้เธอได้คะแนนเป็นอันดับหนึ่งของรุ่น

เมื่อพลอยได้มาเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ เธอรับอาสาเป็นหัวหน้ารุ่นของนักศึกษาจีน เนื่องจากพลอยมีความมั่นใจว่าเธอสามารถเป็นหัวหน้าที่ดีได้ และเพื่อนร่วมรุ่นก็ให้การยอมรับเธอ

โดยการรับตำแหน่งนี้จะทำให้พลอยได้เรียนรู้การทำงานรวมทั้งการฝึกภาษาไปด้วย เช่น การประสานงานระหว่างอาจารย์คนจีน อาจารย์คนไทย เพื่อนและน้องนักศึกษาจีน

การปะทะสังสรรค์ระหว่างพลอยกับคนไทยทำให้พลอยเกิดการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ และสิ่งนี้มีประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวันของพลอยด้วย “ ถ้าพลอยอยากซื้อของอะไรพลอยก็ถามแม่ค้าว่าอันนั้นเรียกว่าอะไร เพราะบางอย่างพวกเราไม่รู้จัก แม่ค้าเขาก็บอกด้วยว่าต้องเอาไปทำอะไร ถ้าพลอยเข้าใจพลอยก็ซื้อ ถ้าไม่เข้าใจพลอยก็เอาอย่างอื่นแทน ” ช่วงเย็นหลังเลิกเรียนพลอยมักเดินไปซื้อของสด เช่น ไข่ไก่ เนื้อสัตว์ ผักต่าง ๆ รวมทั้งผลไม้ที่ตลาดหรือร้านซีพีบริเวณหน้ามหาวิทยาลัยเพื่อนำมาสะสมไว้ทำอาหาร พลอยและเพื่อนร่วมห้องทำอาหารเกือบทุกวัน ยกเว้นวันใดที่มีการบ้านมากหรือต้องออกไปทำธุระข้างนอก ภายในห้องครัวของห้องพลอยมีอุปกรณ์ในการทำครัวเกือบทุกชนิด เตาที่ใช้ทำอาหารเป็นเตาไฟฟ้าขนาดใหญ่เพราะพลอยและเพื่อน ๆ มักทำสุกี้จีนรับประทานกัน เครื่องเทศจีนแขวนไว้ในถุงที่ข้างฝา และห้องของพลอยยังมีครกที่เพื่อนคนไทยซื้อมาฝากเพื่อใช้ตำสับตำรสชาติของคนจีน

นอกจากนี้พลอยและเพื่อนร่วมห้องมักชวนเพื่อนนักศึกษาชายไทยที่มักมาหอพักของพวกเขาเป็นประจำ รับประทานอาหารร่วมกันด้วย ระหว่างที่รับประทานอาหารได้มีการพูดคุยหยอกล้อ และมีการแลกเปลี่ยนภาษาไทย-จีน “ เขาชอบมาที่หอจีน ฝึกพูดภาษาจีนเพราะเดี๋ยวเขาจะไปฝึกงานที่ไต้หวัน เขาพูดจีนเก่งมาก ๆ ฟังพวกเราไม่รู้เรื่อง เลยนิทาเขาไม่ได้ แต่พวกเราไม่พูดจีนกับเขาหรอก ให้เขาฟังเวลาที่พลอยกับเพื่อนพูดกันเอง ” พลอยและเพื่อนร่วมห้องรู้สึกดีใจและชื่นชมที่เขาพูดภาษาจีนได้ แต่พลอยและเพื่อนร่วมห้องยังเลือกที่จะพูดภาษาไทยกับเพื่อนคนไทยมากกว่าพูดภาษาจีน ส่วนเพื่อนคนนี้มาที่หอพักจีนบ่อย ๆ เพราะต้องการฝึกภาษาในการเตรียมตัวไปฝึกงานที่ประเทศไต้หวันในภาคสุดท้ายของการเรียน

พลอยปรับตัวให้เข้ากับสถานที่ใหม่ได้อย่างดีโดยใช้ทุกสิ่งทุกอย่างบริเวณรอบ ๆ ตัวให้เป็นประโยชน์ต่อตัวเองในการใช้ชีวิตประจำวัน และการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาและการงาน “ พลอยชอบมานั่งดูโทรทัศน์ที่นี่ บางวันก็สอนภาษาจีนให้เด็กนักเรียน ตรงนั้นเป็นน้ำอุ่นที่ใช้กิน แต่พวกเราชอบอาบน้ำอุ่นเพราะรู้สึกสบายตัว พลอยก็เอานี้มาตวงน้ำไปอาบทุกวัน ตอนแรกรู้สึกลำบากมาก ๆ แต่ตอนนี้ชินแล้ว จะได้เดินขึ้นเดินลง ลดน้ำหนักไปด้วย ” ชั้นที่หนึ่งของหอพักนอกจากเป็นที่พักนักศึกษาจีนชายและชาติอื่นแล้ว ยังมีพื้นที่แบ่งไว้สำหรับเป็นห้องอ่านหนังสือและห้องโถงใช้สำหรับดูโทรทัศน์และมีเครื่องกรองน้ำระบบน้ำอุ่นและเย็น พลอยมักมานั่งเล่นที่นี่เป็นประจำเพื่อดูรายการข่าวทางโทรทัศน์ และสอนภาษาจีนให้กับเด็กนักเรียนไทยเมื่อมีเวลาว่าง พลอยและนักศึกษาจีนส่วนใหญ่ชอบอาบน้ำอุ่นถึงแม้ว่าอากาศที่นี่ค่อนข้างร้อน แต่ห้องน้ำภายในหอพักไม่มีเครื่องทำน้ำอุ่น ดังนั้นพลอยจึงนำกะละมังมาตวงน้ำอุ่นที่เครื่องกรองน้ำได้หอพักเพื่อนำ

กลับไปอาบน้ำที่ห้องน้ำทุกวัน ช่วงแรกนั้นพลอยรู้สึกว้าปากมาก เนื่องจากห้องน้ำของหอพักในประเทศจีนมีระบบทำน้ำอุ่นที่ใช้การ์ด สะดวกสบาย แต่ในระยะหลังพลอยรู้สึกชอบเพราะถือว่าเป็นการออกกำลังกายไปในตัว

หลังจากนักศึกษาจีนเดินทางมาถึงมหาวิทยาลัยนี้ประมาณ 1 เดือน อธิการบดีและอาจารย์จากมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศกวางสี ได้มาสำรวจสภาพความเป็นอยู่และปัญหาของนักศึกษาจีน รวมทั้งมีการประชุมร่วมกันระหว่างอาจารย์จากทั้งสองประเทศ และนักศึกษาจีนทั้งหมด อธิการบดีจากกวางสีให้อิโวกาและรับฟังปัญหาของนักศึกษา “เพื่อนคนอื่นเขาไม่กล้าถามอะไรมาก แต่เขามีปัญหาในใจแล้วก็มาบอกพลอย เขาไม่ค่อยสบายใจที่ไปปริญญาที่จบจากที่นี่ ที่ประเทศจีนไม่รับรอง ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร อาจารย์ก็ไม่ได้พูดให้ชัดเจน เขายังเครียด แต่พลอยก็ไม่ได้รู้สึกอะไร เพราะพลอยจะทำงานที่นี่ ” พลอยมีหน้าที่บอกปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นเนื่องจากเป็นหัวหน้ารุ่น เช่น เมื่อไม่มีการรับรองทำงานที่ประเทศจีนหลังจากสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยนี้ต้องทำอะไรบ้าง ซึ่งอธิการบดีนั้นไม่ได้ตอบคำถามอย่างชัดเจน ส่วนอาจารย์จีนที่เคยเรียนในประเทศไทยได้ให้เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อกับนักศึกษาจีนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ซึ่งพลอยไม่ได้มีความกังวลใด ๆ เนื่องจากเธอตั้งใจที่จะมาทำงานที่ประเทศไทยตั้งแต่แรกอยู่แล้ว

สำหรับเรื่องประชาคมอาเซียน+3 นั้น พลอยมีความเข้าใจว่าในอีกสามปีข้างหน้า เธอมีโอกาสที่จะไปทำงานยังประเทศต่าง ๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน+3 ได้ และภาษาอังกฤษกับภาษาจีนนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการหางานในภูมิภาคอาเซียน โดยเธอรับรู้เรื่องนี้จากการติดตามข่าวสารเป็นประจำ “พลอยไม่ได้เลือกเรียนสาขาภาษาอังกฤษที่จีน เพราะพลอยกลัวว่าจะเรียนไม่จบแล้วก็ไม่มียาน แต่พลอยก็คิดว่าเดี๋ยวนี้ต้องเก่งภาษาอังกฤษ เพราะใคร ๆ ก็ใช้กันทั้งนั้น” ดังนั้นเมื่อมีเวลาว่างหลังจากการบ้าน พลอยมักเรียนภาษาอังกฤษโดยฝึกฟัง ฝึกพูดทางอินเทอร์เน็ต “พลอยไปพูดกับฝรั่งเลย จะได้พูดเป็นเร็วๆ หรือว่าถ้ามีแฟนเป็นฝรั่งก็คงดีพูดเล่นนะนี่” นอกจากนี้พลอยยังชอบพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่บริเวณถนนคนเดินท่าแพ เพราะพลอยมีความรู้เรื่องการเรียนภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษานั้นทำให้พลอยสามารถฟังและพูดได้อย่างรวดเร็ว พลอยเลือกที่จะเรียนภาษาอังกฤษแบบนี้มากกว่าการเรียนตามศูนย์ภาษาต่าง ๆ เนื่องจากประหยัดค่าใช้จ่ายขณะที่อยู่ต่างแดน และถึงแม้เพื่อนคนจีนได้ชวนพลอยไปเรียนภาษาอังกฤษฟรีกับอาจารย์ชาวอเมริกันที่สอนศาสนาคริสต์ พลอยก็ปฏิเสธเนื่องจากพลอยไม่ต้องการให้ใครมาโน้มน้าวใจให้เธอศรัทธาในสิ่งใด นอกจากนี้พลอยยังชอบฝึกภาษาไทยกับเพื่อนคนไทยมากกว่าการเรียนตามหลักสูตรปกติในชั้นเรียน

พลอยเรียนทุกวันจันทร์ วันอังคาร และวันศุกร์ โดยเดินทางจากหอพักไปเรียนที่คณะพัฒนาการท่องเที่ยว “พลอยเห็นครั้งแรก พลอยไม่เข้าใจว่าทำไมคนไทยต้องใส่ชุดนักศึกษา

แล้วก็เข้าแถวไปเรียนด้วย มาอยู่ที่นี้เราต้องทำตามเขา ถ้ามีใครกางร่มก็ต้องกางให้หมดทุกคน ถ้าไม่อย่างนั้นก็ไม่ต้องกางร่ม แต่คนจีนไม่ได้รับน้องเหมือนคนไทย แต่ต้องทำตามระเบียบปีแรกเท่านั้น พอขึ้นปีต่อไป พวกเราจะทำอะไรก็ได้” ช่วงแรกที่มาอยู่พลอยและเพื่อน ๆ ต้องเดินเข้าแถวไปเรียนตามธรรมเนียมของมหาวิทยาลัย พลอยรู้สึกแปลกใจว่าเพราะเหตุใดที่ประเทศไทยต้องมีการรับน้องแบบนี้ รวมทั้งการใส่ชุดนักศึกษาด้วย เพราะที่ประเทศจีนไม่มีลักษณะแบบนี้ แต่พลอยก็รู้สึกชอบเพราะเห็นว่ามีความเป็นระเบียบและทำให้เพื่อน ๆ สามัคคีกัน มีความเป็นหมู่คณะ ตามที่เพื่อนคนไทยได้อธิบายเหตุผล พลอยเรียนตั้งแต่เช้าถึงเย็น ช่วงพักเที่ยงพลอยจะเดินกลับมาที่หอพักเพื่อรับประทานอาหารและนอนกลางวัน เพราะพลอยมีความเคยชินกับระบบการเรียนที่ประเทศจีน เนื่องจากนักศึกษาจีนต้องนอนกลางวันเพื่อพักผ่อนให้สมองสดชื่นก่อนที่จะไปเรียนต่อในช่วงบ่ายคือเวลา 14.20 น. ถึง 21.00 น. และหอพักที่ประเทศจีนนั้นปิดประตูเวลา 22.00 น. ปิดไฟเวลา 23.30 น. “มาอยู่ที่นี้สบายใจดีค่ะพี่ ไม่มีใครมาปิดประตูหอ เราจะไปไหนเวลาเท่าไรก็ได้ ไม่มีใครว่าหรือทำโทษ ไม่เหมือนกับที่จีนเลย” พลอยรู้สึกว่าการใช้ชีวิตอยู่ที่ประเทศไทยนั้นมีความเป็นอิสระมาก

สำหรับการเรียนตามหลักสูตรปริญญาตรีนั้น พลอยให้ความสำคัญต่อการเรียนและมีระบบการทำงานเป็นของตนเอง “อาจารย์ให้อะไรมา พลอยก็รีบทำให้เสร็จจะได้มีเวลาทำอย่างอื่น วันนี้พลอยเลยมากับพี่ได้ คนอื่นเขามาไม่ได้เพราะยังทำงานไม่เสร็จ เขาให้คนไทยทำให้แล้วอาจารย์ก็ให้เขาตก พลอยทำอะไรเอง ถ้าผิดเราก็เข้าใจเอง อาจารย์ก็รู้ พลอยก็เลยผ่าน” เมื่อมีการบ้านหรือรายงานพลอยจะรีบทำงานนั้นให้เสร็จ โดยพลอยมักทำเสร็จก่อนเพื่อนเป็นประจำ พลอยมีความรู้สึกว่ายิ่งทำเสร็จเร็วเท่าไร ภาระก็จะหมดไปเร็วเท่านั้น และพลอยพยายามทำอะไรทุกครั้งถึงแม้ว่างานนั้นเป็นภาษาไทยที่ค่อนข้างยากสำหรับคนต่างชาติ แต่พลอยไม่ให้เพื่อนคนไทยช่วยทำเหมือนเพื่อนคนจีนคนอื่น เพราะพลอยคิดว่าการทำด้วยตนเองจะทำให้เข้าใจมากกว่า เมื่อถึงเวลาที่ต้องนำเสนอผลงาน พลอยได้อธิบายตามที่พลอยทำและเข้าใจ อาจารย์ประจำวิชาจึงให้พลอยผ่าน ซึ่งต่างจากเพื่อนคนจีนคนอื่นที่ให้เพื่อนคนไทยช่วยทำทุกขั้นตอน เวลาที่ต้องนำเสนอด้วยตนเองจึงไม่เข้าใจ และต้องนำงานนั้นกลับมาทำใหม่ทั้งหมด

ในวันพุธช่วงบ่าย และวันพฤหัสบดีทั้งวัน พลอยต้องไปสอนภาษาจีนให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ที่โรงเรียนในอำเภอสันทราย เป็นเวลา 3 เดือน ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2555 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2555 ตามโครงการของมหาวิทยาลัยที่ได้จัดขึ้นเพื่อฝึกประสบการณ์ในการทำงาน และหาทุนให้กับนักศึกษาจีนไปทัศนศึกษาที่ภาคใต้ “ไปสอนเด็กก็สนุกดีค่ะพี่ พลอยได้รู้อะไรเยอะ ตอนนี่รู้แล้วว่าป็นครูต้องใจเย็น ๆ เพราะเด็กชนมาก แล้วพลอยต้องทำแผนการสอนด้วย ตอนนี่ทำเป็นหมดแล้ว แต่ถ้าได้เงินเยอะกว่านี้ก็คงดี เงินที่พวกเราได้มา

พลอยว่าไม่พอไปเที่ยวที่ได้หรอก ” พลอยมีความรู้สึกทั้งชอบและไม่พอใจในขณะเดียวกัน เนื่องจากชอบเพราะได้สอนภาษาจีนให้กับเด็กและได้เรียนรู้การทำงานด้านการสอนไปด้วย ส่วนที่พลอยรู้สึกไม่พอใจเพราะค่าตอบแทนที่ได้ไม่คุ้มค่าต่อชั่วโมงการทำงาน พลอยคิดว่าเงินที่ได้คงไม่เพียงพอสำหรับเป็นทุนพานักศึกษาจีนไปทัศนศึกษาที่ภาคใต้ แต่การเรียนรู้ต่าง ๆ จากการฝึกสอนตามโครงการของมหาวิทยาลัยนั้นมีพลอยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางของการทำงานที่ประเทศไทยได้

พลอยตั้งความหวังไว้ว่าเธอต้องทำงานที่ประเทศไทยให้ได้ ทำให้พลอยพยายามเรียนรู้ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของคนไทยด้วย เพื่อการใช้ชีวิตในอนาคตที่ประเทศไทย ได้อย่างมีความสุข “ คนไทยคงใจดี ชอบไปวัดแล้วก็เอาเงินใส่ตู้ ฟีดูสิ ขนาดคนยังไม่หนี แปลกจัง เพราะถ้าเป็นคนที่ประเทศจีนจะไม่มาหาคนแบบนี้ คนที่นั่นชอบจับนกกิน ” เมื่อพลอยว่างจากการเรียน การสอนพิเศษ และการทำการบ้าน พลอยชอบออกไปนอกมหาวิทยาลัยกับเพื่อนคนไทย เช่น ไปทำบุญที่วัด ทำให้พลอยรู้สึกว่าคนไทยมีเมตตา เพราะพลอยเห็นคนเอาอาหารให้ปลาและนก พลอยจึงทำตามด้วยความสนุกและมีความคิดว่าคนไทยใจดีกว่าคนจีน เนื่องจากที่ประเทศจีนไม่นิยมให้อาหารสัตว์ เมื่อเห็นสัตว์ต่าง ๆ เช่น นก คนจีนมักจับไปรับประทานแทนการให้อาหาร

นอกจากนี้พลอยมีโอกาสดูไปงานศพของศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยแห่งนี้ พลอยเป็นนักศึกษาจีนเพียงคนเดียวที่ไปงานนี้ เนื่องจากเพื่อนคนอื่นไม่มีความสนใจที่จะไปร่วมงาน ซึ่งต่างจากพลอยเพราะพลอยมีความคิดว่า เมื่อมาอยู่ประเทศไทยแล้วก็ควรเรียนรู้ประเพณีต่าง ๆ ของคนไทยด้วย ทำให้พลอยเห็นความแตกต่างและความเหมือนในประเพณีของทั้งสองประเทศ หลังจากนั้นได้นำเรื่องนี้กลับมาเล่าให้เพื่อนคนจีนฟัง

ในปีนี้คณะพัฒนาการท่องเที่ยวจัดให้นักศึกษาจีนต้องฝึกงานที่ประเทศไทย ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2555 – เดือนกุมภาพันธ์ 2556 นักศึกษาจีนต้องฝึกงานตามสถานที่ที่มหาวิทยาลัยจัดให้ หรือไปหาสถานที่ฝึกงานเอง พลอยเลือกที่จะไปฝึกงานเอง เพราะต้องการหาสถานที่ฝึกงานที่ได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการ เนื่องจากสถานที่ฝึกงานที่มหาวิทยาลัยจัดให้ไปนั้นไม่มีสิ่งดังกล่าวให้

พลอยได้ไปฝึกงานที่อำเภอสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ ตามคำแนะนำของรุ่นพี่คนจีนที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวโดยเป็นล่ามจีนของบริษัทโลหะเหล็ก มีหน้าที่เกี่ยวกับการแปลเอกสารใบเสร็จ “เจ้านายไปไหน พลอยก็ต้องไปด้วย บางทีก็แค่กรุงเทพ แต่หลายทีก็โคราช จังหวัดนครราชสีมาใช้ใหม่ค่ะ เหนื่อยมาก ๆ เลย ไม่เคยเหนื่อยแบบนี้มาก่อน แต่ได้ประสบการณ์เยอะค่ะ” พลอยต้องออกไปนอกสถานที่กับเจ้านายทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

เพื่อแปลภาษาไทย-จีน พलयชอบการทำงานลักษณะนี้ ถึงแม้ว่าจะเหนื่อยแต่พलयก็ได้
ประสบการณ์มาก “เจ้านายบอกว่าพलयไม่เหมือนนักศึกษาเลย เหมือนคนทำงานแล้ว
เพราะอะไรก็ทำได้หมด” เจ้านายมักชมพलयอยู่เสมอว่าพलयทำงานเก่ง ทำเป็นเกือบทุกอย่าง
สื่อสารได้ทั้งภาษาไทย อังกฤษและจีน ไม่เหมือนกับนักศึกษาฝึกงานทั่วไป แต่เหมือนคนที่เคย
ทำงานมาแล้ว พलयรู้สึกดีใจและภูมิใจที่ตนเองมีความสามารถ ขณะที่ฝึกงานพलयได้รับรายได้
15,000 บาทต่อเดือน และเมื่อพलयสำเร็จการศึกษาแล้วพलयสามารถทำงานที่บริษัทแห่งนี้ได้ทันที
โดยเธอจะได้เงินเดือนเริ่มต้น 17,000 บาทต่อเดือน แต่ไม่มีค่าที่พักและค่าอาหารให้ “เพื่อนชวน
พलयไปทำงานที่อื่น แต่ไกลไหมล่ะ จังหวัดระยอง พलयก็ยังไม่แน่ใจล่ะ” เมื่อมีเพื่อนคนจีน
แนะนำให้พलयไปทำงานเป็นล่ามเงินที่จังหวัดระยอง แต่เป็นบริษัทเกี่ยวกับการทำเทียนส่งออกไป
ทวีปยุโรป โดยเสนอเงินเดือนเริ่มต้น 17,000 บาทเท่ากับบริษัทแรก รวมทั้งมีค่าที่พักและค่าอาหาร
ให้สองมือ ทำให้พलयเกิดความลังเลว่าหลังสำเร็จการศึกษาจะเลือกทำงานที่บริษัทใด

การใช้ชีวิตของพलय

วันแรกที่พलयเดินทางมาถึงจังหวัดเชียงใหม่ “มาที่นี่เป็นครั้งแรกแต่พलयก็เฉย ๆ นะพี่
เพราะพวกเรามากันหลายคน ช่วยกันได้ ถ้าไม่รู้อะไรก็ถามเขา” พलयไม่รู้สึกลึ้นเต้นเลยถึงแม้ว่า
จะเป็นการเดินทางมาต่างประเทศเป็นครั้งแรกของเธอ เนื่องจากพलयมากับเพื่อน ๆ คนจีน
หลายคนไม่ได้มาคนเดียวและพलयคิดว่าถ้าเกิดเหตุการณ์ไม่ราบรื่นประการใดเธอและเพื่อน
ก็สามารถที่จะช่วยเหลือกันได้ แต่พलयกลับรู้สึกประทับใจเมื่ออาจารย์คณะพัฒนาการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง รวมทั้งรุ่นพี่ทั้งคนจีนและคนไทย มาต้อนรับพวกเขาที่สนามบิน
และอำนวยความสะดวกเรื่องที่พักให้

พलयพักอยู่ที่หอพักนานาชาติภายในมหาวิทยาลัย “พอรู้ว่าต้องพักอยู่ที่นี่ พलयดีใจ
มากเลยพี่ พलयชอบต้นไม้ รู้สึกว่าสดชื่นดี” ครั้งแรกที่พलयเห็นหอพักพलयรู้สึกชอบมาก
เนื่องจากบริเวณรอบๆ นั้นร่มรื่น มีโต๊ะหินอ่อนภายในสนามหญ้าและยังมีสนามแบดมินตัน
หน้าหอพัก ลักษณะของหอพักนี้มีสองชั้น ชั้นบนสำหรับนักศึกษาจีนหญิงแบ่งเป็นสองฝั่ง ฝั่งซ้าย
สำหรับรุ่นน้องที่เพิ่งมาเรียน ฝั่งขวาสำหรับรุ่นพี่นักศึกษาจีน ส่วนชั้นล่างนั้นสำหรับนักศึกษาจีน
ชาย และนักศึกษาจากชาติอื่น เช่น ฟิลิปปินส์ ไต้หวัน ลาว ซึ่งนักศึกษาชาติอื่นนี้มีจำนวนไม่ถึง
5 คน และพักในระยะสั้นประมาณ 3 เดือน ต่างจากนักศึกษาจีนที่ต้องพักอยู่ที่หอนี้ 2 ปี

ทำให้นักศึกษาไทยที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้เรียกหอพักนานาชาตินี้ว่า หอจีน

ห้องพักของพलयพักรวมกัน 4 คน เป็นนักศึกษาจีนทั้งหมด “มาถึงก็พร้อมอยู่ พวกเรา
ไม่ต้องทำความสะอาดเพราะแม่บ้านเขาทำให้แล้ว แต่ต่อไปต้องทำเอง แล้วโชคดีที่พี่ที่เขาออกไป
แล้วเอาถุงทิ้งไว้ให้พวกเรา หม้อ กระทะ พวกนี้เขาก็ไม่เอาไป ให้พวกเราไว้ใช้ทำอาหารกินเอง

จะได้ไม่ต้องเสียเงินเยอะ แรก ๆ พวกเราก็ไปที่โรงอาหาร แต่อาหารไม่อร่อย เห็นพี่ ๆ เขาไปตลาดแล้วทำกินเอง พลอยเลยขอตามไปด้วย ” ภายในห้องมีเตียงสองชั้น 2 หลัง แต่ละหลังมีมุ้งที่รุ่นพี่คนจีนรุ่นก่อนได้ฝากไว้ให้กางอยู่ มีห้องน้ำภายในตัว และมีระเบียงหลังห้องเพื่อใช้สำหรับตากผ้าแต่นักศึกษาจีนได้ตัดแปลงเป็นห้องครัวขนาดย่อมเพื่อใช้ทำอาหารรับประทานร่วมกัน แทนการไปโรงอาหารหรือภายนอกมหาวิทยาลัยเพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย รวมทั้งรสชาติที่ถูกปาก

“พลอยอย่างไรก็ได้ ไปด้วยกันหรือไปคนเดียวก็เหมือนกัน ดิฉันละแบบ ถ้าเพื่อนขอให้พลอยช่วยอะไร พลอยก็ช่วยเต็มที่ เพราะเราเป็นคนจีนเหมือนกัน แต่ถ้าพลอยช่วยเองไม่ได้ พลอยก็ขอให้พี่เขา(คนไทย)ช่วยค่ะ” พลอยมีลักษณะคล้ายกับคนจีนทั่วไปที่มักไปไหนด้วยกันเป็นกลุ่ม เช่น ไปรับประทานอาหาร หรือไปเที่ยวด้วยกันเป็นกลุ่ม แต่ในขณะที่เดียวกันพลอยก็ไปไหนคนเดียวหรือไปกับเพื่อนคนไทยด้วย พลอยบอกว่าพลอยเป็นหัวหน้ารุ่น พลอยต้องคอยดูแลเพื่อนคนจีน เวลาเพื่อนมีปัญหาหรือขอความช่วยเหลือจากพลอย พลอยมักช่วยเหลือเพื่อนเป็นประจำ ส่วนในกรณีที่พลอยไม่สามารถช่วยเพื่อนด้วยตนเองได้ พลอยมักขอความช่วยเหลือจากเพื่อนคนไทยอีกต่อหนึ่ง เช่น การแนะนำเพื่อนให้ไปฝึกงานตามสถานที่ต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เพื่อนต้องการ พลอยไม่สามารถพาเพื่อนไปได้เนื่องจากไม่รู้จักเส้นทาง พลอยจึงขอให้เพื่อนคนไทยพาเพื่อนไปแทน โดยทุกครั้งทีออกไปพลอยและเพื่อนได้เลี้ยงอาหาร หรือทำอาหารจีนให้เพื่อนคนไทยรับประทานทุกครั้ง พร้อมกับของฝาก เช่น อาหาร เสื้อผ้าจากประเทศจีน ให้เพื่อนคนไทยคนนั้น

พลอยมีเพื่อนคนไทยประมาณ 10 กว่าคน และการคบเพื่อนคนไทยทำให้พลอยได้รับความสะดวกสบายสำหรับการดำเนินชีวิตในจังหวัดเชียงใหม่ พลอยรู้จักเพื่อนคนไทยจากการแนะนำของรุ่นพี่คนจีนและจากการทำงานพิเศษ เมื่อพลอยรู้จักกับคนไทยทำให้พลอยชอบคนไทย พลอยมีความรู้สึกที่คนไทยเป็นมิตร ชอบยิ้ม และมักให้ความช่วยเหลือพลอย เช่น การทำงานพิเศษ นอกจากนี้เพื่อนคนไทยยังพาพลอยไปสถานที่ต่าง ๆ ที่พลอยต้องการไป เช่น ห้างสรรพสินค้า กาดหลวงหรือตลาดวโรรส ถนนคนเดิน ทำให้พลอยมีความสะดวกสบายในการเดินทาง เนื่องจากมหาวิทยาลัยอยู่นอกเมือง พลอยต้องต่อรถโดยสารหลายต่อในการไปทำธุระแต่ละแห่ง “พี่เขาใจดี พาพลอยไปเที่ยวตลอดเลย พลอยก็อยากทำอาหารจีนอร่อย ๆ ให้พี่เขากิน ” ดังนั้นพลอยจึงเลี้ยงอาหารเพื่อนคนไทยทุกครั้งทีออกไปข้างนอกเพื่อเป็นการตอบแทน หรือไม่ก็ทำอาหารจีนให้เพื่อนคนไทยรับประทาน

นอกจากนี้การคบเพื่อนคนไทยของพลอยทำให้พลอยได้แง่คิดต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างกำลังใจและผลักดันตัวเองให้ดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข พลอยชอบเพื่อนคนไทยมาก “ นิคชอบล้อพลอยว่าพลอยหน้าเหมือนจินตรา แต่พลอยก็เฉย ๆ พลอยรู้ว่าเขาไม่สวย แต่เขาเก่ง

แล้วก็มีเงินเยอะ เมื่อก่อนพลอยก็อยากเอาตรงนี้ออก (โหนกแก้ม) เพราะคนจีนว่ามีแล้วไม่ดี จะอาภัพ แต่พอพลอยเห็นคนนี่เขามีชีวิตที่ดี พลอยก็คิดว่าเราไม่ต้องทำตามใครก็ได้ ขอแค่มีความสามารถก็พอแล้ว “ไม่จนหรอก” ถึงแม้ว่าเพื่อนคนไทยบางคนได้ล้อพลอยว่าเธอหน้าเหมือนนักร้องลูกทุ่งคนหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งมีหน้าตาไม่ค่อยสวย โหนกแก้มสูง ซึ่งพลอยทราบแล้ว เพราะได้ไปค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต แต่พลอยไม่โกรธ และกลับคิดว่าหน้าตาสวยหรือไม่ก็ไม่สำคัญเท่ากับความสามารถ เพราะนักร้องคนนั้นมีความสามารถสูง เป็นคนดี และมีฐานะทางการเงินดี ทำให้พลอยมีแรงบันดาลใจว่าคนที่หน้าตาไม่สวยเช่นเธอถ้ามีความสามารถทำงานเก่ง ก็สามารถมีชีวิตที่ดีในอนาคตได้ ซึ่งแต่ก่อนนั้นพลอยมักบ่นน้อยใจที่ตนเองไม่สวย เหมือนกับเพื่อนคนจีนคนอื่น ๆ พลอยต้องการไปศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษา เนื่องจากพลอยบอกว่าที่ประเทศจีนคนสวยมักได้เปรียบในการหางานมากกว่าคนไม่สวย แต่ปัจจุบันความคิดของเธอได้เปลี่ยนไปหลังจากที่เพื่อนคนไทยคนนั้นล้อเธอ

เมื่อพลอยไปรับประทานอาหารข้างนอก เช่น ในห้างสรรพสินค้า ร้านส้มตำ รวมทั้งร้านหมูกระทะบุฟเฟต์กับเพื่อน ๆ พนักงานที่ร้านให้การต้อนรับเป็นอย่างดี และเพื่อนคนไทยมีความรู้สึกว่าการต้อนรับดีกว่าคนไทยด้วยกันเอง แต่พลอยไม่รู้สึกละอายใจเพราะพลอยเคยได้ยินรุ่นพี่คนจีนบอกว่าพนักงานไม่ต้อนรับคนจีน เนื่องจากคนจีนรับประทานมาก และชอบทำเสียงดัง “พี่ (คนจีน) เคยบอกว่าคนไทยชอบว่าคนจีนไม่มีมารยาท เสียงดัง พลอยก็ไม่ทำแบบนั้นเป็นคนจีนธรรมดา ที่ทำอะไรเหมือน ๆ กับคนไทย แล้วเราก็มีเงิน ไม่เห็นใครมองหรือว่าอะไรพลอยเลย ต้อนรับดีมาก ๆ” ดังนั้นพลอยจึงระวังกริยามารยาทของตน และบอกเพื่อนคนจีนที่ไปด้วยว่าไม่ควรเสียงดังขณะรับประทานอาหาร ทำให้ไม่เกิดความขัดแย้งระหว่างพนักงานไทยและนักศึกษาจีน นอกจากนี้เวลาที่พลอยไปซื้อของที่ตลาด พ่อค้าแม่ค้าก็ทักทายพลอยอย่างดี เพราะรู้ว่าพลอยเป็นนักศึกษามาจากประเทศจีน เมื่อมีคนในตลาดแซวพลอยว่าหน้าเหมือนนักร้องลูกทุ่ง พ่อค้าแม่ค้าเหล่านั้นก็ถือว่าคนที่แซวพลอย แล้วบอกว่าจะพูดอะไรให้ระวังด้วย เพราะพลอยนั้นฟังภาษาไทยเข้าใจ แต่พลอยก็ไม่สนใจและได้เลือกซื้อของตามที่ตนเองต้องการ ซึ่งผักบางอย่างพลอยไม่รู้จักและไม่ทราบว่าจะนำไปทำอาหารประเภทไหน พ่อค้าแม่ค้าจึงได้อธิบายให้พลอยฟัง เมื่อพลอยฟังจนเข้าใจจึงซื้อผักนั้นกลับไปทำอาหารที่หอพัก

สำหรับโครงการสอนภาษาจีนของมหาวิทยาลัย นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจและการทำงานของพลอยแล้ว ยังเป็นแรงจูงใจที่ทำให้พลอยต้องการทำงานที่ประเทศไทย และเริ่มมองหาช่องทางทางการประกอบอาชีพในอนาคตของเธอเอง “พลอยได้เงินเยอะเลย เดี่ยวพลอยจะโทรไปบอกพ่อกับแม่ พ่อกับแม่ต้องดีใจแน่ๆ ถ้าเรียนจบแล้วพลอยได้ทำงานที่นี่ พลอยจะเอาเงินให้พ่อกับแม่เยอะๆ” ในวันหยุดเสาร์ อาทิตย์ พลอยได้ไปสอน

ภาษาจีนให้กับเด็กวันละ 2 ชั่วโมง โดยผู้ปกครองของเด็กนั้นมารับ ส่งพลอยที่หอพักเพื่อไปสอนที่บ้านของเขา พลอยรู้จักกับผู้ปกครองของเด็กที่งานเศรษฐกิจของมหาวิทยาลัย ซึ่งพลอยและเพื่อนนักศึกษาจีนได้ไปขายน้ำดื่ม และผู้ปกครองคนนี้ได้ไปซื้อต้นไม้ที่งานนี้ เมื่อเขาเห็นพลอยเป็นนักศึกษาจีนที่พูดภาษาไทยได้อย่างคล่องแคล่ว จึงได้ชวนพลอยไปสอนภาษาจีนให้กับลูกของเขา เพราะต้องการให้ลูกของตนได้เรียนกับเจ้าของภาษา พลอยดีใจมากเพราะพลอยได้งานพิเศษ ทำให้พลอยเกิดความภูมิใจที่สามารถหาเงินได้ขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา

หลังจากสำเร็จการศึกษา “พลอยคิดว่าถ้าเรียนจบพลอยจะไปทำงานที่กรุงเทพหรือใกล้ ๆ นั้น พลอยจะเป็นล่าม พี่(คนจีน)บอกว่าที่กรุงเทพมีงานเยอะ ได้เงินเดือนมากกว่าที่เชียงใหม่ ที่จริงพลอยก็อยากอยู่ที่นี้แต่พลอยกลัวว่าจะหางานทำไม่ได้ ไม่มีเงิน” พลอยต้องการทำงานเป็นล่ามเงินที่กรุงเทพมหานครหรือเขตปริมณฑลมากกว่าที่จังหวัดเชียงใหม่ ถึงแม้ว่าพลอยชอบสภาพแวดล้อม สภาพอากาศและคนเชียงใหม่มากกว่ากรุงเทพ แต่ที่กรุงเทพมีงานให้สมัครหลายแห่ง รวมทั้งมีค่าครองชีพที่สูงกว่า ตามคำบอกเล่าของรุ่นพี่คนจีนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว และเพื่อนคนจีนที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียว ทำให้พลอยเลือกที่จะไปใช้ชีวิตอยู่ที่กรุงเทพมหานครหลังสำเร็จการศึกษา และพ่อแม่ของพลอยก็ตามใจพลอย เนื่องจากคิดว่าที่ไหนมีงานที่นั่นก็น่าอยู่เสมอ และการเดินทางระหว่างประเทศไทย-จีนนั้นสะดวกสบาย รวมทั้งมีสายการบินราคาประหยัดที่หลากหลายให้เลือกด้วย

ช่วงที่พลอยฝึกงานและใช้ชีวิตอยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการนั้น พลอยมักโดยสารรถแท็กซี่เพื่อไปหาเพื่อนคนจีนที่ไปฝึกงานที่กรุงเทพมหานคร บางครั้งก็นั่งรถโดยสารประจำทางไป โดยสอบถามพี่ที่ทำงานว่าควรนั่งรถสายใด “พลอยไม่รู้ทาง ก็ถามสิคะ ไม่น่ากลัวเลย ที่ประเทศจีนน่ากลัวกว่านี้เยอะค่ะ” พลอยไม่มีความรู้สึกกลัวเลย พลอยกลับรู้สึกที่ที่บ้านของพลอยน่ากลัวและวุ่นวายกว่าที่กรุงเทพมหานคร เมื่อพลอยพบเพื่อนของเธอแล้ว ต่างคนก็ได้แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก ของชีวิต การฝึกงานให้กันฟัง พลอยใช้ชีวิตอยู่สมุทรปราการประมาณ 3 เดือนเศษ ซึ่งเท่ากับ 1 ภาคเรียน เมื่อฝึกงานเสร็จพลอยจึงเดินทางกลับบ้านที่ประเทศจีนเพื่อฉลองงานตรุษจีนกับครอบครัว หลังจากนั้นพลอยจึงเดินทางกลับมาที่หอพักของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ เพื่อทำรายงานเตรียมนำเสนอผลงานของการฝึกงานที่ ผ่านมาให้อาจารย์พิจารณา ในวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2556 และเตรียมรับปริญญาสำหรับนักศึกษาจีนโดยเฉพาะในวันที่ 19 มีนาคม 2556 และหลังจากนี้พลอยจะเตรียมตัวไปทำงานที่สมุทรปราการต่อไป

บทสรุป

พลอยตัดสินใจมาเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้เพราะต้องการทำงานที่ประเทศไทยหลังสำเร็จการศึกษา เนื่องจากพลอยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

แล้วมีความรู้สึกชอบลักษณะความเป็นอยู่ของประเทศไทยมากกว่าประเทศอื่น เธอจึงเลือกเรียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศและได้คะแนนเป็นอันดับหนึ่งของรุ่น นอกจากนี้ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวและประเทศจีนที่มีการแข่งขันสูงนั้นเป็นแรงผลักดันให้พลอยต้องการมีชีวิตที่ดีโดยใช้การเรียนและหน้าที่การงานเป็นบันไดไปสู่ความสำเร็จ รวมทั้งการรับรู้ข้อมูลเรื่องประชาคมอาเซียน+3 เป็นแรงจูงใจให้เธอมาที่นี่ เธอจึงตัดสินใจมาเรียนต่อระดับปริญญาตรีเพื่อหางานทำในต่างประเทศ

เมื่อพลอยมาเรียนที่นี่ พลอยพยายามปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ให้ได้ โดยมีระบบวิธีคิดในแง่บวกเพื่อการใช้ชีวิตในต่างแดนได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้พลอยได้เรียนรู้ระบบการทำงาน ลักษณะทางสังคมวัฒนธรรมของคนไทยจากการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานพิเศษ การฝึกงาน การปะทะสังสรรค์กับคนไทย การท่องเที่ยว หรือแม้แต่การทำกิจกรรมนั้น ๆ นอกจากนี้บทบาทการเป็นผู้นำของพลอย ทำให้พลอยมีหน้าที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารเพื่อช่วยเหลือและแก้ปัญหาระหว่างหน่วยงานของมหาวิทยาลัยกับนักศึกษาจีน พลอยจึงซึมซับการปฏิบัติหน้าที่ของตนและมีประสบการณ์จนเกิดการเรียนรู้ว่าควรปฏิบัติเช่นไรให้เหมาะสมและถูกต้องในแต่ละสถานการณ์ สิ่งเหล่านี้ทำให้พลอยมีทักษะการใช้ภาษาไทยได้อย่างคล่องแคล่ว รวมทั้งมีทักษะความสามารถที่จำเป็นเพื่อปรับตัวในสังคมใหม่อย่างเหมาะสมเพื่อให้ตนเองมีความสุข ซึ่งส่งผลดีต่อการเรียนในชั้นเรียนและการเตรียมความพร้อมต่อการทำงานในอนาคตด้วย

สำหรับการใช้ชีวิตที่จังหวัดเชียงใหม่ พลอยไม่รู้สึกเป็นกังวลใดใดตั้งแต่ระยะแรกที่มาเรียนที่นี่ เนื่องจากพลอยมีความมั่นใจในตนเองและมีลักษณะการเป็นผู้นำที่ต้องเป็นฝ่ายให้ความช่วยเหลือเพื่อน ๆ ดังนั้นในกลุ่มนักศึกษาจีนจึงมีความรู้สึกที่พลอยเป็นที่พึ่งของพวกเขารวมทั้งเรื่องการเรียนรู้และความเป็นอยู่ ซึ่งพลอยก็ยินดีให้ความช่วยเหลือ นอกจากนี้จะเกินความสามารถของตนพลอยถึงจะขอความช่วยเหลือจากเพื่อนคนไทยอีกทีหนึ่ง และการคบเพื่อนคนไทยทำให้พลอยได้รับความสะดวกสบายในการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ นอกจากนี้ยังทำให้พลอยเกิดมุมมองใหม่ ๆ เรื่องคุณค่าของความเป็นคนที่ไม่จำเป็นต้องสวยงามเพียงเป็นคนที่มีความสามารถ ขยันทำงาน ก็ถือว่ามีคุณค่าได้เช่นกัน สำหรับเครือข่ายเพื่อนคนจีนนั้น เกิดจากการเรียนร่วมสถาบันการศึกษาเดียวกัน ได้ช่วยเหลือพลอยในเรื่องการหาสถานที่ฝึกงานให้ ทำให้พลอยมีโอกาสดำรงงานเป็นล่ามภาษาจีนตามที่ตนเองต้องการ ในขณะที่เดียวกัน พลอยเริ่มมองเห็นช่องทางการทำงานที่ประเทศไทย ซึ่งมีหลายทางเลือกที่ต้องการให้พลอยทำงานด้วย ขึ้นอยู่กับว่าพลอยจะเลือกทำงานที่ใดที่เธอคิดว่าให้ผลตอบแทนคุ้มค่าที่สุด

5. อ้อม

อ้อม เป็นนักศึกษาจีนหญิงจากมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศกวางสี ในเขตปกครองตนเองกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน อายุ 22 ปี ไม่นับถือศาสนาใด อ้อมหน้าตาเหมือนคนไทย ส่วนลักษณะนิสัยนั้นเป็นคนร่าเริง มนุษยสัมพันธ์ดี กล้าแสดงออก บ้านเกิดอยู่ที่เขตปกครองตนเองกวางสี อ้อมเป็นพี่สาวคนโต มีน้องชาย 1 คน อายุ 21 ปี ขณะนี้ช่วยพ่อแม่ทำงานที่ประเทศจีน พ่อและแม่ประกอบอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว คือ เปิดร้านขายเสื้อผ้า

กระบวนการเรียนรู้ของอ้อม

อ้อมศึกษาที่มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศกวางสีในชั้นปีที่ 1-2 และได้มาศึกษาต่อในชั้นปีที่ 3-4 ที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 จนถึงปัจจุบัน อันเป็นผลมาจากโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศไทยกับประเทศจีน คือ มหาวิทยาลัยแห่งนี้ และมหาวิทยาลัยหัวเฉียว กับมหาวิทยาลัยต่างประเทศกวางสี

อ้อมตัดสินใจมาเรียนต่างแดนเนื่องจากเริ่มมองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพในอนาคตตามความต้องการของตนเอง “ ที่จริงพ่อแม่อยากให้อ้อมกลับไปทำงานที่บ้าน แต่อ้อมอยากทำงานที่อ้อมหาได้ก่อน อ้อมอยากทำงานที่ต่างประเทศก่อนแล้วค่อยกลับบ้าน อ้อมดูในยูทูป (คล้ายกับยูทูปแต่เป็นเว็บไซต์ของประเทศจีนที่ใช้สำหรับชมภาพยนตร์ หรือมิวสิควีดีโอ) แล้วชอบประเทศไทยมาก มีหนังจีนมาทำที่เชียงใหม่ด้วย พี่เคยดูไหม พอคนจีนดูแล้วก็อยากมาเที่ยวที่นี้กัน ” ถึงแม้ว่าพ่อและแม่ของอ้อมต้องการให้อ้อมทำงานสืบทอดกิจการร้านขายเสื้อผ้าที่ประเทศจีน แต่อ้อมได้ตัดสินใจมาศึกษาต่อที่ประเทศไทยเพราะต้องการทำงานที่นี้หลังสำเร็จการศึกษา โดยอ้อมเลือกเรียนภาษาไทยขณะเรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศกวางสีแทนภาษาเวียดนาม กัมพูชา เนื่องจากอ้อมชอบประเทศไทยมากกว่าประเทศเหล่านั้น ตามความเข้าใจของตนเองที่ได้ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ อินเทอร์เน็ต และจากคำบอกเล่าของรุ่นพี่นักศึกษาจีนทำให้อ้อมเลือกมาเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ในจังหวัดเชียงใหม่ “ พี่บอกว่าที่นี้ไม่ต้องจ่ายค่าที่พัก แล้วก็อยู่ในมหาวิทยาลัย เดินไปเรียนก็ได้ สะดวกดี ” นอกจากนี้ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้อ้อมตัดสินใจมาเรียนที่นี้ด้วยเช่นกัน

สำหรับเรื่องประชาคมอาเซียน+3 นั้น “ อ้อมเห็นหน้ามหาวิทยาลัยเอาธงชาติหลาย ๆ ประเทศมาติดเยอะแยะเลย ที่บอร์ดหน้าห้องเรียนก็มีแต่เป็นธงเล็กๆ 10 อัน บางทีก็มีธงประเทศจีนด้วย อ้อมก็เลยอ่านดู ” อ้อมมีความเข้าใจว่าประชาคมอาเซียนเกิดจากความร่วมมือระหว่าง 10 ประเทศในอาเซียน และอีกไม่กี่ปีข้างหน้าจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้า การบริการ การลงทุน และแรงงานอย่างเสรี นอกจากนี้จะรวมตัวกับกลุ่มประเทศคู่ค้าอีก 3 ประเทศ คือ ประเทศญี่ปุ่น

ประเทศเกาหลี และประเทศจีน ดังนั้นเธอจึงมีโอกาสที่จะไปทำงานยังประเทศต่าง ๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน+3 ได้ และคาดหวังว่าในอนาคตเธอจะได้ทำงานที่ประเทศไทย โดยอ้อมรับรู้เรื่องนี้จากการติดตามข่าวและการเรียนในชั้นเรียน

“ก่อนมาอ้อมก็ไปดูเรื่องอากาศของประเทศไทย ที่เที่ยว แล้วก็ดูรูปมหาวิทยาลัยว่าเป็นแบบไหน คุณคนไทยด้วยว่าตอนเรียนเขาแต่งตัวกันอย่างไร ” อ้อมได้เตรียมตัวก่อนเดินทางมาเรียนที่ประเทศไทย โดยการค้นหาข้อมูลของประเทศไทยรวมทั้งจังหวัดเชียงใหม่ว่ามีลักษณะทางกายภาพและวัฒนธรรมเป็นอย่างไร “นี่เป็นครั้งแรกที่อ้อมมาประเทศไทย ที่จริงก็ไม่เคยได้ไปไหนเลย ตื่นเต้นแล้วก็ดีใจมากที่ได้มาไกล ๆ ไม่รู้ว่าเป็นไงแต่อ้อมไม่กลัวที่จะพบกับคนไทย ถ้ากลัวเวลาเมื่อไรก็ทำไม่ได้ เพื่อน ๆ ของอ้อมไม่ใช่เขาไม่อยากคุยกับพี่แต่เขาอายุ ไม่เหมือนอ้อม ” วันแรกที่อ้อมและเพื่อนๆ เดินทางมาถึงนั้น อ้อมตื่นเต้นมากเพราะการมาเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งเป็นการเดินทางมาต่างประเทศครั้งแรกของเธอ และอ้อมไม่ทราบว่าจะต้องทำอะไรบ้าง หรือต้องพบอะไรบ้างในชีวิตจริง แต่อ้อมไม่ได้รู้สึกกลัวหรือกังวลเพราะอ้อมไม่อายและกล้าพูดภาษาไทยกับคนไทย อ้อมคิดว่าถ้าประสบกับปัญหาใดๆ เธอสามารถที่จะแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ และเธอยังรู้สึกภูมิใจเมื่ออาจารย์ประจำคณะพัฒนาการท่องเที่ยวรุ่นพี่นักศึกษาจีนและไทย มารอต้อนรับพวกเธอที่สนามบิน และอำนวยความสะดวกเรื่องการเดินทางมาที่มหาวิทยาลัยรวมทั้งจัดการเรื่องที่พักให้

ระยะแรกที่อ้อมมาเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ อ้อมมีรุ่นพี่คนจีนคอยแนะนำเรื่องการเรียนการใช้ชีวิตทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย “ พี่พาพวกอ้อมเข้าไปในเมือง นั่งรถสีเขียวไปกาดหลวง แล้วก็นั่งรถสีแดงไปที่โรบินสันหรือว่าที่ไหนก็ได้ อ้อมว่าสะดวกดี ไปส่งถึงที่เลย แต่ร้อนมาก ” รุ่นพี่ได้พาอ้อมไปเที่ยวและซื้อของใช้ในเมืองเชียงใหม่ โดยรุ่นพี่นักศึกษาจีนพาอ้อมนั่งรถสองแถวสายสันทราย-กาดหลวง หลังจากนั้นก็ได้ต่อรถสองแถวสีแดงไปตามสถานที่ต่าง ๆ ที่ต้องการจะไป นอกจากนี้รุ่นพี่นักศึกษาจีนคนนี้ได้แนะนำให้อ้อมรู้จักกับเพื่อนคนไทย “ ไม่ใช่แม่จริง ๆ แต่อ้อมรู้จักกับแม่เพราะพี่เขา แม่ก็เหมือนเป็นเพื่อนเป็นพี่แต่เขาอายุมากเท่ากับแม่พวกเรา พวกเราเลยเรียกว่าแม่ แล้วแม่ก็ทำให้อ้อมได้ทำงานที่ร้านนม ” แม่คนไทยเป็นผู้ที่คอยให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ อายุประมาณ 50 ปี และแม่คนไทยคนนี้ได้แนะนำสถานที่ทำงานพิเศษให้แก่อ้อม อ้อมจึงได้ทำงานที่ร้านนมบริเวณ โรงอาหารภายในมหาวิทยาลัยทุกวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ หรือหลังเลิกเรียน โดยเริ่มทำงานประมาณ 17.00 – 19.00 น. ซึ่งเจ้าของร้านเป็นคนไทย ทำให้อ้อมเรียนรู้ภาษาและลักษณะของคนไทยได้อย่างรวดเร็ว

อ้อมเรียนที่คณะพัฒนาการท่องเที่ยวในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ยกเว้นวันพุธ ตั้งแต่ 8.00 น. ถึง 16.00 น. สำหรับการเรียนในชั้นเรียนนั้นทางคณะได้แยกสอนระหว่างนักศึกษาไทยกับ

นักศึกษาจีนถึงแม้ว่าหลักสูตรการสอนเป็นภาษาไทย เพราะทางคณะเห็นว่าถ้าให้เรียนรวมกัน นักศึกษาจีนอาจเรียนไม่ทันนักศึกษาไทยได้ เนื่องจากในระยะแรกที่มาเรียนนั้นนักศึกษาจีนยังไม่สามารถพูดหรือฟังภาษาไทยให้เข้าใจอย่างชัดเจน “ ถ้าเรียนรวมกับคนไทย พวกเราสอบตกแน่ๆ เลยพี่ เพราะฟังก็ไม่ค่อยเข้าใจ ” หลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยทำให้อ้อมเกิดการเรียนรู้อ้อว่าถ้าอ้อมเรียนแต่ในห้องเรียนอย่างเดียวนั้น อ้อมก็จะไม่สามารถพัฒนาภาษาไทยของตนรวมทั้งเนื้อหาวิชาได้มากเท่าที่ควร ดังนั้นช่วงแรกอ้อมต้องฝึกฟังภาษาไทยโดยการพูดคุยกับเพื่อนคนไทยที่รุ่นพี่คนจีนแนะนำให้อ้อมรู้จักทุกวัน และดูละครไทย รวมทั้งการทำงานพิเศษที่ร้านนมทำให้อ้อมฟังภาษาไทยและสามารถสื่อสารกับคนไทยเข้าใจเกือบทั้งหมดภายในเวลา 3 เดือนเหลือเพียงสำเนียงการพูดเท่านั้นที่ยังไม่ชัด “ มาทำงานร้านนม อ้อมพูดคุยกับพี่เจ้าของร้านทุกวัน พี่เขาสอนอ้อมหลายอย่าง ตอนนี้อง้อมรู้เรื่องแล้ว ”

เมื่อถึงเวลาพักเที่ยงเพื่อนนักศึกษาจีนคนอื่นมักเดินกลับมารับประทานอาหารที่หอพักและนอนกลางวัน แต่อ้อม และเพื่อนร่วมห้องมักซ้อนรถจักรยานยนต์ของเพื่อนนักศึกษาชายไทยไปรับประทานอาหารกลางวันบริเวณหน้ามหาวิทยาลัย เนื่องจากเพื่อนคนไทยคนนี้มีอาชีพเพื่อนสนิทของอ้อม แต่เพื่อนสนิทของอ้อมไม่ต้องการคบกับเขาแบบแฟนต้องการคบแบบเพื่อน เพราะเขามีแฟนแล้ว เธอจึงขอร้องให้อ้อมไปไหนมาไหนด้วยทุกครั้งที่มีเพื่อนคนไทยคนนี้ชวน “ คั่นเขาชอบฝ้าย เลยมาหาที่หอบ่อยๆ แต่ฝ้ายมีแฟนแล้ว แฟนฝ้ายเรียนอยู่ที่กัมพูชา ก็เหมือนกับพวกเราแต่พวกเราเลือกมาเรียนที่ประเทศไทย ต้นมาก็ดีนะ ต้นชอบชวนฝ้ายไปเที่ยว แต่ฝ้ายไม่กล้าไปคนเดียว เลยเอาอ้อมไปด้วย อ้อมก็เลยได้เที่ยวเยอะมาก ๆ สนุกคั่นพี่ ” อ้อมเต็มใจไปด้วยทุกครั้ง เพราะการที่อ้อมไปด้วยนั้นทำให้อ้อมได้ไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่บ่อยกว่าเพื่อนคนจีนคนอื่น เช่น ถนนคนเดินวัวลาย ถนนคนเดินท่าแพ ตลาดหน้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การออกไปนอกมหาวิทยาลัย เช่น ไปซื้อของตามสถานที่ต่างๆ นั้น ทำให้อ้อมเกิดการเรียนรู้อ้อมต้องพูดภาษาไทยให้ชัดเจนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตโดยเฉพาะเรื่องค่าใช้จ่ายของเธอ อ้อมให้ความสำคัญกับสำเนียงการพูดและพยายามพูดให้ชัด โดยอ้อมกล่าวว่า “ ถ้าไปซื้อของที่ไหน แม่ค้าเห็นเราเป็นคนจีนก็จะขายของแพงเพราะเห็นว่าเป็นคนต่างชาติพูดไทยให้ชัด ๆ ดีกว่า แม่ค้าจะได้ขายของถูกเพราะคิดว่าเราเป็นคนไทย ” เนื่องจากระยะแรกที่มาเรียนนั้น อ้อมยังพูดภาษาไทยไม่ชัดทำให้อ้อมซื้อสินค้าในราคาที่แพงกว่าความเป็นจริงต่างจากคนไทยที่ซื้อสินค้าในราคาที่ถูกลง ดังนั้นอ้อมมักพูดภาษาไทยกับเพื่อนคนจีนหรือแม้แต่เพื่อนคนไทยที่พูดภาษาจีนได้ อ้อมก็เลือกที่จะสื่อสารเป็นภาษาไทยมากกว่า

สำหรับการเรียนตามหลักสูตรปริญญาตรีที่นี้ทำให้อ้อมเกิดการเรียนรู้ในด้านเศรษฐกิจ และการทำงาน ซึ่งสิ่งนี้เป็นประโยชน์ต่อการเตรียมตัวทำงานในอนาคตของเธอด้วย เมื่ออ้อมเรียน ชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของภาคการศึกษาแรกนั้น ทางคณะพัฒนาการท่องเที่ยวได้จัดโครงการ ให้นักศึกษาจีนไปสอนภาษาจีนให้กับโรงเรียนต่าง ๆ ในอำเภอสันทราย “ช่วงนี้พวกเราต้องไป สอนภาษาจีน อ้อมเหนื่อยมาก เลยไม่ทำงานที่ร้านนมแล้ว เพราะเดี๋ยวไม่มีเวลาทำงานส่งอาจารย์” อ้อมได้สอนที่โรงเรียนสันศรีทุกวันพุธตั้งแต่เช้าถึงเย็น ส่วนวันพฤหัสบดีนั้นสอนในช่วงบ่าย ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงตุลาคม 2555 โดยทางมหาวิทยาลัยจัดรถรับส่งไว้ให้ อ้อมเหนื่อยมากครั้งนั้น อ้อมจึงไม่ได้ทำงานพิเศษต่อ “อ้อมว่าสอนเด็กก็คินะพี แต่อ้อมอยากทำอย่างอื่นมากกว่า เพราะเรา อยากทำอะไรไม่ได้มีใครกำหนด เราจะได้คิดเอง น่าจะมีประโยชน์กว่านี้เยอะ เราได้เงินมาก็ไม่ คຸ້ມกับที่ต้องเหนื่อย” อ้อมมีความคิดว่าโครงการสอนภาษาจีนที่มหาวิทยาลัยจัดให้นั้นก็ดี แต่อ้อมต้องการหากิจกรรมอย่างอื่นทำเพราะจะได้ประโยชน์มากกว่า เนื่องจากอ้อมได้คิดเอง เรียนรู้เอง และมีความเป็นอิสระ ถึงแม้ว่าอ้อมชอบสอนภาษาจีนให้กับเด็ก แต่อ้อมไม่ชอบระบบ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้ อ้อมคิดว่าโครงการนี้ได้ค่าตอบแทนไม่คຸ້ມกับชั่วโมงการทำงาน เพราะอ้อมทราบว่า การสอนภาษาจีนที่อื่นได้ค่าตอบแทนมากกว่านี้ และโครงการนี้จัดขึ้นเพื่อให้ นักศึกษาจีนได้เงินไปทัศนศึกษาที่ภาคใต้ แต่ความเป็นจริงแล้วไม่ได้เป็นอย่างที่คาดหวังไว้ เพราะการสอน 4 เดือนนี้อ้อมได้เงินมา 13,000 บาท แต่ต้องแบ่งครึ่งกับเพื่อนอีกหนึ่งคน และแบ่งอีกครั้งหนึ่งให้กับมหาวิทยาลัย

นอกจากนี้ อ้อมมีความสนใจเกี่ยวกับหัตถกรรมท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ “อ้อมอยากรู้ สิ้นค้าที่เขาทำจากมือ ว่าเป็นอย่างไร อ้อมจะเอามาเป็นตัวอย่าง ถ้าเราต้องทำธุรกิจเล็ก ๆ เอง” อ้อมจึงไปที่บ้านบ่อสร้างเพื่อศึกษาลักษณะของร้านค้าและวิธีการทำร่วมว่าเป็นอย่างไร เนื่องจากอ้อมต้องการนำมาเป็นตัวอย่างในการทำรายงาน โครงการทำธุรกิจขนาดเล็กของวิชาหนึ่ง ที่เรียนในชั้นเรียน อ้อมได้สำรวจประเภท ลักษณะ การจัดวาง และราคาของสินค้า โดยการถาม เจ้าของร้านแต่ละร้าน ถ่ายรูป และซื้อสินค้าบางอย่าง หลังจากนั้นไปที่ศูนย์แสดงสินค้าและวิธีการ ทำร่วม “พีๆ ที่เขาทำร่วมนี้ เก่งมาก ๆ เลย เขาใจดีกับคนจีนมาก ทำให้อ้อมเข้าใจว่าเขาทำร่วมกัน อย่งไร อ้อมดีใจที่ได้มาเห็นนะพี” อ้อมชื่นชมความสามารถของคนทำร่วมและรู้สึกประทับใจ ที่มีโอกาสได้เห็นและเรียนรู้ภูมิปัญญาของคนไทย ส่วนคนทำร่วมนั้นได้ต้อนรับอ้อมและเพื่อน ๆ เป็นอย่างดีรวมทั้งได้อธิบายถึงกระบวนการทำร่วมแต่ละขั้นตอนให้ฟัง นอกจากนี้ยังกล่าวชมอ้อม ว่าพูดภาษาไทยเก่งและมารยาทเรียบร้อย เพราะอ้อมและเพื่อน ๆ จะพนมมือไหว้ขอบคุณทุกครั้ง ที่คนทำร่วมแต่ละคนได้ให้ความรู้แก่ตนเอง

หลังจากการสำรวจบ้านป่อสร้างแล้ว อ้อมได้นำรายละเอียดต่าง ๆ มาเปรียบเทียบเพื่อทำโครงการธุรกิจขนาดเล็กของตน โดยอ้อมคิดจะทำธุรกิจขายกระเป๋าผ้าและให้เพื่อนนักศึกษาไทยที่อยู่ต่างคณะช่วยทำรายงาน ทำให้อ้อมทำรายงานโครงการนี้เสร็จก่อนเพื่อนนักศึกษาจีนคนอื่น แต่เมื่ออ้อมนำเสนอโครงการนี้อ้อมกลับไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนคิดจะทำเพราะเพื่อนคนไทยช่วยทำทั้งหมด ทำให้อาจารย์ทราบที่อ้อมไม่ได้ทำเอง ดังนั้นอ้อมจึงนำเสนอไม่ผ่านและได้นำโครงการนี้กลับมาแก้ไขทั้งหมด อ้อมต้องอดนอน 2 คืน เพื่อทำรายงานโครงการส่งให้ทันกำหนด สิ่งนี้จึงเป็นบทเรียนแก่อ้อมว่าควรทำงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง “ไม่เอาแล้ว เหนื่อยกว่าเดิมอีก โทษใครไม่ได้หรอกพี่ ก็อ้อมให้ดัน (เพื่อนคนไทย) ทำให้จริง ๆ ตอนแรกคิดว่าจะสบาย พออาจารย์ถามอะไรมา อ้อมไม่รู้เรื่องเลย ทีหลังจะทำเองทุกอย่างแล้ว จะได้ไปกินข้าวแล้วก็นอนหลับซักรี่ ง่วง หิว” อ้อมมีความคิดว่าครั้งต่อไปไม่ว่าเรื่องเรียนหรือเรื่องใดอ้อมจะต้องพยายามทำเองให้ได้ก่อนที่จะไปขอความช่วยเหลือจากใคร

การใช้ชีวิตของอ้อม

ห้องพักของอ้อมอยู่ชั้น 2 ของหอพักนานาชาติภายในมหาวิทยาลัย โดยอ้อมพักรวมกับนักศึกษาจีนที่สนิทกันอีก 3 คน “อ้อมชอบที่มีห้องน้ำในห้องพัก ไม่ต้องกลัวผี หอพักของที่อ้อมเรียนที่จีนต้องใช้ห้องน้ำรวม ถ้าไปคนเดียวก็กลัว อ้อมชอบทำห้อง ถ้าฝุ่นเยอะแล้วจะไม่สบายเพื่อนๆ ในนี้ก็เลยชอบสะอาดตามอ้อมไปด้วย” ในห้องพักมีห้องน้ำภายในตัวทำให้อ้อมรู้สึกปลอดภัยและสะดวกสบาย นอกจากนี้มีระเบียงหลังห้องที่ใช้สำหรับตากเสื้อผ้าแต่ถูกตัดแปลงเป็นห้องครัวขนาดเล็กเพื่อใช้ทำอาหารรับประทานร่วมกัน ห้องพักของอ้อมสะอาดและแตกต่างกว่าห้องอื่น เพราะอ้อมมักกวาดถูพื้นห้องเป็นประจำ และเพื่อน ๆ ในห้องก็ช่วยกันรักษาความสะอาดเช่นกัน โดยอ้อมและเพื่อนร่วมห้องมักถอดรองเท้าไว้หน้าห้องไม่ใส่รองเท้าเข้าไปและมีรองเท้าสำหรับใส่ในห้องแยกอีกต่างหาก แต่ถ้าเพื่อนห้องอื่นมาหาอ้อมหรือเพื่อนร่วมห้องนั้นสามารถใส่รองเท้าเข้ามาในห้องได้

ช่วงเย็นหลังเลิกเรียนในวันที่อ้อมไม่ต้องไปทำงานที่ร้านนม “วันนี้ไม่ต้องไปทำงานเพราะว่าฝนตก พี่เจ้าของร้านเลยไม่มา เดี่ยวอ้อมจะเดินไปซื้อของ ฝ้ายหุงข้าวรอนะ เดี่ยวมา” อ้อมและเพื่อนร่วมห้องชอบทำอาหารรับประทานร่วมกันโดยอ้อมได้เดินจากหอพักไปซื้อเนื้อหมูซี่โครงหมู ผักสด ไข่ไก่ และผลไม้ที่ตลาดหน้ามหาวิทยาลัย เพื่อนำมาประกอบเป็นอาหาร ส่วนเพื่อนร่วมห้องนั้นมีหน้าที่หุงข้าว อ้อมชอบทำอาหารจีน เช่น ต้มซุ่ยซี่โครงหมู ใส่เครื่องเทศจีน ผัดมันฝรั่งหั่นเป็นลูกเต๋าใส่หมู ผัดหมูใส่ไข่ “เร็ว ๆ มากินข้าวกัน เดี่ยวถ้ารูปก่อน จะเอาไปอวดพ่อแม่แล้วก็เพื่อนว่าเราอยู่สบายแค่ไหน” เมื่อทำอาหารเสร็จ อ้อมชอบจัดอาหารให้สวยงามและเรียกเพื่อนมานั่งล้อมวงกัน หลังจากนั้นก็ถ่ายรูปไว้เพื่อเป็นที่ระลึก

และนำรูปไปลงในอินเทอร์เน็ตส่งไปให้พ่อแม่ ญาติพี่น้อง และเพื่อนที่ประเทศจีนดู ซึ่งในบางวัน อ้อมมักชวนเพื่อนคนไทยมารับประทานอาหารด้วย และบางครั้งเพื่อนคนไทยที่อ้อมและเพื่อน ๆ เรียกว่าแม่ นั้นได้สอนอ้อมทำอาหารเหนือ เช่น น้ำพริกอ่อน แกงฮังเล อ้อมชอบมากและกล่าวว่า ถ้ากลับไปเยี่ยมบ้านที่ประเทศจีนอ้อมจะทำอาหารเหนือให้พ่อแม่รับประทาน นอกจากนี้เมื่ออ้อมมีเวลาว่างอ้อมมักชวนเพื่อน ๆ ไปว่ายน้ำที่สระว่ายน้ำภายในมหาวิทยาลัย

การคบเพื่อนคนไทยของอ้อมเกิดจากการสร้างเครือข่ายระหว่างคนไทยและคนจีนของนักศึกษาในรุ่นก่อนหน้านั้น ทำให้อ้อมได้รับความสะดวกสบายในการเดินทางไปสถานที่ต่าง ๆ เนื่องมาจากรุ่นพี่คนจีนได้แนะนำให้อ้อมรู้จักกับเพื่อนคนไทยหลายคน ดังนั้นอ้อมจึงสนิทกับคนไทยและมักชวนเพื่อนคนไทยทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยไปไหนมาไหนด้วยกัน “อ้อมรู้จักคนไทยเยอะ พี่แนะนำให้เกือบทั้งหมด เขาชอบมาหาที่หอบ่อย ๆ แล้วก็พาไปเที่ยวข้างนอก พี่เขามิตรก็เลยชวนเพื่อน ๆ ที่ห้องไปด้วยหลายคน เขาใจดีมาก ๆ ” เพื่อนคนไทยได้ขับรถไปรับ-ส่ง อ้อมและเพื่อนที่หอพัก เช่น ไปห้างสรรพสินค้า กาดหลวง ตลาดเมืองใหม่

อ้อมมักไปไหนมาไหนกับเพื่อนสนิทคนจีนและเพื่อนนักศึกษาไทย โดยซ้อนรถจักรยานยนต์ไปด้วยกัน 3 คน เช่น เดินทางไปซื้อของใช้ในเมืองเชียงใหม่ที่โรบินสันแอร์พอร์ต เซ็นทรัลกาดสวนแก้ว กาดหลวงหรือตลาดวโรรส และตลาดเมืองใหม่ “ ที่นี้เขาไม่ให้ซ้อนสาม แต่อ้อมก็ทำเพราะเห็นใคร ๆ ก็ซ้อนกันแบบนี้ ไม่เห็นโดนจับเลย วันนั้นเห็นตำรวจยืนอยู่ข้างถนน อ้อมกลัวมากเลย แต่ตำรวจก็ยืนเฉย ๆ อ้อมรู้ว่าไม่ดี แต่สะดวกคินะพี่ ” ถึงแม้แต่อ้อมทราบว่า การซ้อนรถจักรยานยนต์ 3 คนนั้นผิดกฎจราจรของประเทศไทย แต่อ้อมเห็นพฤติกรรมคนไทยที่ปฏิบัติแบบนี้ทำให้อ้อมไม่รู้สึกรู้สึกระแสบกพร่องที่จะปฏิบัติตาม และอ้อมรู้สึกว่าการเดินทางเข้าเมืองแบบนี้ สะดวกสบายกว่าการนั่งรถสองแถวสีเขียวสายสันทราย – กาดหลวง “ ถ้าอ้อมจะไปที่ไกล ๆ อ้อมก็ชวนพี่เขาไป เพราะเขามีรถยนต์ ถ้าว่างเขาก็มารับพวกเราที่หอ ” เมื่ออ้อมต้องการไปเที่ยวยังสถานที่ต่าง ๆ เช่น บ้านบ่อสร้าง อำเภอสันกำแพง อ้อมมักโทรศัพท์ไปชวนเพื่อนคนไทยที่มีรถยนต์ให้ไปเที่ยวด้วยกัน โดยอ้อมจะชวนเพื่อนกับรุ่นน้องคนจีนไปด้วยและอ้อมได้แนะนำเพื่อนคนไทยคนนี้ให้รุ่นน้องรู้จัก เพราะเมื่ออ้อมสำเร็จการศึกษาไปแล้วรุ่นน้องจะได้รับความสะดวกสบายในการใช้ชีวิตที่จังหวัดเชียงใหม่เช่นเดียวกับเธอ อ้อมพา รุ่นน้องไปเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ ที่อ้อมเคยไป และดูแลรุ่นน้องเป็นอย่างดีโดยการเลี้ยงอาหารและแนะนำว่าควรทำตัวอย่างไร เมื่ออยู่ที่นี้ เช่น อ้อมพา รุ่นน้องไปคลินิกรักษาผิวแห่งหนึ่งเพื่อฉีดไฟที่จมูกออก “ อ้อมต้องคอยบอกน้องว่าให้พูดเบา ๆ ตลอดเลย เพราะน้องเขาเพิ่งมาอยู่ เขาชินเพราะที่บ้านพวกเราพูดเสียงดังมาก ” ขณะที่รอนั้นรุ่นน้องพูดจาเสียงดังมาก อ้อมจึงตักเตือนว่าให้พูดเสียงเบา ๆ และอธิบายว่าคนไทย

ชอบมองและต่อว่าว่าคนจีนเลี้ยงดั่งไม่สุภาพ เพราะฉะนั้นถ้าอยู่ที่นี้ก็ต้องปฏิบัติตัวให้เหมือนกับคนไทย รุ่นน้องก็รับฟังและพยายามพูดเสียงเบาตามคำแนะนำของอ้อม

การใช้ชีวิตในต่างแดนและได้รู้จักกับคนชาตินั้น ทำให้อ้อมมีทั้งความสุขและความทุกข์ เนื่องจากอ้อมต้องพบกับคนที่มีลักษณะแตกต่างกัน และสิ่งนี้เป็นประโยชน์ต่อตัวอ้อมเอง เพราะทำให้เธอสามารถแก้ไขสถานการณ์บางอย่างที่ไม่พึงพอใจได้ ถึงแม้ว่าอ้อมรู้จักกับคนไทยหลายคน แต่อ้อมมีความรู้สึกชอบเป็นบางคน “ใครดีกับอ้อม อ้อมก็ชอบ แต่ถ้าใครทำไม่ดีด้วยอ้อมก็ค่าเลย อ้อมไม่กลัวหรอก เพราะเขานิสัยไม่ดีกับเราก่อน” อ้อมชอบเพื่อนคนไทยที่ให้ความช่วยเหลืออ้อม เช่น แม่ เพื่อนทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย เจ้าของร้านนม เพราะอ้อมมีความรู้สึกว่าพวกเขาใจดี ให้คำแนะนำที่ดี รวมทั้งให้ความสะดวกสบายในการใช้ชีวิตในจังหวัดเชียงใหม่ อ้อมมักทำอาหารจีนให้คนไทยรับประทาน หรือซื้อของจากประเทศจีนมาฝาก เพื่อเป็นการตอบแทนความมีน้ำใจของพวกเขา และในขณะเดียวกันอ้อมมีความรู้สึกไม่ชอบคนไทยที่มีปัญหากัน เช่น นักศึกษาชายไทยที่อยู่หอพักติดกัน ซึ่งระเบียบหลังห้องของหอพักชายกับหอพักนานาชาตินั้นใกล้เคียงกันมาก เวลาที่อ้อมทำอาหารหรือตากผ้าอยู่ที่ระเบียง นักศึกษาชายไทยมักพูดจาลามกกับอ้อมและเพื่อน ๆ เนื่องจากคิดว่านักศึกษาจีนฟังภาษาไทยไม่เข้าใจ แต่อ้อมฟังเข้าใจทุกคำพูด เมื่อเกิดเหตุการณ์แบบนี้ทุกวันทำให้อ้อมเกิดความรำคาญ “พวกเขาชอบพูดอะไร ๆ ก็นมโต ๆ ว่าคนจีนแก่ผ้าโชว์ แล้วก็หัวเราะ คงคิดว่าพวกเราไม่เข้าใจ ตอนแรกอ้อมก็เดินเข้ามาในห้องแล้วว่าจะไม่พูดอะไร อยู่ ๆ ก็นึกคำที่ต้น (เพื่อนคนไทย) ชอบพูดกัน อ้อมเลยตะโกนไปว่า หัวเราะทำไมไอ้เหี้ย เท่านั้นล่ะพี่ พวกเขามัวไม่แซวอีกเลย เวลาอ้อมไปทำอาหารหรือว่าตากผ้าที่หลังห้องก็สบายใจ ไม่หนวกหูแล้ว” อ้อมจึงตะโกนคำเป็นภาษาไทยที่หยาบคายออกไปจากการสังเกตพฤติกรรมการพูดของเพื่อนคนไทย และหลังจากนั้นก็ไม่มีใครกล้าพูดจาลามกกับอ้อมและเพื่อน ๆ อีกต่อไป ทำให้อ้อมใช้ชีวิตได้อย่างสบายใจ

สำหรับหน่วยงานของจีนในประเทศไทยได้พยายามสร้างเครือข่ายของคนจีนรุ่นใหม่ในต่างประเทศโดยใช้กีฬาเป็นสื่อในการสร้างความสัมพันธ์ เช่น งานแข่งขันกีฬาเบตมินตันระหว่างนักศึกษาจีนจากสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบไปด้วยนักศึกษาจีนจากมหาวิทยาลัยแห่งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งจัดขึ้นที่สมาคมพาณิชย์เชียงใหม่โดยกงสุลจีน “เขาจัดเพราะอยากให้คนจีนรู้จักกัน เวลาามีเรื่องเดือดร้อนอะไร จะได้ช่วยเหลือกัน หรือว่ามีงานฉลองก็จะได้ทำร่วมกัน เพราะว่าคนจีนเวลาเจอกันที่นี้ก็รู้ว่าเป็นคนจีน แต่ไม่ได้ทักหรือว่าดีใจ ก็ไม่รู้จักกันไง” อ้อมบอกว่าการนี้จัดขึ้นเพื่อให้นักจีนในต่างแดนได้ทำความรู้จักกัน เมื่อเกิดปัญหาขัดข้องประการใดจะได้ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน อ้อมและเพื่อนร่วมห้องทำหน้าที่เป็นกองเชียร์ อ้อมมีความสุขมากเนื่องจากงานนี้เป็นไป

อย่างสนุกสนาน ถึงแม้ว่านักศึกษาจีนแต่ละสถาบันไม่ได้พูดคุยหรือทำความรู้จักกัน มีเพียงผู้ประสานงานเพียง 1-2 คนเท่านั้น ที่ได้พูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แต่นักศึกษาจีนแต่ละสถาบันก็ได้ถ่ายรูปร่วมกันหลังการแข่งขันเสร็จสิ้นลง

ภาคการศึกษาที่ 2 เป็นเทอมสุดท้ายของการเรียนที่มหาวิทยาลัย คณะพัฒนาการ ท่องเที่ยวให้นักศึกษาจีนฝึกงานเหมือนกับนักศึกษาไทย ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2555 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ 2556 อ้อมได้เลือกสถานที่ฝึกงานเอง แทนสถานที่ฝึกงานที่มหาวิทยาลัยจัดให้เนื่องจากไม่ได้รับคำตอบแทนขณะที่ฝึกงาน “อยากร้องไห้ซะที ไม่มีที่ไหนรับอ้อมทำงานเลย อ้อมไม่ อยากทำที่มหาวิทยาลัยให้ไป ไม่มีเงินเดือนให้ แล้วอ้อมจะทำอย่างไรดี ” ช่วงนี้อ้อมเครียดมาก เพราะไม่ทราบว่า จะไปฝึกงานที่ใด เพราะอ้อมหาสถานที่ฝึกงานไว้หลายแห่งแต่ก็ไม่มีที่ใครรับ นักศึกษาจีนฝึกงาน “ อ้อมได้ที่ทำงานแล้วนะพี่ โชคดีที่หาได้ พี่เขาบอกให้อ้อมลองไปทำที่นี้ ก่อน แต่อยู่กรุงเทพ ดีเหมือนกันอ้อมเที่ยวที่เชียงใหม่เยอะแล้ว มาเที่ยวที่กรุงเทพบ้างดีกว่า คนไม่เยอะหรอก ที่ประเทศจีนวุ่นวายกว่านี้อีก แล้วเอนจะหาห้องพักให้เอง แต่อ้อมคงพัก อยู่คนเดียว ไม่เหงาหรอก เพราะเดี่ยวพี่ายก็มาหา ” ดังนั้นอ้อมจึงไปปรึกษารุ่นพี่นักศึกษาจีน ที่เคยเรียนมหาวิทยาลัยแห่งเดียวกัน ซึ่งขณะนี้ทำงานเป็นล่ามภาษาจีนอยู่ที่จังหวัดระยอง รุ่นพี่คนนี้นะแนะนำให้อ้อมไปฝึกงานที่บริษัทเกี่ยวกับการขนส่งสินค้าทางเรือและทางอากาศ ซึ่งเป็นบริษัทของคนไทย บริเวณชอชมรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร เพราะรุ่นพี่ของอ้อมเคยทำงานที่นี่ อ้อมจึงตัดสินใจเลือกฝึกงานที่บริษัทนี้ ดังนั้นอ้อมจึงต้องหาที่ พักใกล้กับที่ฝึกงาน โดยเพื่อนนักศึกษาจีนที่กำลังเรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเป็นคนจัดการเรื่อง ที่พักให้กับอ้อม อ้อมพักอยู่คนเดียวแต่ก็มีเพื่อนคนจีนไปมาหาสู่กันเป็นประจำ

“ อ้อมไปรถไฟคิดว่า ถูกว่าเครื่องบิน มีพลอยไปด้วย ถ้าไปถึงเพื่อนก็จะมารับไปที่ หอพัก ” อ้อมเดินทางโดยรถไฟจากเชียงใหม่ไปกรุงเทพกับเพื่อนนักศึกษาจีนที่ต้องไปฝึกงาน เหมือนกัน เนื่องจากประหยัดค่าใช้จ่าย เมื่อไปถึงกรุงเทพเพื่อนคนจีนที่เรียนอยู่ที่นั่นได้ไปรับอ้อม ที่สถานีรถไฟ และพาอ้อมมาที่หอพัก พร้อมกับไปส่งอ้อมที่บริษัทในตอนเช้า อ้อมต้องทำงานวัน จันทร์ถึงวันเสาร์ ตั้งแต่ 8.00 – 17.00 น. และได้ฝึกงานเป็นล่ามภาษาจีน-อังกฤษ มีหน้าที่แปล เอกสารของการขนส่งทางเรือและอากาศ ได้ค่าตอบแทนเดือนละ 10,000 บาท “ งานก็สนุกดี แต่มีแต่คนไทย ไม่สนุกเลย ไม่เห็นเหมือนกับตอนเรียนเลย อ้อมอยากไปทำงานกับพี่าย แต่ก็ไม่มี ไร อดทน ๆ ” อ้อมชอบลักษณะของการทำงานแบบนี้ แต่อ้อมรู้สึกว่าคุณเองไม่มีความสุขที่ได้ ฝึกงานที่นี่ เพราะที่นี่เป็นบริษัทของคนไทย พนักงานเกือบทั้งหมดเป็นคนไทย อ้อมรู้สึกอึดอัด และแตกต่างที่เป็นคนจีนซึ่งต่างกับการเรียนในมหาวิทยาลัยที่รู้สึกเช่นนี้เมื่อมีเพื่อนเป็นคนไทย

ความจริงนั้นอ้อมต้องฝึกงานที่ระยองกับเพื่อนสนิทแต่ก็ทำไม่ได้เพราะแต่ละแห่งนั้นรับนักศึกษาฝึกงานจำนวนจำกัด

เมื่ออ้อมฝึกงานเสร็จแล้วจึงเดินทางกลับจังหวัดเชียงใหม่ โดยพักอยู่ที่เดิมเพื่อทำรายงานนำเสนอให้กับอาจารย์ ครั้งนี้อ้อมทำรายงานเองทั้งหมด เพราะมีประสบการณ์ในครั้งก่อนที่ไม่ได้ทำเองจนต้องกลับมาแก้ไขทั้งเล่ม และเตรียมตัวรับปริญญาในวันที่ 9 มีนาคม 2556 หลังจากนั้นจะเดินทางกลับประเทศจีนเพื่อไปเยี่ยมพ่อ แม่ และญาติพี่น้องประมาณ 15 วัน โดยอ้อมไปซื้อของฝากจําพวกขนมที่ร้านขายของส่งในตลาดศิริวัฒนา อำเภอช้างเผือก ตามคำแนะนำของเพื่อนคนจีน เนื่องจากราคาถูกกว่าที่อื่นและได้แวะทักทาย อาลาพ่อค้าคนจีนที่ขายอาหารจีนในตลาดศิริวัฒนาว่าตนเรียนจบแล้วจะต้องไปทำงานที่อื่นคงไม่ได้มารับประทานอาหารที่ร้านนี้อีกและถ้ามีโอกาสตนจะกลับมาเยี่ยม อ้อมคิดว่าหลังจากกลับไปเยี่ยมพ่อ แม่ และญาติพี่น้องที่ประเทศจีนแล้ว “ ถ้าอ้อมกลับมาอ้อมจะไปสมัครงานที่ระยองกับฝ่าย พี่เขาอยากให้เราไปทำงานด้วย ” อ้อมมองเห็นช่องทางการประกอบอาชีพในอนาคตโดยอ้อมวางแผนที่จะกลับมาประเทศไทยอีกเพื่อหางานทำในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดระยอง ตามคำแนะนำของรุ่นพี่และเพื่อนคนจีนที่เรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียว

บทสรุป

โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของไทยและจีนเป็นช่องทางที่ทำให้อ้อมมีโอกาสมาเรียนต่อระดับปริญญาตรีที่ประเทศไทย รวมทั้งการตัดสินใจของอ้อมเองที่ต้องการทำงานที่นี้หลังสำเร็จการศึกษาเพราะความชอบและประทับใจประเทศไทยเป็นการส่วนตัว นอกจากนี้อ้อมยังต้องการพิสูจน์ตนเองว่าเธอสามารถที่จะพึ่งตนเองได้ โดยการหางานทำด้วยตัวเองก่อนที่จะไปสืบทอดกิจการของครอบครัวที่ประเทศจีน และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจก็เป็นเหตุผลที่ทำให้อ้อมเลือกมาเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้แทนการไปเรียนที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวในกรุงเทพมหานคร

เมื่ออ้อมมาเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ อ้อมมีความรู้สึกตื่นเต้นมากแต่ด้วยความมั่นใจในตนเองของอ้อมทำให้อ้อมไม่วิตกกังวลและมีความคิดว่าตนสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ระยะเวลาที่นั่นรุ่นพี่คนจีนได้แนะนำเรื่องการเรียนและการใช้ชีวิตที่จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้อ้อมค่อย ๆ เรียนรู้สังคมนวัตกรรมของที่นี่ไปเรื่อย ๆ ว่าควรปฏิบัติตัวเช่นไรเพื่อการปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานที่ใหม่ นอกจากนี้อ้อมยังต้องการพัฒนาภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้น เพราะจำเป็นต่อการเรียนในชั้นเรียนและการใช้ชีวิตอยู่ที่นี่ แต่อ้อมมีความคิดว่าการเรียนในชั้นเรียนอย่างเดียวคงไม่สามารถที่จะทำให้เธอพัฒนาภาษาของเธอได้อย่างที่ต้องการ ดังนั้นอ้อมจึงอาศัยการเรียนภาษาด้วยตนเองโดยการฟังเพลง ดูละคร และปะทะสังสรรค์กับคนไทยทุกวัน เช่น ไปเที่ยวกับคนไทย

ตามสถานที่ต่าง ๆ รวมทั้งการทำงานพิเศษในมหาวิทยาลัย ทำให้อ้อมพัฒนาภาษาได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งอ้อมมีความพอใจเนื่องจากทำให้การใช้ชีวิตประจำวันของเธอเป็นไปอย่างสะดวกและราบรื่น ไม่โดนเอาเปรียบ สำหรับการเรียนตามหลักสูตรปริญญาตรีที่จัดกิจกรรมให้นักศึกษาจีนได้ไปเที่ยวไปฝึกงาน ทำให้อ้อมได้เรียนรู้ด้านสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจและการทำงานของคนไทยว่ามีลักษณะเช่นไร ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเตรียมความพร้อมที่จะทำงานในประเทศไทยต่อไปในอนาคตด้วย

ที่จังหวัดเชียงใหม่ อ้อมได้ใช้ชีวิตร่วมกับเพื่อนคนจีนที่มาเรียนด้วยกัน ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่นการทำอาหารในหอพัก การไปเที่ยวยังสถานที่ต่าง ๆ มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และในขณะที่เดียวกันนั้นอ้อมก็ได้คบเพื่อนคนไทยซึ่งรู้จักกันจากการแนะนำของรุ่นพี่เพื่อนคนไทยได้ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือต่าง ๆ กับอ้อม เช่น การทำงานพิเศษ การพาไปเที่ยว ทำให้อ้อมได้รับความสะดวกสบายและซึมซับพฤติกรรมของเพื่อนคนไทย ซึ่งมีทั้งพฤติกรรมที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง แต่อ้อมเลือกที่จะทำตามทั้งหมดเพื่อความสะดวกในการใช้ชีวิตที่นี่ นอกจากนี้การคบเพื่อนคนไทยยังทำให้อ้อมสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยเช่นกัน สำหรับเครือข่ายคนจีนเกิดจากการเรียนสถาบันการศึกษาเดียวกันตั้งแต่เรียนที่ประเทศจีน และได้มาเรียน หรือทำงานที่ประเทศไทย ได้ช่วยเหลืออ้อมในเรื่องการหาสถานที่ฝึกงานที่พักขณะฝึกงาน ทำให้อ้อมได้เรียนรู้ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่แปลกออกไปอีก นอกจากนี้ยังทำให้อ้อมมองเห็นช่องทางการประกอบอาชีพในอนาคตที่ประเทศไทย โดยอ้อมได้วางแผนที่จะทำงานที่จังหวัดระยองหรือกรุงเทพมหานครหลังจากที่เธอสำเร็จการศึกษา

6. ข้าว

ข้าว เป็นนักศึกษาจีนชายจากมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศกวางสี ในเขตปกครองตนเองกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน อายุ 20 ปี ไม่นับถือศาสนาใด ลักษณะนิสัยนั้นเป็นคนร่าเริง ตลก กล้าแสดงออก ชอบคุยกับคนต่างชาติ ชอบเล่นกีฬาแบดมินตัน บ้านเกิดอยู่ที่เมืองกุ้ยโจว ข้าวเป็นน้องชายคนเล็ก มีพี่สาว 1 คนซึ่งกำลังเรียนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาจีนที่ประเทศจีน พ่อแม่ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กระบวนการเรียนรู้ของข้าว

ข้าวศึกษาที่มหาวิทยาลัยต่างประเทศกวางสีในชั้นปีที่ 1-2 และขณะนี้กำลังศึกษาต่อในชั้นปีที่ 3 ของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2555 จนถึงปัจจุบันอันเป็นผลมาจากโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศไทยกับประเทศจีน คือ มหาวิทยาลัยแห่งนี้ และมหาวิทยาลัยหัวเฉียว กับมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศกวางสี

ข้าวตัดสินใจมาเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ เพราะข้าวชอบจังหวัดเชียงใหม่ “ผมเลือกที่นี่ เพราะมีสอนการท่องเที่ยว ผมไม่อยากจะเรียนภาษาไทยอย่างเดียว เพราะเพื่อนผมที่เรียนใน หัวเฉียวเขาเรียนแต่ภาษาไทย ไปดูที่เขาเรียนนะพี่ยากมาก ๆ ถ้าผมเรียนที่นั่นคงเรียนไม่ไหว แล้วผมก็ชอบเที่ยวด้วย ” และหลักสูตรของมหาวิทยาลัยนี้มีคณะพัฒนาการท่องเที่ยวซึ่งตรงกับ ความสนใจของข้าว ต่างจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวที่เปิดหลักสูตรการสอนภาษาไทยซึ่งข้าวไม่มีความสนใจ นอกจากนี้ข้าวคิดว่าการเรียนที่จังหวัดเชียงใหม่ประหยัดค่าใช้จ่ายกว่า กรุงเทพมหานคร เนื่องจากมีหอพักสำหรับนักศึกษาต่างชาติภายในมหาวิทยาลัยที่สะดวกสบาย และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเรียน

สำหรับเรื่องประชาคมอาเซียน+3 นั้น “ผมเห็นมีแต่คนชอบพูดกัน ผมอยากรู้เลย เปิดเน็ตดูเรื่อย ๆ แล้วก็เห็นว่าเรื่องเออีซีบวกสามมีความสำคัญกับประเทศแถว ๆ นี้ แล้วก็ประเทศ จีน โดยเฉพาะอีกหน่อยถ้าพวกเราต้องไปทำงาน พวกเราคงได้ไปทำสะดวกขึ้น ” ข้าวได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษโดยการค้นหาข้อมูล และติดตามข่าวนี้เป็นประจำ เพราะข้าวเห็นว่าเรื่องนี้มี ความจำเป็นต่อการทำงานในอนาคตของตน “ผมอยากเป็นไกด์ที่บ้านผม ผมชอบพาคนไปเที่ยว เยอะ ๆ สนุกดี แล้วพอเรียนจบก็พูดภาษาไทยดีกว่านี้ ผมจะมาที่นี่ก่อนเลย จะพาคนไทยไปเที่ยว ” ซึ่งข้าวต้องการทำงานเป็นไกด์ท้องถิ่นที่มาหาลูกค้าในต่างประเทศ โดยข้าวคิดว่าว่าจะหาลูกค้า ที่ประเทศไทยเป็นประเทศแรก และข้าวมีความเข้าใจว่าในปี 2558 ตนมีโอกาที่จะไปทำงานยัง ประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน+3 ได้สะดวกยิ่งขึ้น “ถ้าจะไปทำงานต่างประเทศผมว่า ภาษาอังกฤษจำเป็นมาก ต้องเก่งภาษาอังกฤษด้วย ถึงจะได้เปรียบ ” ข้าวฝึกภาษาอังกฤษเพิ่มเติม จากในชั้นเรียนเพราะเล็งเห็นถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ โดยข้าวได้เรียนพิเศษกับอาจารย์ สอนศาสนาคริสต์ชาวอเมริกันตามคำชักชวนของรุ่นพี่ ซึ่งอาจารย์ท่านนี้ได้สอนภาษาอังกฤษฟรี ให้กับนักศึกษาจีนเพราะท่านเคยใช้ชีวิตอยู่ที่ฮ่องกงและมีความประทับใจลักษณะนิสัยของคนจีน นอกจากสอนภาษาอังกฤษฟรีแล้วอาจารย์ท่านนี้ยังได้สอดแทรกเรื่องศาสนาคริสต์เข้าไปด้วย โดยเน้นการฟังและการพูดสำเนียงที่ถูกต้อง “เป็นผู้ชายเรียนคนเดียวเลย นอกนั้นก็ผู้หญิงหมด ดี ๆ ผมหล่อที่สุด เพื่อนในห้องผมเขาไม่เรียนเพราะไม่ชอบเรียนศาสนา แต่ผมว่าก็ดี จะได้ว่า คนเยอะเขาเป็นอย่างไร อีกหน่อยไปทำงานอาจได้ใช้ก็ได้ ” ข้าวเรียนกับรุ่นพี่คนจีนประมาณ 8-9 คน และข้าวเป็นผู้ชายเพียงคนเดียวที่เรียนพิเศษภาษาอังกฤษ เนื่องจากเพื่อนผู้ชายคนอื่น ไม่ต้องการรับรู้เรื่องศาสนาคริสต์หรือศาสนาใด ๆ แต่ข้าวมีความคิดว่าเรียนไปก็มีประโยชน์กับ ตนเองเพราะในอนาคตข้าวต้องหาลูกค้าที่อาจมีลักษณะแตกต่างกันออกไปรวมทั้งเรื่องศาสนาด้วย ซึ่งถ้าตนรู้รายละเอียดเกี่ยวกับศาสนาไว้บ้างก็จะทำให้สามารถปฏิบัติตัวกับลูกค้าได้อย่างเหมาะสม

สำหรับการเรียนในชั้นเรียน ทางคณะกรรมการท่องเที่ยวได้แยกสอนระหว่างนักศึกษาไทยและนักศึกษาจีน เพราะต้องการให้เวลานักศึกษาจีนปรับตัวด้านการฟังและการพูดภาษาไทย ก่อนจึงเริ่มสอนเนื้อหาวิชา และทุกวิชานั้นสอนเป็นภาษาไทย เนื่องจากอาจารย์เป็นคนไทยพูดภาษาจีนไม่ได้และตามหลักสูตรต้องสอนเป็นภาษาไทย ข้าวเรียนวันจันทร์ถึงวันศุกร์ตั้งแต่เช้าถึงเย็น “ มาเรียนวันแรกผมฟังไม่รู้เรื่องเลย ไม่รู้ว่าอาจารย์พูดอะไรบ้าง ได้แต่มองหน้าเขา เขาสั่งให้ทำการบ้านผมยังไม่รู้เลย แต่เพื่อนก็บอกทีหลังว่าให้ทำงานอะไรส่งบ้าง แล้วผมก็ไม่เข้าใจว่าทำไมพวกเราต้องเรียนเกษตรด้วย แต่ตอนนี้รู้แล้ว ” ระยะเวลาแรกข้าวฟังไม่เข้าใจเลย การไปเรียนในแต่ละวันนั้นข้าวไม่ทราบว่าอาจารย์สอนเกี่ยวกับอะไรบ้าง และข้าวก็ไม่ทราบว่าต้องถามอาจารย์เป็นภาษาไทยอย่างไร ซึ่งข้าวสงสัยว่าเพราะเหตุใดคณะกรรมการท่องเที่ยวต้องเรียนวิชาเกษตรด้วย ดังนั้นเพื่อนคนอื่นที่ฟังรู้เรื่องได้อธิบายเนื้อหาวิชาให้ข้าวฟัง ข้าวจึงสามารถทำการบ้านส่งอาจารย์ได้ เมื่อเรียนที่นี่ได้ประมาณ 3 เดือนข้าวเริ่มฟังภาษาไทยเข้าใจ ทำให้ข้าวทราบว่าหน้าที่ข้าวต้องเรียนวิชาเกษตรเพราะมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นเรื่องการเกษตร นักศึกษาทุกคณะจึงจำเป็นต้องมีความรู้ เรื่องนี้ “ เพื่อนสอนให้ผมเล่นเฟสบุ๊ค เพื่อนบอกว่าคนไทยชอบเล่น จะได้คุยภาษาไทยกับคนไทยบ่อยๆ เล่นแรกๆ สับสนครับ แต่ตอนนี้คล่องแล้ว มีเพื่อนคนไทยเยอะเลย พี่คูตี พี่เฟสบุ๊คอะไร รับผมด้วยนะครับ ” นอกจากข้าวเรียนในชั้นเรียนทุกวันแล้วข้าวยังได้ฝึกภาษาเองด้วย เช่น การฟังเพลงไทย เล่นเฟสบุ๊คเพื่อสนทนากับเพื่อนคนไทย และเมื่อรุ่นพี่คนจีนแนะนำให้ข้าวจู้จักกับคนไทยทำให้ข้าวได้พูดคุย ไปกินข้าว เล่นกีฬาด้วยกัน การใช้ภาษาไทยของข้าวจึงพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว มีเพียงสำเนียงในการพูดเท่านั้นที่ยังไม่ชัดเจนเท่ากับเพื่อนนักศึกษาจีนคนอื่น

ในวันหยุดเสาร์อาทิตย์ข้าวชอบไปเที่ยวในเมืองเชียงใหม่ “ วันหยุด ผมชอบขี่รถมอเตอร์ไซด์ไปเที่ยวในเมือง เพื่อนเป็นคนซ้อนเพราะผมขี่เก่งกว่า พี่เคยไปร้านนวดใหม่ คนจีนที่มาเที่ยวเขาแนะนำให้ผมไป ร้านนี้มีชื่อเสียงมากเลยนะ คนที่นวดเป็นคนคุกผู้หญิงแต่ตอนนี้เป็นคนดีแล้ว แปลกดี ผมอยากรู้ว่าคนนวดที่นี่เป็นอย่างไร เพราะที่ประเทศจีนเขาจะมองว่าคนที่นวดเป็นผู้หญิงไม่ดี แต่พอไปแล้วก็รู้ว่าคนที่นวดที่นี่ไม่ใช่อย่างนั้น แล้วก็นวดแบบไทยดีมาก ผมหายปวดที่หลังเลย ” ข้าวมักขี่รถจักรยานยนต์ไปกับเพื่อนนักศึกษาจีนผู้ชาย แต่ถ้าวันใดเพื่อนผู้หญิงต้องการไปเที่ยวด้วย ข้าวจะโบกรถโดยสารสี่เขี้ยวสายสันทราย- กาดหลวงเข้าเมือง และต่อรถสองแถวสีแดงไปตามสถานที่ต่างๆ ที่ต้องการจะไป ข้าวชอบไปนวดตัวที่ร้านลีลาสปา บริเวณตลาดสมเพชร หรือไปที่ร้านนวดแผนไทยของทททสถานหญิงเชียงใหม่ เนื่องจากข้าวเคยไปที่กาดหลวงแล้วพบกับนักท่องเที่ยวจีนกลุ่มหนึ่ง นักท่องเที่ยวจีนกลุ่มนี้ได้แนะนำให้ข้าวลองไปนวดตัวที่ร้านลีลาสปา เพราะร้านนี้นวดแผนไทยได้ดีมาก ข้าวจึงทดลองไปนวดตัว นอกจากนี้ข้าวต้องการทราบว่า

พนักงานที่นวดแผนไทยนี้มีลักษณะอย่างไร เนื่องจากคนที่มีอาชีพนวดที่ประเทศจีนสังคมมักมองว่าเป็นผู้หญิงไม่ค่อยดี แต่ที่ร้านลีลาสปาพนักงานนวดหญิงเคยเป็นนักโทษมาก่อน เมื่อพ้นโทษจึงมาทำงานที่ร้านนี้ ซึ่งมีทั้งหมด 5 สาขาในจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อเข้าไปที่ร้านนวดมีเมนูให้เลือกทั้งหมด 4 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น และไทย ข้าวเลือกการนวดทั้งตัว 1 ชั่วโมง

“ พี่รู้ไหมว่าที่นี่มีร้านอาหารอะไรอร่อยบ้างครับ ร้านแบบทางเหนือ ผมอยากกิน ผมกินเผ็ดได้ นะครับ พี่อาหารเหนือมีอะไรบ้าง... โอ๊ยพี่ เจ็บครับ ทำให้น้อยลงนิดหน่อยพูดว่าไง แบบนี้ผมรู้สึก เจ็บครับ.... อ้อ ต้องบอกว่าเบาๆ หน่อยเหอครับ เชี่ย ๆ ยินดีเจ้า ถ้าพ่อกับแม่มาเที่ยวผมจะมาอีก นะครับ ” ระหว่างที่นวดตัวนั้นข้าวได้ชวนพนักงานคุยเรื่องต่าง ๆ เช่น เรื่องร้านอาหาร ในจังหวัดเชียงใหม่ เรื่องประวัติของตนเองอย่างคร่าว ๆ ว่าเป็นคนที่ไหน มาเรียนที่นี่ได้อย่างไร ซึ่งพนักงานต่างก็หัวเราะคำถามของข้าวเนื่องจากข้าวเป็นคนตลกและพูดภาษาไทยไม่ชัด นอกจากนี้ยังสอนภาษาคำเมืองให้ข้าวกับเพื่อน ๆ ข้าวชอบการนวดแผนไทยที่ร้านนี้มาก เพราะต่างจากที่เคยนวดที่ประเทศจีน และมีความคิดว่าถ้ามีโอกาสตนจะพาพ่อและแม่มา นวดที่ร้านนี้

นอกจากนี้แล้วข้าวได้ไปเที่ยวที่น้ำพุร้อนสันกำแพง ปางช้างแม่สา และบ้านบ่อสร้าง โดยเหมารถสองแถวสีแดงไปตามสถานที่ต่าง ๆ ตามคำแนะนำของรุ่นพี่ ข้าวมีความรู้สึกว่าคุณ เชียงใหม่นั้นโชคดีมากที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สนุกและสวยงามหลายแห่ง “ คนที่นี่โชคดีมากเลย ไม่ต้องไปเที่ยวที่ไกล ๆ ก็สนุก นี่ไงพี่ ผมเอาแผ่นพับจากที่นั่นมาด้วย เดี่ยวจะอ่านให้พี่ ประโยชน์ของการอาบน้ำพุร้อน หนึ่งใน..... (อ่านจนจบ) พี่ผมอ่านถูกไหม ถ้าไปบ่อย ๆ ผมต้องหล่อแน่ ๆ เลย ฮ่าๆ ” การไปเที่ยวแต่ละแห่งนั้นทำให้ข้าวได้ความรู้มากมาย เช่น การไปน้ำพุร้อนสันกำแพง ทำให้ข้าวทราบว่าประโยชน์ของการอาบน้ำแร่ นั้นสามารถรักษาโรค ผิวหนังได้ ทำให้การไหลเวียนของโลหิตดีขึ้น แก้อาการปวดเมื่อยของร่างกาย ปวดตามข้อ กล้ามเนื้ออักเสบปวดกระดูกและเหน็บชา นอกจากนี้ร่างกายขับสิ่งสกปรกออกจากร่างกาย ทางรูขุมขนได้ดียิ่งขึ้น “ พี่ผมไปปางช้างมา ผมได้ขี่ช้างด้วย ช้างน่ารักมากครับ ช้างเหมือนเด็ก ชน ชอบเดิน ตกตึกผมก็ขออาบน้ำให้ด้วย ตัวเปียกน้ำหมดเลย วันนั้นผมดูว่าที่ประเทศไทย มีช้างตาย โคนยิงโซ่ไหม น่าสงสารจริงๆ ไม่รู้ว่าเขาจะเอาฟัน (งา) ช้างไปทำไม ถ้าคนที่ยิงช้าง ลองไม่มีฟันบ้างก็ดีนะพี่ ” ส่วนการไปปางช้างแม่สา นั้นนอกจากข้าวจะได้ความเพลิดเพลิน จากการแสดงของช้างแล้ว ยังทำให้ข้าวทราบถึงวิธีการเลี้ยงช้างและการดูแลสุขภาพของช้าง ซึ่งข้าวได้ไปขี่ช้าง ให้อาหารช้าง ข้าวรู้สึกว่าการขี่ช้างเป็นสัตว์ที่น่ารักประจำชาติของไทยซึ่งคล้ายกับ หมูแพนด้าที่เป็นสัตว์ประจำชาติของจีน ถึงข้าวจะเป็นคนจีนแต่ข้าวก็ต้องการอนุรักษ์ช้างและร่วม บริจาคเงินให้กับโครงการอนุรักษ์ช้างไทยด้วย “ คนไทยมีความสามารถมากเลยนะพี่ เก่งด้วย

เมื่อก็ผมเห็นเขาเขียนตัวอักษรจีนที่แปลว่าโชคดีด้วย ก่อนปิดเทอมผมจะมาอีก ผมจะซื้อไปฝากแม่กับเพื่อน พี่มาช่วยเลือกด้วยนะ “ไม่รู้ว่าผู้หญิงชอบแบบไหน” สำหรับการไปบ้านบ่อสร้างทำให้ข้าวทราบวิธีการทำร่มตั้งแต่วิธีการทำกระดาษสา การทำและประกอบโครงร่ม และการเขียนลวดลายบนร่ม ซึ่งข้าวกคิดไว้ว่าจะซื้อร่มบ่อสร้างไปฝากแม่และเพื่อนผู้หญิงที่ประเทศจีนช่วงปิดเทอมภาคการศึกษาที่ 2 โดยตามความคิดเห็นของคนไทยด้วย เนื่องจากตนเองเป็นผู้ชายไม่ทราบว่าต้องซื้อสินค้าแบบใดถึงจะถูกใจผู้รับ

ก่อนเปิดภาคเรียนที่ 2 เมื่อข้าวกกลับมาที่จังหวัดเชียงใหม่ ข้าวกได้หัดขับรถยนต์บริเวณถนนหลังมหาวิทยาลัยทุกวัน โดยเพื่อนคนไทยเป็นคนสอนข้าวกขับรถ “ถ้าขับรถไปเที่ยวเองได้ก็จะดีใจ สะดวกดี พวกเราอยากที่ไหนเมื่อไหร่ก็ได้ เพื่อนๆ ไม่ต้องเหนื่อยด้วย เพราะผมจะเป็นคนขับเอง ให้เพื่อน ๆ นอนในรถเลย แต่ว่าจะกล้านอนรีเปล่านั้นเวลาที่ผมขับ ฮ่า ๆ” ข้าวกต้องการขับรถยนต์ให้ไปเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน คอยอินทนนท์ คอยอ่างขาง ซึ่งข้าวกยังไม่เคยไปและต้องการพาเพื่อน ๆ ไปเที่ยวด้วย เนื่องจากการเดินทางโดยรถรับจ้างหรือรถประจำทางนั้นไม่สะดวกเท่ากับการขับรถไปเอง ข้าวกหัดขับรถประมาณ 3-4 วัน จึงไปสอบใบขับขี่ที่สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเพื่อนคนไทยที่สอนข้าวกขับรถได้ให้คำแนะนำเรื่องกฎจราจรของประเทศไทยเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสอบข้อเขียน รวมทั้งได้อธิบายถึงวิธีการสอบภาคปฏิบัติอย่างละเอียดว่าควรทำอย่างไรบ้าง นอกจากนี้ข้าวกได้สอบถามข้อมูลเรื่องการสอบใบขับขี่ของคนต่างชาติจากแม่ซึ่งเป็นเพื่อนคนไทยอีกคนหนึ่ง รวมทั้งหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตประกอบด้วย เพื่อให้ตนเองเกิดความพร้อมและความมั่นใจในวันสอบ “ที่นี่ไง ผมมีอะไรให้ดู (ถือใบขับขี่ให้ดู) เก่งไหม กว่าจะสอบได้ ผมถามหมดเลย เพื่อน แม่ อินเทอร์เน็ต แต่ก็ไม่เหนื่อยแล้ว วันหน้าผมจะพาพี่ไปเที่ยวเอง เดี่ยวจะขอยืมรถของเพื่อนที่กรุงเทพ เขาจะกลับประเทศจีนไม่รู้ว่าจะกลับมาอีกเมื่อไหร่” ซึ่งการเตรียมตัวนี้ทำให้ข้าวกสอบใบขับขี่ผ่าน ข้าวกดีใจมากถึงแม้ว่ายังไม่มียุทธยานต์เป็นของตนเอง ข้าวกมีความคิดว่าการใช้ชีวิตอยู่ต่างแดนนั้น นอกจากความสะดวกสบายที่ตนเองต้องการได้รับแล้ว ข้าวกยังต้องการปฏิบัติตัวให้ถูกต้องตามกฎหมายของประเทศนั้นด้วย โดยข้าวกพยายามหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อผ่านกระบวนการวิธีที่ถูกต้องในการใช้ชีวิตอยู่ที่นี่

การใช้ชีวิตของข้าวก

วันแรกที่ข้าวกเดินทางมาถึงจังหวัดเชียงใหม่ “ผมคิดว่าจะมาที่เชียงใหม่มานานแล้ว ผมเคยดูหนังที่เขามาทำที่เชียงใหม่ ไม่คิดว่าจะได้มาเรียนที่นี่จริงๆ แล้วผู้หญิงก็หน้าตาสวยครับ อาจารย์ก็มารับที่สนามบิน ใจดีมากครับ” ข้าวกดีใจมากเพราะข้าวกต้องการมาที่นั่นมานานแล้ว ข้าวกรู้สึกตื่นเต้นที่จะได้พบสิ่งแปลกใหม่ทั้งคนและสิ่งแวดล้อม และรู้สึกประทับใจที่อาจารย์ประจำ

คณะพัฒนาการท่องเที่ยว รุ่นพี่คนจีน คนไทย มากอยต้อนรับที่สนามบิน และอำนวยความสะดวกเรื่องที่พักให้ ข้าวได้พักอยู่ที่หอพักนานาชาติภายในมหาวิทยาลัย หอพักนี้มีสองชั้น ชั้นบนสำหรับนักศึกษาจีนหญิง ส่วนชั้นล่างสำหรับนักศึกษาจีนชายและนักศึกษาจากชาติอื่น เช่น นักศึกษาจากลาว ใต้หวัน ฟิลิปปีนส์ ซึ่งมีจำนวนประมาณ 3 คนที่มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในระยะสั้นไม่เกิน 3 เดือน “ผมอยู่ข้างล่าง ดี ๆ ไม่ต้องเดินขึ้นบันได มีคนประเทศอื่นด้วย บางทีผมก็ชวนเขาไปเล่นเบต ”

ห้องพักของข้าวอยู่ชั้น 1 โดยพักรวมกับนักศึกษาจีนชายอีก 3 คน ระยะเวลาที่มาถึงนั้น “ มาอยู่ที่นี้สัปดาห์แรก ผมก็ไปกินข้าวที่โรงอาหารแต่ผมไม่อิ่ม กินก็จางก็ไม่อิ่ม รู้สึกใช้เงินมาก ก็ไม่รู้ทำอะไร เพื่อนผมเลยชวนทำอาหารกินเอง ทำไม่ค่อยเป็นหรือแค่ก็อร่อย เห็นใหม่ กินเลยครับ ถ้าไม่อยากทำกินเองผมก็ไปส่งผู้หญิงที่ตลาด เดี่ยวเขาก็เอาอาหารมาให้พวกเรากิน ผมก็แค่หุงข้าวรอครับ ” ข้าวเคยไปรับประทานอาหารที่โรงอาหารภายในมหาวิทยาลัย แต่เนื่องจากรสชาติของอาหารไม่ถูกปากและได้จำนวนน้อย ข้าวและเพื่อนร่วมห้องจึงทำอาหารรับประทานเอง และเพื่อนนักศึกษาจีนหญิงมักนำอาหารมาให้ข้าวและเพื่อน ๆ ที่ห้องเป็นประจำ แต่ข้าวต้องเป็นคนขับรถจักรยานยนต์ไปส่งเพื่อนผู้หญิงซื้อของสดที่ตลาดก่อนเพื่อนผู้หญิง ถึงจะทำอาหารมาให้ข้าวและเพื่อน ๆ รับประทาน ข้าวทำอาหารจีนได้หลายอย่าง เช่น ต้นเนื้อหมู ไข่เค็มทอด ผัดผัดคองกับวุ้นเส้น ผัดมันฝรั่งใส่ไข่ เมื่อทำอาหารเสร็จข้าวจะนำอาหารมาวางไว้ที่โต๊ะและรับประทานกับเพื่อนร่วมห้อง และในบางครั้งข้าวได้ชวนเพื่อนคนใต้หวันที่พักอยู่ชั้นเดียวกันมารับประทานอาหารร่วมกัน สิ่งนี้ทำให้ข้าวเรียนรู้ว่าการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันทำให้ข้าวกับเพื่อน ๆ เกิดความสามัคคีกันและสามารถใช้ชีวิตต่างถิ่นได้อย่างสะดวกสบายและมีความสุข

ภายในห้องพักของข้าว มีห้องน้ำและระเบียงหลังห้องที่ใช้สำหรับตากผ้าแต่ถูกดัดแปลงเป็นห้องครัวขนาดเล็กที่รุ่นพี่รุ่นก่อนๆ ได้ทิ้งอุปกรณ์ในการทำอาหารไว้ให้ เช่น เหยิง มีด หม้อไฟฟ้า จานชามซ้อนซ้อน หม้อหุงข้าว ฯลฯ “ ผมร้อนครับ ยิ่งใส่เสื้อยิ่งร้อน อยู่ในห้องกับเพื่อน ถ้าไม่มีใครก็เป็นอย่างที่ผมเห็นล่ะ เพื่อนชอบหัวเราะผมแล้วก็แกล้งไม่ยอมบอกว่าจะมีคนมาหา ถ้าใครมาที่ห้องผมต้องรีบใส่เสื้อเพราะอายเขา บางทีก็ใส่เสื้อคนละด้าน ฮ่า ๆ ” เมื่ออยู่ในห้องข้าวชอบถอดเสื้อเดินไปเดินมาเพราะอากาศที่ประเทศไทยค่อนข้างร้อน แต่ถ้าเพื่อนผู้หญิงหรืออาจารย์มาหาที่ห้องข้าวจะรีบใส่เสื้อให้เรียบร้อย ซึ่งเพื่อนผู้ชายในห้องมักตกพฤติกรรมของข้าวที่รุกกรูกรุนทุกครั้งที่มีคนมาหาที่ห้อง ข้าวพูดภาษาไทยไม่ชัดและฟังไม่ค่อยเข้าใจ ทุกครั้งที่ข้าวพูดภาษาไทย เพื่อนนักศึกษาจีนผู้หญิงมักจะหัวเราะที่ข้าวพูดผิดและได้แนะนำให้ข้าวพูดใหม่ให้ถูกต้อง “ เพื่อนผู้หญิงก็สอนให้หัว่อ (ฉัน,ผม) เออ ไม่ใช่ เพื่อนผู้หญิงสอนให้ผมพูดให้ถูก

แต่หว่าชอบลิ้ม เขาก็หัวเราะ ผมก็หัวเราะไปด้วย สนุกดี ดีกว่าเขาร้องไห้ ไม่สนุกเลย” ข้าวเป็นคนอารมณ์ดีและมีความสุขที่ทำให้เพื่อนๆ หัวเราะ ข้าวมักพูดว่าข้าวชอบให้เพื่อน ๆ หัวเราะมากกว่าเห็นเพื่อนร้องไห้เวลาที่คิดถึงบ้าน

ช่วงปิดเทอมของภาคการเรียนที่ 1 ข้าวได้ไปกรุงเทพมหานคร โดยนั่งรถทัวร์ไปกับรุ่นที่นักศึกษาจีนที่ต้องไปฝึกงานที่นั่น เมื่อถึงกรุงเทพมหานครข้าวไปส่งรุ่นพี่ที่หอพัก และได้ค้นเพื่อนนักศึกษาจีนซึ่งเรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวมารับที่หอของรุ่นพี่ ข้าวได้พักที่หอของเพื่อนคนนี้ทั้งเดือนตุลาคม 2555 ช่วงเช้าถึงกลางวันเพื่อนได้ขับรถยนต์พาข้าวไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานครและบริเวณปริมณฑล เช่น วัดระฆัง วัดอรุณ วัดพระแก้ว สนามหลวง สยาม ห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ เมืองโบราณสมุทรปราการ เป็นต้น ส่วนช่วงกลางคืนนั้นเพื่อนพาข้าวไปร้านผับเพื่อกินเหล้า พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทั้งเรื่องการศึกษาและการใช้ชีวิตในแต่ละแห่ง ซึ่งข้าวได้ชวนเพื่อนไปเที่ยวที่จังหวัดเชียงใหม่และข้าวจะเป็นไกด์นำเที่ยวเอง “ครั้งนี้เพื่อนผมพาผมไปเที่ยว ครั้งหน้าถ้าเขามาเที่ยวที่เชียงใหม่ ผมจะเป็นคนนำเที่ยวเอง ต้องสนุกแน่ ๆ พี่ไปด้วยกันนะ กลับไปเชียงใหม่ผมจะหัดขับรถ จะได้พาพี่ไปเที่ยวด้วย ถ้าพี่ไปผมจะไม่กินเหล้า จะชวนพวกเพี้ยเพี้ย (เพื่อนผู้หญิง) ไปด้วย แล้วพี่ก็ชวนเพื่อนพี่ไปด้วยก็ได้นะ” เครื่องช่วยเพื่อนคนจีนของข้าวได้ช่วยเหลือข้าวในเรื่องต่าง ๆ ทำให้ข้าวใช้ชีวิตในต่างแดนได้อย่างสะดวกสบาย และในขณะที่เดียวกันข้าวก็ต้องการให้เพื่อนคนจีนของข้าวรู้จักกับเพื่อนคนไทยด้วย เปรียบเหมือนพยายามสร้างเครือข่ายให้กว้างขึ้น เพื่อการใช้ชีวิตขณะที่ยังเป็นนักศึกษาในปัจจุบัน และเล็งเห็นประโยชน์ต่อหน้าที่การงานในอนาคตด้วย เนื่องจากข้าวมีเป้าหมายที่แน่ชัดว่าตนเองต้องการประกอบอาชีพเป็นไกด์และต้องการรู้จักคนให้มาก ซึ่งคนที่ข้าวได้ทำความรู้จักมากขึ้นเรื่อย ๆ นี้อาจเป็นลูกค้านักท่องเที่ยวไทยของข้าวในอนาคตก็เป็นได้

นอกจากนี้การเรียนรู้ตามความสนใจของข้าวโดยไปตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้นทำให้ข้าวเกิดแรงจูงใจที่ต้องการทำงานด้านการท่องเที่ยว ซึ่งข้าวตั้งเป้าหมายไว้ว่าตนเองต้องการเป็นไกด์ท้องถิ่นที่ประเทศจีน เมื่อมาเห็นสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่แล้วจึงเกิดความคิดว่าตนเองต้องหาความแตกต่างและจุดเด่นของสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศจีนเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจากประเทศไทยให้ได้ “ผมมาเที่ยวเยอะ ๆ หลายที่แบบนี้ รู้สึกว่าเชียงใหม่มีที่เที่ยวน่าสนใจ แต่แต่ละที่ก็ไม่เหมือนกัน อีกหน่อยผมก็ต้องบอกกับลูกค้าว่าที่เที่ยวที่บ้านผมมีอะไรที่น่าสนใจบ้าง คนจะได้อยากมาเที่ยวเหมือนกับที่ผมอยากไปเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่” ซึ่งสิ่งนี้ทำให้ข้าวมองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคตด้วย

เมื่อเปิดภาคเรียนที่ 2 ข้าวดำวางแผนไว้ก่อนว่าต้องการไปเที่ยวที่ไต้หวัน แต่ยังไม่มีโอกาสไปเพราะข้าวดำต้องเรียนทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ดังนั้นข้าวจึงตั้งใจเรียนในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากข้าวดำฟังภาษาไทยเข้าใจพอสมควร ทำให้ฟังอาจารย์สอนรู้เรื่องและสนุกไปกับเนื้อหาวิชานั้น ๆ แต่ข้าวดำต้องการฝึกภาษาไทยให้ดีกว่านี้ “ ผมพูดภาษาไทยอยากเก่งเหมือนคนอื่น แต่ว่าทำอย่างไรก็ได้เท่านี้ เพื่อนบอกว่าถ้าคุยกับคนไทยเยอะๆ ก็จะดี ต้องคุยทุกวัน เฟสบุ๊คก็พิมพ์ไม่ค่อยได้พูด ต้องทำงาน แม่ให้ผมไปสอนภาษาจีนกับคนไทย คงช่วยได้นะ” ข้าวจึงคิดที่จะทำงานพิเศษกับคนไทย และในขณะที่เดียวกันนั้นเพื่อนคนไทยที่ข้าวดำและเพื่อน ๆ เรียกว่าแม่ได้แนะนำให้ข้าวดำไปสอนภาษาจีนให้กับคนไทย ข้าวดำใช้เวลาว่างช่วงเย็นหรือวันหยุดเสาร์อาทิตย์ไปสอนภาษาจีน โดยข้าวดำใช้รถจักรยานยนต์และมีเพื่อนซ้อนท้ายไปด้วยอีก 1 คน ไปสอนที่บ้านของคนไทยคนนั้น “ ผมไปสอนที่บ้านเขา ผมยังไม่เก่งหรอก แต่แม่บอกมาให้เขาฟังแล้วก็พูดได้ก็พอ ยังไม่ต้องเขียน หลังเลิกเรียนเขาชอบทำอาหารให้กิน อร่อยมาก ๆ ครับ ” ข้าวดำสอนภาษาจีนโดยเน้นการพูดและการฟัง เนื่องจากผู้เรียนมีความจำเป็นต้องใช้ภาษาจีนให้ได้ก่อนที่จะไปทำงานที่ฮ่องกง และทุกครั้งที่ข้าวดำไปสอนภาษาจีน ผู้เรียนมักทำอาหารไทยให้ข้าวดำและเพื่อน ๆ รับประทาน ข้าวดำมีความรู้สึกว่าคุณไทยใจดีและมีความเป็นมิตรมาก

หลังจากที่ผู้เรียนคนนี้ไปทำงานที่ฮ่องกงแล้ว ข้าวจึงมีเวลาว่าง “ ไม่ได้สอนแล้ว ผมไม่รู้จะไปไหนดี เลยไปห้องสมุด เย็นดี อยู่ในห้องไม่ได้เลย ร้อนมาก ” วันเสาร์หรือวันอาทิตย์ข้าวดำมักไปห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือ และเล่นอินเทอร์เน็ตเพื่อติดต่อกับพ่อแม่หรือเพื่อน ๆ ที่ประเทศจีน เพราะในห้องสมุดเปิดเครื่องปรับอากาศรวมทั้งเปิดสัญญาณอินเทอร์เน็ต อากาศจึงเย็นและสัญญาณอินเทอร์เน็ตแรงกว่าที่หอพักของตน ทำให้ข้าวดำที่ห้องสมุดในช่วงกลางวันเป็นประจำ และเดินกลับมาที่หอพักในช่วงเย็นเพื่อทำอาหารรับประทานร่วมกันกับเพื่อน ๆ หลังจากนั้นประมาณ 3 โมงเป็นต้นไปข้าวดำมักชวนเพื่อนผู้ชายไปเที่ยวในเมืองเชียงใหม่โดยข้าวดำใช้รถจักรยานยนต์และมีเพื่อนซ้อนท้ายเพื่อไปกินเหล้ากัน “ ผมชอบเที่ยวไง ก็ชวนเพื่อนไปกัน ที่นี่ร้านเยอะไม่ค่อยมีเรื่องอะไร เมืองไทยนี่อิสระจริงๆเลย ผู้หญิงก็สวย ๆ แต่ทำไมไม่ค่อยเห็นผู้ชายหล่อเลย ต้องแบบผมถึงจะหล่อ ” ข้าวดำชอบร้านผัดในเชียงใหม่มาก เนื่องจากข้าวดำมีความรู้สึกว่าการใช้ชีวิตที่นี่มีความเป็นอิสระ ปลอดภัย กว่าที่ประเทศจีน นอกจากนี้คนไทยยังใจดี และเป็นมิตรรวมทั้งสาวไทยส่วนมากก็หน้าตาสวยและรูปร่างดี เมื่อเที่ยวเสร็จแล้ว ข้าวดำและเพื่อน ๆ มักกลับมาที่หอพักประมาณตี 1 “ ผมไม่กินเหล้าเยอะหรอก เดี่ยวตำรวจจับ ไปถึงหอก็ไม่หลับ ต้องทำงานส่งอาจารย์ก่อน ” ถึงแม้ว่าข้าวดำจะกินเหล้าแต่ข้าวดำก็ไม่เมา และบ่อยครั้งหลังจากที่ข้าวดำกลับมาจากเที่ยวกลางคืนแล้ว ข้าวดำยังสามารถทำการบ้านต่อได้ถึงประมาณตี 3 และเข้านอนซึ่งปกติข้าวดำมักตื่นนอนประมาณ 11.00 น. ในวันรุ่งขึ้น

ข้าวแบ่งเวลาในการเรียนและการเที่ยวได้เป็นอย่างดี เพราะข้าวมองว่าการเรียนในชั้นเรียนและการไปเที่ยวข้างนอกต่างก็มีประโยชน์เท่าๆกัน ทำให้ข้าวได้ความรู้ไปคนละแบบ ภาคการเรียนที่ 1 ข้าวได้เกรดเฉลี่ย 3.11 ซึ่งข้าวพอใจกับผลการเรียนของตนเอง เพราะถึงแม้ว่าข้าวชอบเที่ยวแต่ข้าวกໍไม่เคยทิ้งการเรียน เนื่องจากข้าวกัดคิดถึงพ่อแม่อยู่ตลอดเวลา ข้าวกัดติดต่อกับพ่อแม่ทางโทรศัพท์เกือบทุกวัน ถ้าวันใดพ่อแม่ว่างข้าวมักชวนพ่อแม่เล่น QQ เพื่อคุยกันแบบเห็นหน้า ทำให้ทั้งพ่อแม่และข้าวคลายความเป็นห่วง ความคิดถึงซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ข้าวใช้เวลาช่วงเย็นก่อนที่จะรับประทานอาหารเล่นกีฬา เช่น แบดมินตัน บิงปอง และว่ายน้ำ ข้าวมักเล่นแบดมินตันหน้าหอพักนานาชาติ เล่นบิงปองที่โรงยิม และว่ายน้ำที่สระว่ายน้ำภายในมหาวิทยาลัย “ช่วงนี้ต้องเล่นแบดเยอะ ๆ เดียวอาทิตย์หน้าผมต้องไปแข่งที่เขาให้ผมเป็นพระเอก ” ข้าวเน้นการเล่นแบดมินตันมากกว่ากีฬาประเภทอื่น เนื่องจากรุ่นพี่ให้ข้าวเป็นตัวแทนของนักศึกษาจีนจากมหาวิทยาลัยไปแข่งขันกับนักศึกษาจีนจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งข้าวกัดเต็มใจที่ตนมีส่วนร่วมในงานกีฬา เวลาที่ข้าวซ้อมแบดมินตันมักมีเพื่อนนักศึกษาจีนทั้งชายและหญิงมากอยให้กำลังใจและส่งเสียงเชียร์ข้าวอยู่ตลอดเวลา

เนื่องจากข้าวชอบช่วยเหลือเพื่อน ๆ และเป็นคนตลก จึงเป็นที่ชื่นชอบของเพื่อน ๆ และอาจารย์

ในวันตรุษจีนซึ่งถือว่าเป็นวันปีใหม่ของจีน เพื่อน ๆ คนจีนของข้าวซึ่งกำลังเรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียว กรุงเทพมหานคร ได้ขับรถยนต์มาหาข้าวที่จังหวัดเชียงใหม่เพื่อฉลองเทศกาลสำคัญ ข้าวพาเพื่อน ๆ ทั้งคนจีนและคนไทยไปเที่ยวที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพราะข้าวต้องการไปเที่ยวที่นั่นแล้วแต่ไม่มีโอกาสได้ไป ระหว่างการเดินทางข้าวแวะไปเที่ยวที่ม่อนแจ่มก่อนตามคำแนะนำของเพื่อนคนไทย ข้าวชอบบรรยากาศของเส้นทางไปม่อนแจ่มมาก และรู้สึกดีใจที่ตนได้เห็นการปลูกไร่สตอเบอรี่ของโครงการหลวงหนองหอย หลังจากนั้นก็เดินทางไปปาย “ผมอยากไปปายมานานแล้ว ดีใจมากๆที่ได้ไป แต่ผมเก่ง ผมไม่เป็นอะไรเลย มีแต่คนอ้วก ที่จริงผมกินยาแก้เมารถก่อนไปแล้วต่างหาก ฮ่า ๆ ” เพื่อน ๆ คนจีนหลายคนรู้สึกเวียนหัวมากเนื่องจากถนนไปปายนั่นคดเคี้ยว แต่ข้าวไม่เป็นอะไรเพราะทานยาแก้เมารถตามคำแนะนำของเพื่อนคนไทย ซึ่งข้าวได้แนะนำให้เพื่อนคนจีนทานยาแต่เพื่อนปฏิเสธ

ข้าวและเพื่อน ๆ ขับรถเลยตัวเมืองปาย เพื่อไปพักที่หมู่บ้านสันติชลโดยพักที่บ้านดิน หมู่บ้านนี้เป็นหมู่บ้านของชาวจีนยูนนาน “เห็นที่นี้แล้ว ผมอยากกลับบ้าน ที่นี้เหมือนกับชนบทที่ประเทศจีนเลย ไม่รู้อาหารจะเหมือนกันไหม ลองไปกินดีกว่า ฝักร้อยไหม กินเยอะ ๆ นะ ” ข้าวและเพื่อน ๆ คนจีนคิดถึงบ้านและต้องการมารับประทานอาหารจีน เช่น บะหมี่ยูนนาน หมั่นโถวขาหมูและเลี้ยงเฟิงหรือเฟรนฟราย ยูนนาน นอกจากนี้ยังต้องการให้เพื่อนคนไทยสัมผัสบรรยากาศแบบจีนจึงตัดสินใจมาพักค้างคืนที่นี้ ข้าวได้ขี่ม้าชมบริเวณรอบ ๆ หมู่บ้านและตกทาย

สวัสดิ์ปีใหม่กับชาวบ้าน ซึ่งข้าวรู้สึกประทับใจที่ประเทศไทยมีหมู่บ้านของคนจีนทำให้ข้าวรู้สึกว่าเหมือนใช้ชีวิตอยู่ในประเทศของตน ช่วงหัวค่ำข้าวและเพื่อนๆ ได้ขับรถย้อนมาที่ตัวเมืองปาย เพื่อมาเที่ยวชมบรรยากาศถนนคนเดินปาย ข้าวรู้สึกว่าถนนคนเดินที่นี่คล้ายกับถนนคนเดินท่าแพ แต่ขายของในราคาที่แพงกว่า แต่ข้าวก็ซื้อของที่ระลึกจากที่นี่ไปฝากเพื่อน ๆ ที่หอพักและอาจารย์ หลังจากนั้นจึงกลับมาพักผ่อนที่หมู่บ้านสันติชล

เมื่อเพื่อนคนจีนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวกลับไปแล้วก็ถึงช่วงเวลาของการสอบปลายภาค ข้าวหยุดเที่ยวและไปอ่านหนังสือที่ห้องสมุดเกือบทุกวันเพราะข้าวตั้งใจไว้ว่าจะแนนของเทอมนี้ ต้องดีกว่าเทอมที่แล้ว หลังจากสอบปลายภาคเสร็จแล้ว ข้าวได้กลับไปเยี่ยมพ่อแม่และญาติพี่น้องที่ประเทศจีน “ พี่กลับมาครั้งหน้าผมจะเอาบัตรไค้ท้องถิ่นมาให้พี่ดูนะ แล้วเจอกันครับ ” ข้าวคิดไว้ว่าจะไปทำงานพิเศษเป็นไค้ท้องถิ่นที่เมืองของตนในช่วงปิดเทอม และจะกลับมาเรียนต่อในชั้นปีที่ 4 ที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในเดือนมิถุนายน 2556

บทสรุป

ข้าวตัดสินใจมาเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ เนื่องจากเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจเพราะข้าวต้องการลดค่าครองชีพของตนเองขณะใช้ชีวิตที่ต่างประเทศ รวมทั้งหลักสูตรการสอนของมหาวิทยาลัยที่มีคณะพัฒนาการท่องเที่ยวตามความสนใจของข้าวที่ต้องการเรียนและท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ข้าวเลือกเรียนที่นี่แทนการไปเรียนที่กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้การทราบข้อมูลเรื่องประชาคมอาเซียน+3 ได้เป็นแรงจูงใจให้ข้าวมาเรียนที่นี่ด้วยเช่นกัน ซึ่งการทำบันทึกความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของไทยและจีนเรื่องการแลกเปลี่ยนนักศึกษานั้นก็เป็ช่องทางที่ทำให้ข้าวมีโอกาสได้มาเรียนที่ประเทศไทย

ระยะแรกที่ข้าวมาเรียนในมหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากข้าวไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนเลย ข้าวต้องปรับตัวเรื่องภาษาเพราะภาษาไทยมีความสำคัญต่อการเรียนในชั้นเรียนและการทำงานเป็นไค้ท้องถิ่น ข้าวจึงอาศัยการเรียนรู้ภาษานอกห้องเรียนจากเพื่อนคนไทยโดยการพูดคุย ไปเที่ยว เล่นกีฬาด้วยกัน รวมทั้งการฝึกภาษาด้วยตนเองโดยการสนทนาผ่านระบบออนไลน์กับเพื่อนคนไทย ฟังเพลงไทย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ข้าวพัฒนาทักษะด้านภาษาของตนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ข้าวยังให้ความสำคัญต่อการเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ซึ่งข้าวได้รับทักษะภาษาอังกฤษและความรู้เรื่องศาสนาคริสต์ไปพร้อม ๆ กัน และการไปเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ทำให้ข้าวเรียนรู้ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของคนไทยภาคเหนือ ซึ่งข้าวได้รับทั้งความประทับใจ ได้รับความรู้ รวมทั้งได้รับประสบการณ์ที่สำคัญและจำเป็นต่อการใช้ชีวิตประจำวันที่นี่และการเตรียมความพร้อมต่อการทำงานในอนาคต

ของตน ซึ่งข้าพพยายามทำความเข้าใจที่จะปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎหมายจากการคบเพื่อนคนไทยเพื่อความสบายใจในการใช้ชีวิตต่างแดน

การใช้ชีวิตที่นี้เพื่อน ๆ คนจีนได้ช่วยเหลือข้าพในเรื่องการเรียน เรื่องความเป็นอยู่ ทำให้ข้าพรู้สึกสบายใจและพร้อมที่จะทำอะไรตอบแทนบ้างโดยการให้กำลังใจเมื่อเพื่อนรู้สึกท้อแท้หรือพาเพื่อนไปเที่ยว ซึ่งข้าพให้ความสำคัญกับการไปเที่ยวและการเรียนเท่า ๆ กัน เมื่อมีเวลาว่างข้าพชอบเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพที่แข็งแรงและเพื่อความสามัคคีของหมู่คณะ นอกจากนี้เพื่อนคนไทยซึ่งเกิดจากการแนะนำของรุ่นพี่ได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตประจำวันให้กับข้าพ ในขณะที่เดียวกันข้าพพยายามสร้างเครือข่ายเพื่อนคนไทยให้มากขึ้น โดยการชวนเพื่อนของเพื่อนคนไทยไปเที่ยวเพื่อเป็นการตอบแทนความมีน้ำใจและสานสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคนไทยและคนจีน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นและเตรียมความพร้อมสำหรับการหาลูกทัววีในอนาคตของข้าพ ทำให้ข้าพมองเห็นช่องทางการประกอบอาชีพเกี่ยวกับประเทศไทยได้เป็นอย่างดี

**จากกรณีศึกษาของนักศึกษาต่างชาติชาวจีนที่กำลังเรียนระดับปริญญาตรี
ในจังหวัดเชียงใหม่ สรุปได้ดังต่อไปนี้**

กระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาจีนเหล่านี้ เริ่มจากการหาช่องทางเข้ามาศึกษาที่ประเทศไทย การตัดสินใจรวมทั้งการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตต่างแดน ดังนี้

ช่องทางการเข้ามาศึกษาต่อที่สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยของนักศึกษาจีนทั้ง 6 คน เกิดจากการทำบันทึกความเข้าใจเรื่องการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างมหาวิทยาลัยแห่งนี้ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว กับมหาวิทยาลัยกวางสีตงฟางซึ่งอยู่ในเขตปกครองตนเองกวางสีและปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็นมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศกวางสี

สำหรับการตัดสินใจเลือกเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ในจังหวัดเชียงใหม่ เพราะนักศึกษาจีนต้องการทำงานที่ประเทศไทยหรือเกี่ยวข้องกับประเทศไทย เช่น เป็นล่ามจีน เป็นไกด์ท้องถิ่น สืบเนื่องมาจากการรับรู้เรื่องประชาคมอาเซียน+3 และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจสังคมของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีการแข่งขันสูง ทำให้พวกเขาเริ่มมองหาช่องทางการทำงานในอนาคตที่ต่างประเทศของตนเอง นอกจากนี้มหาวิทยาลัยได้เปิดสอนคณะพัฒนาการท่องเที่ยวและมีหอพักนานาชาติที่สะดวกสบาย ประหยัดค่าใช้จ่ายซึ่งตรงตามความสนใจและความต้องการของนักศึกษาจีน ทำให้พวกเขาเลือกเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ในจังหวัดเชียงใหม่แทนการไปเรียนที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียว กรุงเทพมหานคร

การเรียนรู้ตามหลักสูตรปริญญาตรีนั้น นักศึกษาจีนทุกคนต้องเรียนตามหลักสูตรของ คณะพัฒนาการท่องเที่ยวซึ่งได้สอนเป็นภาษาไทย ต่างจากหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเดิมที่ สาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้แต่ละคนต้องปรับตัวเรื่องเวลา เรื่องภาษาแตกต่างกันไปตามความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย โดยนักศึกษาจีนเกือบทุกคนต้องอาศัยการเรียนรู้ภาษา นอกห้องเรียนกับเพื่อนคนไทยหรือการปะทะสังสรรค์กับคนไทยเพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ในการพัฒนาทักษะด้านภาษาให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนในชั้นเรียน นอกจากนี้ทางคณะได้จัดโครงการต่าง ๆ เพื่อฝึกประสบการณ์ในแต่ละด้าน เช่น โครงการสอนภาษาจีนให้กับเด็กนักเรียนที่โรงเรียนต่าง ๆ ในเขตอำเภอสันทราย ทำให้นักศึกษาจีนเกิดการเรียนรู้ และมีประสบการณ์ด้านการสอน ส่วนโครงการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาเนื่องในวันตรุษจีนนั้น ทำให้นักศึกษาจีนมีโอกาสได้จัดและเตรียมงานทุกขั้นตอนด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ระบบการทำงานระหว่างความแตกต่างทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นผลดีต่อการใช้ชีวิตประจำวันและการทำงานในอนาคต สำหรับกิจกรรมทัศนศึกษาต่างจังหวัดทำให้พวกเขาเกิดการเรียนรู้ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของคนไทยมากยิ่งขึ้นทำให้มีเพื่อนคนไทยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เกิดเป็นเครือข่ายทางสังคมขึ้นมา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตทั้งปัจจุบันและในอนาคตด้วยเช่นกัน

การเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามความสนใจของนักศึกษาจีน พวกเขาอาศัยการเรียนรู้ที่เกิดจากการค้นคว้าหาข้อมูลต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตต่างแดนทาง อินเทอร์เน็ตหรือโทรทัศน์ และเรียนรู้วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจของไทยจากการไปเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ เช่น ตลาด วัด บ้านบ่อสร้าง ปางช้าง หมู่บ้านชาวม้ง ร้านนวดแผนไทย ถนนคนเดิน งานศพ เป็นต้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อพวกเขาในด้านการใช้ชีวิตประจำวัน การปรับตัวให้เหมาะสมกับในคนท้องถิ่น รวมทั้งการพยายามหาแนวทางสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย

การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจและการงาน เมื่อมาอยู่ที่ประเทศไทยนักศึกษาจีนเกือบทุกคนได้ทำงานพิเศษเพื่อช่วยลดค่าครองชีพให้กับครอบครัวของตน ลักษณะการทำงานพิเศษของพวกเขาได้แตกต่างกันไปตามความต้องการของแต่ละคน เช่น การรับสอนภาษาจีนเองหรือไปสอนตามสถาบันภาษาในเมือง ทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟที่ร้านอาหารภายนอกมหาวิทยาลัย ทำงานร้านนมที่โรงอาหาร ช่วยงานเผยแพร่วัฒนธรรมให้กับอาจารย์ชาวไต้หวัน รวมทั้งการทำงานเรื่องกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัย เป็นต้น การทำงานพิเศษเหล่านี้พวกเขาต้องทำงานกับคนไทยหลากหลายอาชีพทำให้เกิดการเรียนรู้ด้านการประกอบอาชีพในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งทำให้พวกเขาเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ด้านการงานที่เป็นประโยชน์ต่อการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคต และการทำงานพิเศษนี้ทำให้ทักษะทางด้านภาษาของแต่ละคนพัฒนาไปได้

อย่างรวดเร็วซึ่งเป็นประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ นอกจากนี้พวกเขามีโอกาสได้ไปฝึกงานตามสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศไทย เช่น ไปฝึกงานเป็นล่ามจีนที่จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดตาก และกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานขายที่จังหวัดระยอง และเป็นครูภาษาจีนที่จังหวัดเชียงใหม่ แต่ละคนเกิดการเรียนรู้ลักษณะการทำงานที่แตกต่างกันไปตามประเภทของงานและบริษัท พวกเขาได้รับประสบการณ์จากการทำงานที่แท้จริง ทำให้เกิดทักษะทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม และการทำงานร่วมกับคนไทย ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความสำคัญต่อปรับตัวให้พร้อมและเหมาะสมต่อการทำงานในต่างแดน ทำให้พวกเขาเริ่มมองเห็นช่องทางการทำงานที่ประเทศไทยหลังสำเร็จการศึกษา

การเรียนรู้ด้านสังคมและวัฒนธรรม เมื่อนักศึกษาจีนได้มาใช้ชีวิตอยู่ที่นี้พวกเขาต้องปรับตัวให้ เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ เพื่อนใหม่ พยายามคิดบวกเมื่อสิ่งที่คาดหวังไม่เป็นไปตามที่ต้องการ สำหรับการปะทะสังสรรค์กับคนไทยในลักษณะต่าง ๆ เช่น การไปเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ การเล่นกีฬาหรือเรียนขับรถกับเพื่อนคนไทย การชวนเพื่อนคนไทยมางานเทศกาลตรุษจีน รวมทั้งการพบปะพูดคุยกับพ่อค้าแม่ค้าในตลาด ทำให้พวกเขาได้เรียนรู้ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของคนไทยจนเกิดการเลียนแบบทางพฤติกรรมโดยการสังเกตและสอบถามเมื่อเกิดความสงสัยในรูปแบบทางสังคมวัฒนธรรมที่ต่างกัน และพวกเขาได้เลือกปฏิบัติพฤติกรรมที่เหมาะสมกับการใช้ชีวิตที่นี่ เช่น พยายามไม่พูดเสียงดังในที่สาธารณะ การปรับตัวให้เข้ากับประเพณีการรับน้องของมหาวิทยาลัยและสิ่งแวดล้อมใหม่ รวมทั้งการแต่งกายให้กลมกลืนกับนักศึกษาไทย เป็นต้น เพื่อลดความขัดแย้งที่อาจขึ้นจากความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมสังคมไทย-จีน และต้องการประพฤติตัวให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของประเทศไทย นอกจากนี้การรวมกลุ่มของนักศึกษาจีนทำให้พวกเขาเรียนรู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ซึ่งกันและกันด้วย เช่น รุ่นพี่มีหน้าที่ดูแลเรื่องความเป็นอยู่ เรื่องการเรียน รวมทั้งได้แนะนำเพื่อนคนไทยให้รุ่นน้องรุ่นได้รู้จัก เพื่อความสะดวกสบายทั้งกายและใจ ตลอดจนการใช้ชีวิตอยู่ ณ ที่แห่งนี้

การใช้ชีวิตของนักศึกษาจีน มีดังต่อไปนี้ คือ

การใช้ชีวิตในกลุ่มนักศึกษาจีน เมื่อนักศึกษาจีนมาเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ พวกเขาได้รวมกลุ่มกันเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำอาหารรับประทานร่วมกันภายในห้องพักของมหาวิทยาลัย เนื่องจากเกิดการเรียนรู้อันสภาพแวดล้อมใหม่ว่าพวกเขาควรปฏิบัติตัว เช่นไรที่จะไม่ทำให้พวกเขานั้นเดือดร้อนทางด้านเศรษฐกิจของตนเอง และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในหอพักพวกเขาเลือกที่จะช่วยกันแก้ไขปัญหาตนเองมากกว่าการขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัย มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และชักชวนกันไปทำงานพิเศษ

การใช้ชีวิตในและนอกสถาบันอุดมศึกษา เมื่ออยู่ในมหาวิทยาลัยนักศึกษาจีนได้ปฏิบัติตัวตามกฎระเบียบของการรับน้องโดยพยายามทำความเข้าใจถึงเหตุผลที่ต้องจัดกิจกรรมเช่นนี้ และมีความคิดเห็นคล้ายตามกับลักษณะทางสังคมของส่วนรวม พวกเขามักเดินทางร่วมกลุ่มกันไปเรียนและมักไปห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือหรือทำงานส่งอาจารย์ในวันที่อากาศร้อน และออกกำลังกายตอนเย็นบริเวณหน้าหอพัก เช่น เล่นแบดมินตัน วิ่ง ว่ายน้ำที่สระว่ายน้ำ และเล่นบาสเก็ตบอลในโรงยิมภายในมหาวิทยาลัย เมื่อมีเวลาว่างพวกเขาได้สอนภาษาจีนให้กับนักเรียนหรือบุคคลอื่นที่สนใจบริเวณใต้หอพัก และจัดกิจกรรมสำคัญร่วมกัน เช่น เทศกาลวันตรุษจีน นักศึกษาจีนมีความรู้ลึกพอใจที่ได้มาพักอาศัยในหอพักนานาชาติแห่งนี้ เนื่องจากมีความเป็นอิสระต่างจากหอพักของมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศวงสี่ที่มีกฎระเบียบเข้มงวด เรื่องเวลาเปิดปิดหอพักและไฟฟ้า

เมื่อนักศึกษาจีนมีความจำเป็นต้องไปทำธุระนอกมหาวิทยาลัย ระยะเวลาที่มาอยู่ที่นี้พวกเขาต้องเดินทางเข้าไปในเมืองด้วยรถสองแถวสีเขียวสายสันทราย-กาดหลวงและต่อรถโดยสารสีแดงไปตามสถานที่ต่าง ๆ ที่ต้องการ ซึ่งต้องใช้เวลาในการเดินทางพอสมควร ในระยะต่อมาเมื่อพวกเขารู้จักกับเพื่อนคนไทย เพื่อนคนไทยมักขับรถยนต์ไปรับส่งพวกเขาที่หอพัก ทำให้พวกเขาได้รับความสะดวกสบาย และเลือกที่จะเดินทางออกไปนอกหอพักกับเพื่อนคนไทยมากกว่าไปด้วยตัวเอง และสำหรับคนที่ซื้อจักรยานยนต์เป็นและชอบความรวดเร็วพวกเขาก็เลือกที่จะเดินทางโดยวิธีนี้ นักศึกษาจีนชอบไปสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่ต่าง ๆ ภายในจังหวัดเชียงใหม่เพื่อความสนุกสนานและต้องการเรียนรู้ลักษณะทางสังคมวัฒนธรรม เช่น ถนนคนเดินศูนย์หัตถกรรมร่มบ่อสร้าง ปางช้างแม่สา ตลาด ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น เมื่อพวกเขาไปตามสถานที่ดังกล่าวนี้พวกเขาได้พยายามปฏิบัติตัวให้กลมกลืนกับคนไทย เช่น ลดเสียงการพูดของตนเอง หรือพยายามพูดภาษาไทยให้ชัดเจน รวมทั้งการแต่งกายด้วยชุดนักศึกษาแบบไทย เพราะนักศึกษาจีนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมของคนไทยตั้งแต่แรกเริ่มที่เข้ามาอยู่ที่นี้จนเข้าใจถึงลักษณะรูปแบบทางพฤติกรรมของคนไทยว่าเช่นไร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองในการดำเนินชีวิตด้วยความสะดวกสบาย และปลอดภัยจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับชาวต่างชาติอย่างพวกเขาได้ เช่น การถูกลอกของจากมิจฉาชีพ หรือการเพิ่มราคาสินค้าของพ่อค้าแม่ค้า เป็นต้น ในทำนองเดียวกันเมื่อนักศึกษาจีนไปรับประทานอาหารที่ร้านอาหารแบบบุฟเฟต์ และสังเกตเห็นพฤติกรรมของพนักงานที่ไม่พอใจการกระทำของพวกเขาเนื่องจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม พวกเขาได้พยายามปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองตามคำแนะนำของรุ่นพี่เพื่อลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้

การคบกับคนต่างวัฒนธรรม นักศึกษาจีนได้รู้จักกับเพื่อนคนไทยจากการทำงานพิเศษ และการแนะนำของรุ่นพี่ การคบเพื่อนคนไทยทำให้พวกเขาได้รับความสะดวกสบาย เช่น การเดินทางไปตามสถานที่ต่าง ๆ เนื่องจากเพื่อนคนไทยมักขับรถยนต์ไปรับส่งพวกเขาที่หอพัก เพื่อไปเที่ยวในเมือง นอกเมือง หรือต่างจังหวัด นอกจากนี้เพื่อนคนไทยได้ช่วยเหลือพวกเขาในเรื่องการเรียนและการแนะนำให้ทำงานพิเศษหรือการฝึกงานตามความสนใจของแต่ละคน ทำให้นักศึกษาจีนรู้สึกประทับใจในความมีน้ำใจของคนไทย พวกเขาจึงตอบแทนน้ำใจนี้ด้วยการทำอาหารจีนให้เพื่อนคนไทยรับประทาน หรือเลี้ยงอาหารทุกครั้งที่ได้ออกไปนอกมหาวิทยาลัยด้วยกัน นอกจากนี้นักศึกษาจีนได้รู้จักกับอาจารย์สอนศาสนาคริสต์ชาวอเมริกันจากการเรียนภาษาอังกฤษฟรีทุกวันเสาร์ ทำให้พวกเขาพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างรวดเร็วพร้อมกับความเลื่อมใสในศาสนาทำให้บางคนได้นับถือศาสนาคริสต์จากที่ไม่เคยนับถือศาสนาใดเลย

การเข้าและสร้างเครือข่ายทางสังคม นักศึกษาจีนมีเครือข่ายเพื่อนคนไทยจากการแนะนำของรุ่นพี่และจากการทำงานพิเศษ เพื่อนคนไทยได้ช่วยเหลือพวกเขาในเรื่องการเรียน การฝึกงาน การทำงานพิเศษ และการอำนวยความสะดวกในการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ทำให้พวกเขาประทับใจในน้ำใจและได้รับความสะดวกสบายในการใช้ชีวิตที่จังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้นพวกเขาจึงแนะนำเพื่อนคนไทยให้รุ่นน้องรุ่นต่อไปรู้จักเพราะต้องการให้รุ่นน้องได้รับความสะดวกสบายนี้เช่นกัน สำหรับเครือข่ายคนจีนเกิดจากการเรียนร่วมสถาบันการศึกษาเดียวกันตั้งแต่ก่อนมาเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ ซึ่งประกอบไปด้วยเพื่อนคนจีนที่มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร และรุ่นพี่คนจีนที่ทำงานตามจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทย เช่น กรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดระยอง จังหวัดตาก และในจังหวัดเชียงใหม่ เครือข่ายเพื่อนคนจีนได้ช่วยเหลือและส่งเสริมพวกเขาในเรื่องการเรียน เรื่องการฝึกงาน และการทำงานในอนาคต โดยการแนะนำหลักการดำเนินชีวิต วิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมใหม่ รวมทั้งชักชวนให้ไปฝึกงานหรือทำงานที่บริษัทเดียวกัน หรือบริษัทต่าง ๆ ที่รู้จักภายในประเทศไทย

การมองเห็นช่องทางการประกอบอาชีพในอนาคต จากการค้นคว้าและรับรู้ข้อมูลเรื่องประชาคมอาเซียน+3 รวมทั้งการแนะนำสถานที่ฝึกงานและการชักชวนให้ไปทำงานตามบริษัทต่าง ๆ ในจังหวัดระยอง จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดตาก จังหวัดเชียงใหม่ และกรุงเทพมหานคร ของเครือข่ายเพื่อนคนจีน ทำให้นักศึกษาจีนมองเห็นช่องทางการทำงานเป็นล่ามไทย-จีน หรือครูสอนภาษาจีนในประเทศไทยได้อย่างชัดเจน และเป็นไปตามความคาดหวังตั้งแต่แรกเริ่มที่ตัดสินใจมาเรียนมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ในทำนองเดียวกันการไปเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และกรุงเทพมหานคร ทำให้พวกเขามองเห็นแนวทาง

ในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย เนื่องจากนักศึกษาจีนต้องการเป็นไกด์ท้องถิ่น
ในภูมิลำเนาของตนเองและมาหาลูกค้าในประเทศไทย

สำหรับการเตรียมความพร้อมเพื่อประกอบอาชีพในประเทศไทยหรือเกี่ยวข้องกับ
ประเทศไทย ขณะที่เรียนอยู่นั้นนักศึกษาจีนได้ทำงานพิเศษหรือฝึกงานกับคนไทย เพื่อเรียนรู้
ลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของประเทศไทย ทำให้พวกเขามีประสบการณ์ มีทักษะ
ในการใช้ภาษา การปรับตัว การแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมใหม่ นอกจากนี้
พวกเขาได้เรียนภาษาอังกฤษเพิ่มเติมจากอาจารย์สอนศาสนา หรือการเรียนรู้จากสื่อ รวมทั้งการไป
ตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีชาวต่างชาติมาก เนื่องจากมองเห็นความสำคัญ
ของภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพในอนาคต และนักศึกษาจีนได้เริ่มหางานประจำ
ทำก่อนสำเร็จการศึกษา เนื่องจากมีความคิดว่าการหางานทำได้เร็วเท่าไร ตนนั้นจะมีโอกาสทำงาน
ก่อนคนอื่นมากเท่านั้น สิ่งเหล่านี้เป็นการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาจีนโดยมีจุดมุ่งหมาย
ที่ต้องการทำงานในประเทศไทยหลังสำเร็จการศึกษาทันที